

VESTNIK

šolske družbe

sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani.

XII., XIII., XIV. in XV.

Izdalo in založilo vodstvo.

V LJUBLJANI.

Tisk J. Blasnikovih naslednikov.

1902.

**Železnato
vino**

**LEKARJA
Piccoli - ja**
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah

 **krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe**

Kemične analize odličnih strokovnjakov
kateri so

★ v železnatem vinu ★

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani

zmiraj potrdili navedeno množino železa, so
najbolše spričevalo ter dajejo največje
poročstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nervozne
in vsled bolezni oslabele osebe, za blede,
slohe (suhe) in bolehave otroke.

Cena polliterski steklenici 2 K.

Svarilo! P. n. občinstvo se opozarja,
da se v Irgovino na brez-
vesten način spravlja vino,
katero nima ni trohice železa v sebi ter je s
košeniljo pobarvano. Tako vino nima nobene
zdravilne veljave, pa ga tudi košeniljina primes
ne stori za dijetelično sredstvo.

VESTNIK

šolske družbe

sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani.

XII., XIII., XIV. in XV.

Povodom XIII. redne vélike skupščine v Ribnici dne 11. avgusta 1898.,
XIV. redne vélike skupščine na Vrhniki dne 3. avgusta 1899., XV. redne
vélike skupščine v Radovljici dne 1. avgusta 1900. in XVI. redne vélike
skupščine v Mariboru dne 8. avgusta 1901.

~ Izdalo in založilo vodstvo. *~*

V LJUBLJANI.

Tisk J. Blaenikovih naslednikov.

1902.

030024083

I. C 33.564c

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna XIII. velika skupščina

dne 11. avgusta 1898. l. v Ribnici.

I. Predvečer, 10. avgusta, se je sestala na Ferlinčevem vrtu v Ljubljani v obilnem številu odlična družba rodoljubkinj in rodoljubov.

Prvomestnik Tomo Zupan je pozdravil imenom družbe sv. Cirila in Metoda navzočnike. Ta pozdrav in izborna petje naši družbi posebno naklonjenega sl. „Slovenskega trgovskega pevskega društva“ je pospešilo v obilni meri živahno zabavo med čč. gosti. — Ob tej ugodni priliki so prodajale čč. dame „Šenklavško-frančiškanske ženske podružnice“ v družbin prid jako okusno izdelane zaponke.

II. Dne 11. avgusta ob 6.15 uri zjutraj so se odpeljali skupščinarji okrašeni z narodnimi znamenji proti Ribnici. Pridruževali so se jim še drugi na postajah do Ribnice. Največji prirastek je bil v

Velikih Laščah. Ondotne zavedne narodnjakinje so na kolodvoru med pokanjem topičev z živahnimi živio-klici pozdravile skupščinarje ter se potem, ko so jih obdarovale s šopki, odpeljale ž njimi v Ribnico.

Ko se ustavi vlak na ribniškem kolodvoru, zasvirala je črnomeljska godba pozdrav skupščinarjem. Topiči so zagrmeli, in godbi ob levici postavljeni zastopi: gasilna društva iz Ribnice, Dolenje Vasi in Loškega Potoka, pevsko društvo „Glas“ iz Sodražice, pevsko društvo „Tabor“ iz Loškega Potoka, ribniška „Čitalnica“, ženska in moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ter mnogo ribniške inteligencije so dali duška svojim čutilom s ponavljajočimi živio-in dobro-došli-klici.

Predsednik ribniške moške podružnice dekan Frančišek Dolinar in predsednica novo ustanovljene ribniške ženske podružnice gospa Marija Gruntarjeva sta pozdravila skupščinarje na kolodvoru.

Pred kolodvorom je stal slavolok z napisoma: „Pozdrav cvetu naroda!“ in na drugi strani: „Za dom in rod na delo!“ Tu je čakal ribniški župan dr. Teodor Rudež z občinskim odborom, velik zbor belo oblečenih deklic, gospic in deklet v narodni noši s pečami na glavah in ob obeh straneh ceste mnogobrojno občinstvo. Župan dr. Teodor Rudež je pozdravil goste imenom trške občine. V imenu tukajšnjega narodnega ženstva je govorila gospica Ruža Lukanova in poklonila prvomestniku krasen šopek.

Prvomestnik Tomo Zupan se je vsem tem posameznim pozdravnikom zahvalil iz srca mu prišlo besedo.

III. Ko so po prvomestnikovi zahvali okitile vrle Ribničanke skupščinarje s šopki, podal se je veličasten sprevod s črnomeljsko godbo na čelu med pokanjem topičev po okusno okrašenem trgu k Božji službi, katero je daroval v dekanijski cerkvi ob 10. uri dekan Frančišek Dolinar za mrtve in žive družbenike. Pri sv. maši je prav dobro pel domači cerkveni zbor.

Omeniti nam je še vsakemu skupščinarju pozornost vzbujajočega slavoloka pred hišo posestnika Matka Arko. Na njem so bile vse vrste lesenih izdelkov, kakor je nareja prebivalstvo ribniške doline. Zložena pa je bila ta roba tako, da je ostal slehrni kos nepokvarjen. Iz sredine slavoloka je viselo rešeto, na katerem sta bila napisa: „Za roda rast in doma čast!“ ter „Z edino družino Cirila-Metoda Bog!“

IV. Po sv. maši ob 11. uri se je pričelo zborovanje na vrtu Arkove gostilne.

Na odru je bilo zbrano družbino vodstvo in povabljeni.

Prvomestnik Tomo Zupan otvori skupščino s tem nagovorom:

Slavna XIII. velika skupščina v Ribnici!

V trinajsto že stopa to uro naše družbe vodstvo pred porotništvo slovenskega razumništva.

Ne enkrat ni bila ob naših glavnih skupščinah neomenjena slovenska nesloga — ta mora-tlačiteljica slovenskega napredka vseh teh že dolgih let, kar se trudi za slovensko šolstvo družba sv. Cirila in Metoda.

Danes naj bi bil torej jaz v trinajsto k slovenski slogi klicar. — A trinajsta številka — sicer nesrečna številka — je naši veliki skupščini v Ribnici srečna postala. Nič več mi ni pozvanjati danes kranjskemu poprej razdvojenemu Slovenstvu zvonom-svarilcem. „Concordia = edinost!“ Zedinili smo se bili namreč čez noč.

Po takem uresničenem bratoljubji smo torej danes zopet v dejanji kristijanje.

Združili pa smo se tako, da je prenašati pripravljeno družega drug — akoprām ne bi bil v nebitvenih stvareh slednji posameznik popolnoma tistih misli in tistih nazorov.

To veliko prerojenje je sosebno še naši družbi življenjskega pomena. — Ysak Vas, častiti, vé — kako se je, svoje stalo upoznavajoč, trudila uprav naša družba, naj bi vsa ta huda leta slovenskemu narodu dokazala nerazdvojenim svojim glavnim odborom: da je edinost mogoča, da je edinost, če se le hoče, celo prav lahko mogoča.

Zato v očigled temu srečnemu prerojenju kličem — čč. skupščinarji — vsem Vam, došlim od daleč in od blizu: Bog Vas živi — Bog Vas živi od slej nikdar več razdvojene — Bog Vas živi na poprišči slovenske šole!

Prvomestnik Tomo Zupan konstatuje na to sklepčnost velike skupščine glasom § 15. glavnih družbinih pravil ter pozove takoj, ker ni bilo vladnega zastopnika navzočnega, glavnega tajnika župnika Antona Žlogar, da prebere zglašene in navzočne delegate pri XIII. veliki skupščini.

V. Vodstveni tajnik Anton Žlogar predlaga, da naj se branje zglašanih skupščinarjev opusti, ker se v to brez potrebe porabi mnogo časa.

Soglasno sprejeto.

Glasom § 16. družbinih pravil pozove prvomestnik glavnega tajnika Antona Žlogar, naj bi prebral vodstveno poročilo od XII. redne skupščine v Škofji Loki, dne 5. avgusta 1897, pa do danes.

Glavni tajnik se odzove ter bere:

Izvestje tajništva

za XIII. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda
v Ribnici na Dolenjskem

v četrtek dne 11. avgusta 1898.

Veleslavna skupščina!

Nedavno je pisal slovenski časnik („Gosp.“ št. 30. 1898) naslednje: „Žal, da še dandanes, v prosvetljenem 19. stoletju šole niso povsod urejene po načelih zdrave pameti. To obžalovanje velja tudi za nas. Pri nas je prvo načelo germanizacija (deloma pa italijanizacija), in temu načelu klanjati se morajo vsa druga. Kako pogubno je to načelo, dokazujejo nam najjasnejše šole ob naših narodnih mejah. Skrb za nemščino privedla je na meji odločilne osebe do take nespameti, da so tam ustanovljene za slovensko dečo popolnoma nemške šole...

Take šole so zavornice napredka... Otroci se mučijo z nemščino... zaprta jim je nadaljna

pot do omike... Take šole slabo uplivajo v moralnem obziru. Otrok postane duševno len... To je prvi korak k nravni pokvarjenosti... Obmejne ponemčevalnice so tudi učilišča npravne pokvarjenosti....

Taka vališča janičarstva, nespameti in pokvarjenosti morajo izginiti in na njih mesto stopiti učilišča omike in napredka!“ Tako časnik.

Tacega prepričanja so po obmejnih krajih tisti rodoljubi, kateri živé v ožji dotiki z narodom, osobito s šolsko mladežjo in opazujejo nje hiranje v duševnem in npravnem obziru.

A glejte, čč. zborovalci, da bi se odstranilo to zlo, da bi se preprečile nakane naših nasprotnikov, ki v resnici zavirajo sleherni napredek naše mladeži, to prevažno nalogo je prevzela naša družba sv. Cirila in Metoda. Kar so posamniki živo čutili in kot nujno nasvetovali, to si je ona osvojila in besede prestavila v dejanja. Naša družba pozitivno deluje v prosep slovanskega šolstva vže 13. leto. To čutijo tudi naši nasprotniki Nemci in Lahi, zato ovirajo njeno delovanje, kjer- in kákorkoli le morejo. A ker se naša družba vselej in povsod drži zakonitih mej, zato jej ne morejo do živega. V tej dobi je že po raznih krajih postavila v svojih šolskih zavodih čvrste trdnjave, v katerih se zbira in ščiti slovanska mladež proti napadom brezobzirnih nasprotnikov, ki jej hoté zavdati narodno smrt liki Turčinu, ki je nekedar naših pradedov otroke trgal

materam z naročja ter jih grozovito moril. Da te trdnjave ne razpadejo in da se še nove postavijo ondi, kjer preti sovražni napad na naše ozemlje, to je in mora biti skrb naše družbe. Da je bila ona doslej zvesta tej svoji nalogi, utegnete se uveriti, ako sledite kaj časa vodstvenemu izvestitelju, ki vam vsaj v glavnih potezah obriše družbino delovanje v minoli upravni dobi od lanske velike skupščine.

Vodstvene seje.

Lansko veliko skupščino je sprejela v svoje okrilje pisana Škofja Loka na Gorenjskem, katera je svojemu pridevku zvesto skupščinarje vsestransko uprav obsipala z dokazi svoje požrtvovalnosti in rodoljubnosti. Njenemu dičnemu zastopu in vsemu meščanstvu še opetovano zahvalo! V ondotnem zborovanju so bili v družbino vodstvo poklicani praviloma izstopivši prešnji člani: ces. svetnik Ivan Murnik, gimnaz. profesor Dr. Ivan Svetina, stolni kanonik Andrej Zamejic in mesto Dr. Jos. Vošnjak-a, kateri vsled svoje preselitve v ožo štajarsko domovino zopetne izvolitve ni mogel prevzeti, pa gimn. profesor Davorin Petelin. — V nadzorstvo in razsodništvo so bili izvoljeni vsi prejšnji člani. Pri tem smemo omenjati te okoliščine, da razsodništvo do sedaj še ni imelo nikacega opravka, ker v družbinem vodstvu vlada najlepša harmonija. — Došle vloge so se reševale deloma upravnim potom, deloma —

in sicer v vseh važnih zadevah — v vodstvenih sejah, katerih je bilo v zadnji upravni dobi sedem, in sicer: prva letošnja ali zaporedna CIII. dne 7. septembra 1897, v kateri se je vodstvo v zmislu § 18. glavnih družbinih pravil konstituiralo kakor prejšnja leta ter so vsi dosedanji upravitelji zopet drage volje sprejeli svoje posle. CIV. seja je bila dne 13. oktobra; CV. dne 15. decembra 1897; CVI. dne 16. februarja 1898; CVII. dne 30. marca; CVIII. 18. junija; CIX. dne 23. junija 1898. — Došlo in rešilo se je v tej upravni dobi 342 ulog; 285 kurentnim potom, 57 pa glasom vodstvenih sklepov. Tu sem pa niso prišteta razna pojasnila in vprašanja okrog 200, in pa izkazi družbinega blagajništva, ki se vodijo posebej. Vloge, na katere se lahko odgovarja upravnim potom, bile so rešene tekom treh dni po prejetju, ostale pa gotovo tekom osmih dni po vodstveni seji. Iz tega čč. skupščinarji lahko sklepajo, da je vodstvu ogromnega dela, a da si prizadeva čestite društvenike čem prej mogoče zadovoljiti.

O podružnicah.

Glavni steber naši družbi so njene podružnice, ki so posejane na vseh važnejših krajih naše mile domovine.

V zadnji dobi so prirastle in sicer: tek. št. 135. podružnica za Gorje in okolico, 136. ženska podružnica za Maribor in okolico in 137. ženska podružnica

za Ribnico in okolico; snuje se ženska podružnica za Ruše in okolico na Štajarskem.

Veselejše pa je število novih pokroviteljev, ki so se uvrstili obstoječim podružnicam, in sicer: tek. št. 225. Ženska podružnica v Škofji Loki št. II. v trajni spomin na lansko skupščino; št. 226. Rodbina Lovro Verbičeva v hvaležni spomin ob očetovi smrti z uplačilom 200 gld. po zastopniku g. Josipu Verbič, posestniku v Borovnici. Št. 227. „Rodoljubi Lokovski“ po zastopnici gospej Mariji Muha. Št. 228. Ženska podružnica v Logatci št. II. Št. 229. Podružnica Kropa-Kamenogorica-Dobrava št. III. Št. 230. Ženska podružnica za Cerknico in okolico. Št. 231. „Litijske Slovenke“ po zastopniku c. kr. notarju podpredsedniku Luki Svetec. Št. 232. Ženska podružnica Sežana št. VI. po zastopnici gospici Antoniji Drufovki. Št. 233. Gospa posestnica Ivana Acceto. Št. 234. Šenklavško-frančiškanska ženska podružnica v Ljubljani št. I. po zastopnici gospej Mariji pl. dr. Bleiweis-Trsteniški. Št. 235. Ista št. II. po zastopnici gospej Juliji dr. Ferjančič-evi. Št. 236. Ista št. III. po zastopnici gospej Ani Lah-ovi. Št. 237. Ista št. IV. po zastopnici gospej Mariji dr. Zupanč-evi. Št. 238. Posojilnica Vitanje na Štajarskem. Št. 239. Ženska podružnica za Kamenik št. II. Št. 240. Ženska podružnica za Ribnico in okolico. Št. 241. Moška podružnica za Ribnico in okolico. Št. 242. gospa tovarnarjeva soproga Franja Velkovrh v spomin 50 letnice cesarjevega vladanja.

Vsi ti novi pokrovitelji do incl. št. 238. so že natisnjeni po abecednem redu v „Vestniku“ l. 1898.

Do 1. avgusta 1898 šteje naša družba: 81 mešanih, 24 moških in 29 ženskih, vkup torej 134 podružnic z 11.215 člani.

Da se dosežejo tudi denarni uspehi, prirejale so podružnice koncerte in druge primerne zabave ter poučne shode. Kolikor je vodstvo izeznalo, imele so poleg svojih občnih zborov veselice ali poučno-zabavne shode naslednje podružnice: „Gorenjska Dolina“ v Kranjski Gori, ženska podružnica Stari Trg, ženska podružnica Logatec, moška podružnica Ormož, ženska podružnica Rojan pri Trstu, podružnica Kropa-Kamenagorica-Dobrava, Šentpeterska moška in ženska podružnica v Ljubljani, ženska podružnica v Trstu 4 krat, ženska podružnica v Cerknici, izvanakademiška podružnica v Gradcu, podružnica v Šiški, akademiška podružnica v Gradcu 3 krat, moška podružnica v Mariboru, podružnica v Kotmarivesi, Šenklavško-frančiškanska ženska podružnica v Ljubljani, podružnica Ziljska Bistrica in župnija Vrata, ženska podružnica v Velikih Lašičah, Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani, podružnica Mokronog s sodelovanjem bralnega društva in pomočjo kvarteta „Ilirija“, podružnica Beljak in okolica, kakor sploh večina koroških podružnic.

Šolski zavodi.

Od podružnic prestopimo k zavodom, ki so glavni smoter naši družbi. Zgodovina naših zavodov je čč. skupščinarjem po nekoliko itak znana. Najstarejši po osnovi je:

1. Zabavišče ali otroški vrtec v Celju, ki pod vodstvom čč. šolskih sester vrlo uspeva. Vpisanih je bilo v ta vrtec 38 otrok.

2. Zabavišče v Mariboru pod enakim vodstvom. Zahajalo je vanj 58 otrok, kar je dokaz, da je i v Mariboru dovolj slovenskega življa, ki potrebuje svojih šol.

3. Štirirazredna deška šola pri sv. Jakobu v Trstu. Začasni voditelj tej šoli je učitelj Mihael Kosec. Mej letom pa se je moralo večkrat suplirati deloma radi bolezni, deloma radi odstopa prejšnjih učiteljev. Suplirali so š. sestra Ivana Pfeiferjeva, nadučitelj Fran Rakuša in bivši voditelj Mihael Kamušič. Sicer pa je težko dobiti za to šolo bolj stalnega učiteljskega osebja. — Vstopilo je v to šolo 225 dečkov.

4. Trirazredna dekliška šola pri sv. Jakobu v Trstu. Radi prevelikega števila učenk razširili smo to izborna šolo sredi oktobra v trirazrednico. Vpisalo se je 177 deklic. Šola je pod vodstvom čč. šolskih sester.

Obe ti slovenski šoli sta izdali „Letno poročilo“, kjer se lahko obširneje čita o njihovem delovanju.

5. Zabavišče v Rojanu je sprejelo 81 otrok.

6. Zabavišče na Greti je vzgajalo 51 otrok.

7. Zabavišče v Pevmi, v katero je zahajalo 49 otrok.

8. Narodna šola v Št. Ruprtu pri Velikovcu. V tem šolskem letu se je razširila v dvorazrednico in vsled tega dobila poleg voditeljice še učiteljico s. Marijo Ulaga. V ta dva razreda je zahajalo 112 otrok. S to šolo je sklenjen tudi internat, ki utegne v bodočnosti blagodejno uplivati na razvoj šole, kakor sploh slovenskega naraščaja na Koroškem. V internat pridejo namreč odraščeneja dekleta. In uprav žrtve, ki jih s to šolo pokladamo na oltar domovinski, rosile nam bodo blagoslova iz nebes.

Med svoje smemo šteti tudi naslednje zavode, ker bi se brez naše pomoči ne vzdržali:

9. Zabavišče v Podgori pri Gorici, v katero je zahajalo 61 otrok. Ker je bilo to prenapolnjeno, osnovalo se je:

10. Drugo zabavišče v Podgori, katero je sebralo 51 otrok. Dokler naši bratje na Goriškem ne dospejo do svojih natórnih in državljanskih pravic na šolskem polji, skrbi z jekleno vztrajnostjo društvo „Sloga“ za slovenske učne zavode. Brez pomoči naše družbe bi tudi ona ne zmagovala. Tako se vzdržuje:

11. Društva „Sloga“ zabavišče v Gorici v ulici sv. Klare, katero je vsprejelo 73 otrok.

12. Istega zabavišče v ulici Barzellini s 67 otroki.

13. Istega slovenska petrazrednica s 565 učenci, katera šteje z vsoporednicami 10 razredov.

14. Zabavišče „Pod Kostanjevico“ je zbiralo 71 otrok v svojih prostorih.

Poleg teh je z družbino pomočjo vodila gospa Antonija Nadlišek-Grmek-ova

15. Privatno zabavišče pri Sv. Ivanu poleg Trsta s 60 otroki,
in gospica Dragica Gregorič-eva

16. Privatno zabavišče v Škednju pri Trstu z 39 otroki.

Govoreč o naših zavodih na Goriškem, moramo omenjati še novega društva, ki se je osnovalo v Gorici, to je „Šolski Dom“. Znano je, kako dolgo se že naši bratje ondi boré za ustanovitev in vzdrževanje slovenskih šol po mestnem zboru; vsi poskusi so bili dozdej zastoj. Slovenski učni zavodi so bili brez pravega doma in izpostavljeni slučajnim neprilikom. Zato so rodoljubi osnovali „Šolski Dom“, ki si je stavil glavno nalogo, da se priredi primerno poslopje za slovenske učne zavode. Kakor poročatega društva „Zlata knjiga“, prvi letnik, in dotična okrožnica za pristop, bilo je temu društvu v posebno podporo in bodrilo narodno ženstvo, zbrano v naši goriški ženski podružnici. Poleg tega se je pa v 107. vodstveni seji dne 30. marcija 1898 sklenilo, da naša družba pristopi kot pokroviteljica z vsoto 1000 gld. — Z isto vsoto je naša družba prihitela na pomoč, da se je obranila ger-

manizatorske šole nemškega „Schulvereina“ v Rogatci, kakor je tudi prejšnja leta že več občin iztrgala iz šulferajnskih krempljev.

Ozrite se v duhu, čč. skupščinarji, na vse te zavode in na cvetočo mladež, katera vedoželjno zahaja vanje, ali Vam ne bo na jedno stran srce veselja igralo, da jih uprav Vi s svojimi doneski vzdržujete, da jih uprav mi vodimo na častno pozorišče prosvete in prave omike, katero jim ošabni kulturni narodi odrekajo. Na drugo stran pa bo naše srce po pravici vskipelo v svetem srdu, ko moramo mi ubožni narod plačevati dvojni davek: prvič v vseh obmejnih krajih za ptuje šole, ki nam nič ne koristijo; potem za svoje šole, ki so naperjene naravnost zoper našo narodnost in v katero silijo našo mladež, da bi se odtujila svoji rodni materi; slednjič pa si moramo povrh še snovati čisto privatne svoje družbinske šole, da rešimo, kar je še rešiti mogoče.

Uprav naši zavodi so pokazali, kako morajo biti osnovane šole po slovenskem ozemlju, da bodo ustrezale v verskem, narodnem in avstrijskem obziru; naš narod se je solidarno izrekel nebrojnokrat za take šole, in vendar se mu še kratijo ob vsej periferiji!

O ko bi bili vendar merodajni faktorji kedaj navzočni pri šolskih veselicah naših zavodov, katerih so kakor prejšnja leta mnogo priredili, prepričali bi se na lastne oči, da se slovenska mladež mora v takem duhu vzgajati za dobre kristijane,

čile državljane avstrijske in zveste sinove svoje domovine slovenske. — In kar velja mladini, to izvršuje naša družba tudi mej narodom sploh; kajti ona je s svojimi občnimi zbori, poučnimi shodi, koncerti, veselicami, zabavami uprav vzgojevalka našega priprostega ljudstva.

Šolski in učni pomočki.

Kar je rokodelec brez orodja, to je šola brez učnih sredstev. Kolikor bolj se naši zavodi širijo, toliko več učil potrebujejo.

Pri deški in dekliški šoli v Trstu se ni moglo več štediti, da bi ne trpel pouk. Za prvo se je kupilo za 169 gld. samoučil in za 146 gld. učil. Za šolsko opravo pa se je dalo 50 gld. — Dekliški šoli se je nakupilo za 71 gld. samoučil, za 80 gld. učil in za 50 gld. šolske oprave. Vrt za šolskim poslopjem se je reguliral s troški 270 gld. tako, da vstreza na polovico obema šolama.

Kaj učil se je preskrbelo: za veronauk, čitanje, računstvo, prirodopisje, zemljepisje, zgodovino in petje, navedeno je doslovno v „letnem poročilu“ obojne šole.

Narodni šoli v Velikovcu se je nabavilo za 208 gld. samoučil in 106 gld. učil ter spisov za knjižnico.

Drugim šolam so se razposlale 2202 knjigi.

Govoreč o knjigah, omenjamo, da je družba svojih „Vestnikov“ podružnicam razposlala 5620 iz-

vodov z mnogimi sprejemnicami in pravili; poleg teh še veliko brošur: „Delovanje moških podružnic“ in „Delovanje ženskih podružnic“.

Ob letošnjem godu sv. družbinih zavetnikov je po daljšem odmoru vodstvo zopet na svitlo dalo: „Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“, X. in XI. v enem sešitku. Iz njega je razviden obseg in razvoj naše družbe ter njenih učno-vzgojevalnih zavodov.

Tudi na slovstvenem polji se je letos družba zopet oglasila. Za bližajočo se 50letnico Nj. Veličanstva je izdala v pomnoženem iztisu: „Franc Jožef I. cesar avstrijski“ kot XII. zvezek knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda; kot XIII. zvezek pa: „Baron Andrej Čehovin“ za bližnjo slavnost odkritja njegovega spomenika v Branici na Goriškem. Družbi v prid je izdal njen prvomestnik Tomo Zupan knjižico „Naš cesar Fran Josip I.“. Založil jo je sam, da se družba ne obklada. Negotova je namreč ob vsakem literarnem delu njega prodaja ali neprodaja. Nena- vadno lično natisnjena ta knjižica ima 27 podob. Morda je gledé podob ne prekosi nobena slavnostnica; vsaj primeroma k tekstu jih ne bo imela nobena v tolikem številu, niti nobena ne v tujem jeziku.

Dobrotniki naše družbe.

Mej dobrotnike naše družbe štejemo vse one tisočere, ki so se oklenili te ali one podružnice ter

so takorekoč vsaj z vinarjem evangeljske vdove pospeševali družbine smotre.

Vender izrecno štejemo tu sem one rodoljube, ki so na kak poseben način skazali svoje simpatije naši družbi. — Dobrotljivost je iznajdljiva, tako so se odprla nova sredstva v dobavo dohodkov.

„Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda“, katere je založil veletržec Ivan Perdan v Ljubljani, so se izborno obnesle, dozdej so vrgle čistega dobička družbi 1200 gld.

„Nabiralniki“, katerih se je od zadnje skupščine v razne kraje poslalo 19, so se pokazali koristonosni.

„Svinčnike“ je poleg trgovca Fran Petriča omislil tudi knjigovez Ivan Bonač. Bonačevi so iz svetovnoznane Hardtmuth-ove tovarne.

Aprila meseca t. l. je izšla „Kava družbe sv. Cirila in Metoda“. Založnik jej je Ivan Jebačin, trgovec v Ljubljani, s katerim je družba sklenila posebno pogodbo. S to kavo se lahko spodrinejo vse druge cikorije raznih židovskih tvrdek, ki ne le ne podpirajo, ampak celo zavirajo naš napredek, in jim diši le naš denar. Osobito na Vas je zdaj, Ve rodoljubne Slovenke, Ve gospodinje, da v svoji hiši vpeljete to kavo in zahtevate po vseh prodajalnicah le to blago. Tako bote Ve in vsak Vaših brez gmotne žrtve pospeševali vzgojo slovenske dece po obmejnih krajih. Nesla nam je dosedaj 200 gld.

V raznih mestih so se omislile „razglednice“ v korist naši družbi.

Veletrgovec Vaso Petričič v Ljubljani je oskrbel izborno milo.

Se ve da mora vodstvo paziti, da se ime družbe sv. Cirila in Metoda ne zlorabi, ne zlorabi tudi ne glede kakovosti dotičnega blaga — in tako sploh ne trpi naša slovenska stvar.

Slavna slovenska društva po vseiherni Sloveniji so naši družbi vrlo naklonjena. Bodisi da so naše podružnice povsod ob zborovanjih podpirala, bodisi da so sama priredila koncerte in zabave v korist naši družbi. Tako n. pr. Pevsko društvo na Bledu, tamburaški zbor „Ljubljanskega Sokola“, Trboveljsko pevsko in tamburaško društvo „Zvon“, damski zbor v Rušah, Čitalnica v Kranju, „Slavec“, „Ljubljana“, „Zvon“ v Ljubljani, „Jadranska Vila“ iz Sušaka povodom izleta v Ilirski Bistrici.

„Ciril-Methodovi darovi“ niso usahnili, „Ciril-Methodovi kresovi“ niso ugasnili v prosep in razsvit naše družbe. Ob veselem kakor i žalostnem dogodku so se rodoljubi spominjali naše družbe. Posebno iznajdljivo je narodno čuteče ženstvo v onih mestih, kjer se nahajajo naši zavodi. Pri božičnicah in raznih šolskih slavnostih so slovenske dame nabrale na stotake in oblekle ali pogostile šolsko mladež.

O takih in enakih činih krščanskega usmiljenja so sproti poročali slovenski časniki ter objavljali nebrojne darovalce. Veliko hvalo moramo vedeti našim časopisom, da zmir zvesto stojijo na strani naši družbi.

Se nobenkrat ni bila brezuspešna vodstvena okrožnica do slovenskih posojilnic in hranilnic, tudi zadnje leto so prispevale one izdatnih darov, spominjajoč se, da kakor so one našemu narodu zaslomba na gmotnem, tako mu je naša družba na šolskem polju.

Vsem tem — bi rekli — krono postavljate že stalni podpori visokega deželnega zbora Kranjskega in slavnega mestnega zbora Ljubljanskega.

Vodstvu ne preostaja družega, nego da vsem prej naštetim, vsem podružničnim načelništvom, narodnim časnikom, vsem blagim dobrotnicam in podpornikom danes ginjenim srcem izreka zaslužen priznanje in globoko zahvalo ter jih prosi nadaljne blagonaklonjenosti.

A pozabiti ne smemo tudi onih dobrotnikov, katere krije že črna gomila. Žal, da so se nam javila le nekaterih imena. Pokojni Lovro Verbič, posestnik v Borovnici, je volil družbi 200 gld. pokroviteljnine. Družbini pokrovitelj Martin Drčar, župnik v Preski, je volil veliko vsoto, ki pa se še ne more določiti. Podružnica v Podgradu žaluje za svojim dičnim članom družbinim pokroviteljem dr. Antonom vitez Vicco. Prezgodaj je zatisnila svoje oči gospa Ivanka Gutnik-ova, ustanoviteljica in mnogoletna neumorno delavna podpredsednica Šentjakobsko-trnovske podružnice v Ljubljani. — Ivan Bolta, župnik v Ledinah, je zapustil od svojega jako pičlega premoženja naši družbi venderle gld. 51·94. Pokrovitelj in razsodnik naše družbe dr. Jernej Zupanec, pred-

sednik-starosta notarske zbornice v Ljubljani, se je preselil v večnost. Ženska podružnica v Kameniku obžaluje bridko izgubo svoje prvomestnice gospe Julije Močnik-ove. Gospa Ana Knez-ova v Šiški je družbi volila 100 gld. Župnika Par in Bogataj sta bila svojčas odbornika štajarskih podružnic. Nedavno je prominol Julij Dev, marljivi tajnik šentpeterske moške podružnice v Ljubljani, Anzelm Zajec, ustanovnik Podgrajske podružnice v Istri.

Vseh naštetih in neimenovanih dobrotnikov, živih in mrtvih, se je naša družba spominjala pri današnji sv. daritvi.

A še jednega pospeševatelja se nam je sklepoma spominjati. To je knez-vladika ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič. Dne 8. junija 1898 predstavil mu je naš prvomestnik načelnštva vseh treh ljubljanskih ženskih podružnic, v vsem 16 čestitih dam. Presvetli knezškof je povdarjal, da se družba opravičeno trudi za ohranitev svoje narodne posesti in da bo tudi on radovoljno podružnicam ob strani, ker upa, da bodo po prvomestnikovih besedah povsod in vselej delovale za vero, procvet lepe nravnosti, lojalno in pa slovensko-domorodno. Navdušene so se poslovile mandatarice teh podružnic od g. knezškofa, ki je za vsako njih imel prijazno besedo. — Dne 23. junija pa se je vsled vodstvenega sklepa Presvetlemu poklonila celotna družba imenom vseh 134 svojih podružnic po deputaciji: Prvomestnik Tomo Zupan, podpredsednik Luka Svetec, član ožjega odbora ces. svetnik Ivan Murnik, glavni tajnik Anton

Žlogar in glavni blagajnik Anton Koblar. Na ogovor prvomestnikov račil je Presvetli omenjati, da družbi zaupa, ker jej na čelu stoje taki možje, in da jo hoče svoj čas tudi gmotno podpirati.

Sklepno bodrilo.

Čč. skupščinaji! Ako se zdaj še enkrat ozrete na to celotno sliko naše družbe, vtegne se v Vaših srcih vneti ponos, da jo imamo takó razširjeno po vsej mili domovini, in takó neustrašeno delujočo v obrambo naših največjih svetinj: za krst častni in slobodo zlato našega preziranega, a takó plemenitega naroda. Tudi naša družba s svojimi napori v istini kliče s pesnikom:

Vstani, borni narod moj,
Do danes v prah teptan,
Pepelni dan ni dan več tvoj,
Tvoj je — vstajenja dan!

Da, vstal si narod moj — in ne daš se več zatirati, robstva časi bodo tudi zate minuli; zahtevaš le svoje pravice, ki ti gredo po božjem, natornem in državnem zakonu.

Ali kateri rodoljub naj mirno gleda in se ne gane, ko naši bratje na Koróškom vkljub vsem naporom ne dospó do prepotrebnihi ljudskih šol? Nad 100.000 Slovencev je ondi komaj izbojevalo tri slovenske šole, ko bi jih morali imeti nad

stotino. Vsiluje pa se jim 80 dvojezičnih (recte nemškutarskih) šol in sicer s 170 učitelji, katerih pa po zadržanju samega deželnega šolsk. nadzornika Pala blezo polovica ni večša slovenščini. Ali bojo taki vzgajali mladež v slovenskem duhu? In koliko časa bodo morali še naši štajarski in primorski bratje čakati, da se jim po postavi osnujejo šole, za katere se boré že desetletja?

Častiti! Ali jih bomo v njihovi borbi zapustili? Naša družba jih je vzela v svoje zavetje, v tej družbi se je vsredotóčilo vse plemenito stremljenje po dobri katoliško-narodni šoli, ona želi vse ustanovljeno vzdržati — pa tudi še novih zavodov pridejati.

A v to svrhu potrebuje veliko denarnih žrtev, zato jej naj prihiti na pomoč vsak, komur bije srce za vero in dom.

Čč. skupščinarji spričujete s svojo navzočnostjo, da Vas prešinja domovinska ljubav. O pojdite širom domovine in netite ta sveti ogenj. Vabite v krog naše družbe še one, ki se je dozdej še niso oklenili. In če bi tudi ne bil kedo njen član, lahko jo zdaj že vsak podpira, lahko pospešuje slovensko šolstvo vsaj s tem, da kupuje predmetov, ki so zamišljeni v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Zatorej, šolarji, dijaki! segajte po njenih svinčnikih; vi možaki in mladenči! zažigajte si pipe in smodke s temi vžigalicami; ve slovenske gospodinje! kupujte le to kavo ter jo zahtevajte pri trgovcih! Vi pa slovenski trgovski! imejte toliko

narodne zavesti, da kupujete in prodajate te izdelke! Dopisujmo si na njenih razglednicah, čedimo se z domačim milom! Ne nosimo po nepotrebnem denarja tujcem ter si ne pletimo sami biča, s katerim nas potem udrihajo! Tako delujmo skupno proti skupnim svojim nasprotnikom! Vsi za jednega, jeden za vse na srečo in blagostanje — celokupnega slovenskega naroda. Vzbujajmo, poučujmo, krepimo svoj narod, krepimo ga duševno in gmotno, da bo lahko kljuboval vsem vetrovom, ki mu jih vsili morda bodočnost. — Kakor so nekdam naši pradedi vžigali kresove v znak, da se bliža Turčin zemlji slovenski, tako raznesite tudi Vi, čč. skupščinarji, klic, da odmeva čez hrib in plan:

»Na stražo! — Na straži naj vsakdo bedí,
Da tujec ne stopi čez mejo!
Odslej nam sovragi nobene pedi
Zemljé več odvzeti ne smejo!« (Bogdan).

Prvomestnik Tomo Zupan je pozval skupščinarje, naj se med upravnim letom umrlim družbenikom v spomin blagovole v znak hvaležnosti in iskrenega sožalja dvigniti raz svoje sedeže. (Se je zgodilo.)

Ker se na prvomestnikovo vprašanje: če želi kdo k tajnikovemu poročilu besede, nihče ne zglesi, preide se k 3. točki dnevnega reda.

VI. Glavni blagajnik Anton Koblar poroča po pravilih o denarnem družbinem stanju za l. 1897.

Račun družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za XII. družbino leto 1897.

D o h o d k i		gld.	kr.
1	Doneski podružnic	7994	30
2	Pokroviteljstva	1160	82
3	Podpora sl. dež. zbora kranjskega . .	1000	—
4	Podpora sl. občinskega sveta mesta ljublanskega	500	—
5	Darila 30. slov. hranilnic in posojilnic	580	—
6	Razni darovi družbi	1178	05
7	Mohorjani so darovali	30	70
8	Odkup od novoletnih voščil	84	—
9	Časniki so nabrali	1765	14
10	Iz nabiralnikov	57	66
11	Od vžigalic	700	—
12	Od svinčnikov	83	—
13	Volila	227	70
14	»Lublanfke Novize«	341	98
15	Obresti od naložene glavnice	165	56
16	Prehajalni	165	—
		16033	91
Troški		17819	92
Primankljaj		1786	01
Saldo 31. decembra 1896. leta		3053	34
Saldo 31. decembra 1897. leta		1267	33

Nadzorstvo:

Oroslav Dolenc, Martin Malenšek,
Ivan Vrhovnik.

T r o š k i		gld.	kr.
1	Šola v Trstu	5446	69
2	Šolsko poslopje v Trstu	4001	31
3	Šolska vrtea v Rojanu in Greti	1741	57
4	Šolstvo na Goriškem	2565	—
5	Šolski vrtec v Mariboru	303	42
6	Šolski vrtec v Celji	470	—
7	Šola v Velikovcu	690	50
8	Šolsko poslopje v Velikovcu	677	83
9	Podpore in nagrade	694	76
10	Knjige	734	77
11	Tiskovine	112	25
12	Stanarina	175	35
13	Razni stroški	206	47
		17819	92

V Ljubljani, dne 20. marca 1898.

Vodstvo:

Tomo Zupan,
prvomestnik.

Anton Žlogar,
tajnik.

Anton Koblar,
blagajnik.

VII. Prvomestnik pozove uda družbinega nadzorništva mestnega župnika Martina Malenšek, da prebere poročilo družbinega nadzorništva. Po njem nadzorništvo predlaga, naj slavna skupščina

potrdi račun za l. 1897 in v smislu § 16. družbinih pravil da vodstvu oprostilo.

Predlog se sprejme soglasno.

VIII. Prvomestnik preide k volitvi družbinega vodstva. Po pravilih izstopi letos jedna tretjina in sicer: 1. dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, 2. dr. Ivan Dečko, 3. Gregor Einspieler in 4. Anton Žlogar. Prvomestnik naznanja, da se je dr. Ivan Dečko, ker radi oddaljenosti ne more redno pohajati vodstvenih sej, odpovedal eventuelni zopetni izvolitvi. Ker bo treba mesto dr. Ivana Dečko voliti družega, bilo bi v interesu družbi, da čč. skupščinarji izvolijo takega odbornika, ki bo redno obiskaval vodstvene seje. To pa je mogoče le v tem slučaju, če bo novi vodstveni ud stanujoč v Ljubljani ali pa če se izvoli tako priden član kot je podpredsednik Luka Svetec, ki, prihajajoč vselej iz dalnje Litije v 13 letih do sedaj še ni zamudil nobene seje. Toliko v pojasnilo, kar pa naj se ne smatra kot kak pritisek na izid volitve v izraženem smislu.

Ces. svetnik Ivan Murnik predlaga, naj se izvolijo dosedanji odborniki, le mesto iztopivšega dr. Ivana Dečko, naj se izvoli c. k. gimn. profesor Frančišek Brežnik. (Soglasno sprejeto.)

Prestopi se k volitvi nadzorništva in razsodništva.

Deželni poslanec in deželnosodni svetnik Frančišek Višnikar predlaga dosedanje nadzornike. (Soglasno sprejeto.)

Isti predlaga dosedanje razsodnike, le mesto umrlega dr. Jerneja Zupanec naj se izvoli predsednik notarske zbornice c. k. notar Ivan Gogola. (Soglasno sprejeto.)

Prvomestnik izjavlja, da je odstopivši vodstveni ud dr. Ivan Dečko vedno požrtovalno deloval za družbino korist, in predlaga, naj mu današnja velika skupščina izreče svojo zahvalo v znak njegovih zaslug. (Sprejeto z odobravanjem.)

Prvomestnik naznanja, da je s tem vspered končan, ter vpraša, če ima kateri čč. skupščinarjev kako željo, ali če sploh hoče kdo kakega pojasnila. Ker se nihče k besedi ne zglesi, prosi prvomestnik dovoljenja, da pismeno izjavi potom slavnega c. kr. okrajnega glavarstva v Kočevji lojalna čustva današnje velike skupščine do Najvišjega prestola.

Sprejeto z burnim odobravanjem.

Isti predlaga, naj današnja velika skupščina brzojavnim potom izjavi spoštovanje in udanost presvetlemu knezškofu dr. Antonu Bonaventuri Jeglič, kar se tudi z navdušenjem sprejme.

Sklepajoč letošnjo veliko skupščino se zahvaljuje prvomestnik dekanijskemu predstojništvu za Božjo službo; za vbrano cerkveno petje; tržkemu županu in odboru; vsem narodnim društvom in Ribničanom za preprijazni in prisrčni sprejem; vsem delegatom naših posameznih podružnic; sploh vsem udeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali ob današnji veliki skupščini.

Družba je vsled lojalne izjave XIII. velike skupščine prejela naslednji čestilni dopis:

Št. 5847.

pr. 1898.

Njegovo cesarsko in kraljevo Apostolsko Veličanstvo so z Najvišjim odločilom z dne 21. novembra t. l. najponižnejše poročilo — podano od Njegove Prezvišenosti gospoda ministerskega predsednika kot voditelja visokega c. kr. ministerstva za notranje stvari v lojalnih izjavah izraženih ob praznovanju izpolnjenega petdesetega leta Najvišjega vladanja — blagovolili radostno vzeti na Najvišje znanje.

Ker je bil omenjen v tem poročilu tudi lojalostni izraz častite družbe, obveščam slavnoisto vsled razpisa Njegove Prezvišenosti gospoda ministerskega predsednika z dné 24. novembra t. l. št. 8799 o navedenem Najvišjem sklepu.

V Ljubljani, dné 5. decembra 1898. .

C. kr. deželni predsednik:

Hein s. r.

Častiti družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani!

IX. Ob 1. uri popoldne je bil skupni obed v gostilni g. Antona Arko.

Vrsto napitnic je pričel prvomestnik T o m o Z u p a n, nazdravljajoč Nj. Veličanstvu cesarju Fran Josipu I.

Ko je bil tajnik Žlogar prebral 31 došlih brzojavek, jeli so se skupščinarji razhajati namenjeni, da si pred odhodom še ogledajo trg Ribnico.

Ob 5³⁰ uri so se sošli na kolodvor, kamor jih je spremila godba in prebivalci narodne Ribnice. Udeležniki XIII. velike skupščine so se razšli. Pre-

prijetni spomin na rodoljubne in gostoljubne Ribničanje — ta pa Slovincem ostane.

* * *

Brzobjavljali so:

Anton Bonaventura, knežškof; Belokranjska I. ženska podružnica; Bistrica v Rožni Dolini, Smolej; Boštanjci; Črnomelj; Šušteršič, Nagel; Dunaj, Slovenske učiteljice: Ros, Vidic, Hromec, Miklavčič; Koper, Knavs, Šašelj; Korotan Zgornji, Tamošnji Slovani; Litija, Ivan in Kristina Gregorič; Litija, Jenko; Litija, Ivana in Lovro Tura; Litija, slovensko bralno društvo; Ljubljana, Lloydovo omizje; Logatec, ženska podružina; Medvode, Anton Hribar, Miklavčič; Metlika, Vita Zupančič, Magda Pezdič, Albina Golob; Most na Českem, Lapajne; Mokronog, bralno društvo; Mokronog, podružnica; Mokronog, rodoljubi; Novomesto, Perko, prvomestnik; Novomesto, dr. Šegula, dr. Poznik, dr. Slanec, Sladovič, dr. Grossmann; Št. Peter, Lavrenčič; Planina, čitalnica; Rožak in okolica, podružnica; Rožak, Šervicelj, Fale, Virnik in Gabron; Škofja Loka, Premek in Lavrič; Škofja Loka, županstvo; Topliški rodoljubi; Trst, Maša, Kunigunda in Zmagoslava; Vitanje, prof. dr. Medved, drž. poslanec Žičkar.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna XIV. velika skupščina

dne 3. avgusta 1899. leta na Vrhniki.

I. Predvečer 2. avgusta priredilo je družbino vodstvo na vrtu gostilne pri „Zvezdi“ prijateljski sestanek skupščinarjem, ki so prenočili v Ljubljani, in pa Ljubljancanom. Družbi jako naklonjeno „Slovensko trgovsko pevsko društvo“ je zabavalo mnogobrojno občinstvo s krasnim petjem. Družbini prvomestnik Tomo Zupan je navzočne iskreno pozdravil.

II. Dne 3. avgusta ob 7.05. uri zjutraj se je odpeljalo lepo število skupščinarjev z vrhniškim vlakom iz Ljubljane. Sprejem na kolodvoru in v trgu je bil prekrasen in prisrčen. Skupščinarje, med katerimi je bilo narodno ženstvo v veliki večini, so pričakovali na kolodvoru z godbo na čelu: ženska in moška podružnica, „Čitalnica“, „Kato-liško društvo rokodelskih pomočnikov“,

„Strojarsko društvo“, „Bralno društvo iz Borovnice“ ter mnogo družega občinstva.

Ko je godba odigrala pozdravno koračnico in so se polegli navdušeno pozdravljajoči živio-klici, nagovorili so goste: deželni poslanec in tržki župan Gabrijel Jelovšek, dekan in prvomestnik moške podružnice Lovro Gantar ter gospa podružnična prvomestnica Mici dr. Marolt-ova; prvi imenom občine, ostala pa imenom moške in ženske podružnice.

Ko se je za lepe in pristrčne nagovore zahvalil prvomestnik Tomo Zupan, podal se je impozantni sprevod ob gromenju topičev v z zastavami in mlaji nakiteni trg. Sprevod se je ustavil pred „Čitalnico“. Tu je skupščinarje pozdravila gospica Zora Lenarčič-eva. Za živahno aklamirani govor se jej je iskreno zahvalil družbin prvomestnik.

III. Sedaj so odkorakali skupščinarji naravnost na hribček pri Sv. Trojici k sv. maši, pričeti ob 9. uri. Sv. daritev za žive in mrtve družbenike je opravil g. dekan Lovro Gantar, ob njej je prav dobro pel vrhniški cerkveni mešani zbor. Po sv. maši pa so iznenadile goste preljubeznive vrhniške dame, na čelu jim gospa Mici dr. Marolt-ova, s pogoščenjem. Na bujnolepi svetotrojiški višavi s prekrasnim razgledom je bil namreč v senci za cerkvijo postavljen velik buffet mrzlih jedi, vina in piva. Marljivo so prišlecem postrezale rodoljubne dame.

IV. Ob pol 11. uri se je pričelo zborovanje v veliki dvorani „Katoliškega doma“.

Prvomestnik Tomo Zupan otvori skupščino tako-le:

Slavna XIV. vélika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda na Vrhniki!

Tesalski kraljič Jason je bil v solnčni Kolhidi ob Kavkazu uropal zlato runo. Pred jezo kolhiškega kralja Aeta je zaplôvel svojimi argonavti — vodnemu toku nasproti na ladiji „Argo“ imenovani — iz Črnega morja v Donovo; iz Donove v Savo in v Ljubljano iz Save. Kjer se dviga sedaj bela Ljubljana, zasnoval je slovečo Emono — in kjer radostni bivamo to trenutje na Vaši lepi Vrhniki, tu je zastavil sloveči Nauportus.

Dragocen je bil zaklad, ki ga je zaklepalo to dôbo praveko selišče Nauportus — dragocen in nepreplačljiv, vreden Jazonovega nadčloveškega naporovanja.

A častiti vrhniški bivalci! Vi pa ste pokazali danes, da je še shranjeno pri Vas staro zlato runo; pokazali ste, da nosite v svojih srcih od zlatega runa nepreplačljivejši zaklad, t. j. ljubezen do svojega slovenskega rodu.

Zato se nismo varali v veliki skupščini sem prispeli Slovenci iz vseh pokrajin, ko smo svoje domoljubje hoteli razgreti ob tem Vašem vrhniškem domoljubji.

Trdo mu je bilo naporovanje, čast. Vrhničanje, Jazonu, Vašemu pradedu — da si je rešil zlato runo. A postal je tem činom Vam, vsem Slovencem, vsem

Slovanom vekovit vzor: kako nam je skupnimi močmi čuvati od zlatega runa še drajši zaklad: narodnost, biser vsacega rodu.

Ta biser: ljubezen do svojega rodu, si v vodstvu vselej edina prizadeva čuvati naša družba. Zato ob vsaki priliki Slovincem priporoča medsebojno prizanesljivost in mir. In ko bi se zoper tak naš uk razprle na slovenski zemlji vse skupine, tudi takrat še ne prejenja naša družba od tega svojega pomirjevalnega — prav pravega slovenskega poklica. Šolsko življenje namreč ne pozna in ne trpi nikaškega boja.

Tako veslá naša družba zlato runo narodnosti čuvajoč in v svojo dobro zvezdo oko upirajoč — do tiste vseslovenske sreče, s kojo naj nas oblagodariti blagoizvoli nad nami čuječi — višnji Bog!

Prvomestnik Tomo Zupan pozove glavnega tajnika Antona Žlogar, da prebere zglašene skupščinarje.

V. Vodstveni tajnik Anton Žlogar predlaga, da naj se branje zglašanih skupščinarjev opusti, ker se v to porabi mnogo časa.

Po soglasnem sprejetju tega predloga pozove prvomestnik Tomo Zupan glasom § 16. družbinih pravil tajnika Antona Žlogar, da prebere vodstveno poročilo od XIII. velike skupščine v Ribnici, dne 11. avgusta 1898, pa do danes.

Izvestje tajništva

za XIV. veliko skupščino na Vrhniki
dne 3. avgusta 1899.

Veleslavna skupščina!

Naša družba si je ob svoji desetletnici stavila v posebno nalogo, da častno vzdržuje tiste zavode, ki jih je ustanovila tam ob sinji Adriji, v milem Korotanu in v zeleni Štajarski; na onih krajih, kjer bi po vseh naravnih in državljskih pravilih javna šolska oblastva morala skrbeti za ljudsko šolstvo tudi za Slovence. Ker vsi postavni pripomočki, vse prošnje slovenskih roditeljev na Tržaškem, Goriškem, na Koroškem, vse interpelacije in transakcije naših zakonitih zastopnikov, deželnih in državnih poslancev, dosedaj niso dosegle zaželenega uspeha; zato nam bornim Slovincem ni preostajalo družega, nego da si pomagamo sami dok „vremena bodo se zjasnila“. Žal da se še posebno glede nas Slovencev položaj noče zjasniti in takó

tavamo v neznosni temini, nemirno pričakujoč, kakó se bo vse to razmotalo — osobito glede osode našega naroda.

Vsled tega se moramo naslanjati le na to, kar je vstvarila vstrajna požrtvovalnost našega naroda.

Glede ljudskega šolstva nam je tu neprecenljiva zaslomba družba sv. Cirila in Metoda. Brez nje bi še zdaj ne imeli tistih šolskih zavodov ob jezikovnih mejah, katerih nesporekljivo potrebujemo v obrambo svoje zatirane narodnosti.

V drugem desetletju svojega obstanka pa si je družba tudi stavila v zadačo, da — uvaževaje zmir svoje gmotne sile — osnuje še novih zavodov, kjer je slovenska mladež v največji nevarnosti potujčevanja.

Da je družba v obeh teh ozirih zvesta ostala svojim dosedanjim tradicijam, utegneta se, čč. skupščinarji, prepričati, ako sledite njenemu letnemu poročilu, katero naj Vam vsaj v glavnih obrisih pokaže družbine napore.

Vodstvene seje.

Ob XIII. veliki skupščini v Ribnici, katera se je vsled požrtvovalnosti ondotnih rodoljubov sijajno izvršila, so bili v družbino vodstvo zopet soglasno pozvani praviloma izstopivši: gg. Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški; gimn. profesor Fran Brežnik kot nov odbornik mesto odstopivšega poslanca dr. Iv. Dečka;

deželni poslanec Gregor Einspieler in Anton Žlogar. Istotako je bilo prejšnje nadzorništvo in razsodništvo soglasno izvoljeno, le v zadnje je bil mesto † Dr. Jarneja Zupanec poklican c. k. notar Ivan Gogola.

Način poslovanja pri družbinem vodstvu se je ohranil dosedanji; dospele vloge so se reševale deloma upravnim potom, deloma in sicer v vseh važniših zadevah v vodstvenih sejah, katerih je bilo minnlo leto deset in sicer: prva te uprave dobe ali 110. seja dne 1. septembra 1898; druga ozir. 111. dne 13. oktobra; 112. dne 2. novembra; 113. dne 30. novembra; 114. dne 25. januarija 1899; 115. dne 22. februarija; 116. dne 10. marca; 117. dne 20. aprila; 118. dne 25. maja; 119. dne 15. junija t. l. Vodstvene ukrepe in nasvete je izvrševalo tajništvo tako, da je v zadnji dobi rešilo 376 uradnih ulog in okrog 150 privatnih; a tikajočih se družbinih stvari. Razposlalo je ob cesarjevi petdesetletnici 938 dopisnic, priporočujočih v nakup in razdelitev med šolsko mladež jubilejnih spisov. Istotako je oskrbelo 500 okrožnic-pozivov za nabiranje jubilejskih darov. Vkup se je torej rešilo 1964 vlog.

O podružnicah.

Kar so telesu razni udje, to so naši družbi njene po vseh slovenskih pokrajinah razširjene podružnice. Dasi so vse važneje postojanke ž njimi zasedene, vender je želeti, da se rodoljubi posebno

ob mejah potrudijo osnovati še več podružnic, katere jim za prvo silo lahko nadomestujejo druga podučno-zabavna društva v zmislu naših družbinih pravil. V glavnem imeniku so letos prirastle tri nove in sicer zaporedna številka 138. Ženska podružnica za Ročinj in okolico na Goriškem. Št. 139. Ženska podružnica za Ruše in okolico na Štajarskem. Št. 140. Podružnica za Pokrče na Koroškem.

Število pokroviteljnin je poskočilo za 12. Tekoče štev. 243. Podružnica Bled je v proslavo 50 letnega vladanja Nj. Veličanstva pristopila mej pokrovitelje. Št. 244. Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani št. IX. po zastopnici gospej Mariji dr. Kušar-jevi. Št. 245. Ivan Nabrgoj, deželni poslanec in posestnik na Proseku. Št. 246. Litijske Slovenke št. VI. po zastopnici gospej želez. uradnika soprogi Minki Vrančič-evi v Ljubljani. Št. 247. Zaveza Zagorskih Slovenk št. III. po zastopnici gospici Lavoslavi Eibensteiner. Št. 248. Blaznikova tiskarna v Ljubljani po zastopnici gospici Albini Blaznik. Št. 249. Ženska podružnica v Sežani št. VII. po zastopnici gospici Zvezdoslavi Delak-ovi v Štorjah. Št. 250. Podružnica Pivka s sedežem v Št. Petru na Krasu št. II. po zastopnici gospej Rozi Karis-ovi. Št. 251. Ženska podružnica v Trstu št. V. po gospej Karli Ponikvarj-evi. Št. 252. Skupina gg. poštnih uradnikov v Ljubljani. Št. 253. Litijske in Šmartinske Slovenske št. VIII. po zastopnici nadučiteljevi soprogi gospej Josipini Bartelj v Šmartnem. Št. 254.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj. Št. 255. Litijske Slovenke št. VII. po zastopnici gospej Kristini Gregorčič-evi, notarskega kandidata soprogi v Litiji. Do 1. avgusta 1899 šteje naša družba: 29 moških, 31 ženskih in 80 mešanih podružnic vкуп 140 z 12.074 naznanjenimi člani.

Glavno delo naših podružnic je, oskrbeti za družbo čem več mogoče denarnih sredstev. Mnoge podružnice so zelo iznajdljive ter po raznih načinih izvabijo lepih darov. Večinoma se nabolj obnesejo koncerti, primerne zabave in poučni shodi. Kolikor je bilo vodstvo obveščeno, priredile so take shode: Podružnica Kropa-Kamena Gorica-Dobrava; „Gorenjska Dolina“ v Kranjski Gori z lepo vspelo jubilejsko slavnostjo; Medgorje na Koroškem; Št. Jurij ob južni železnici moška in ženska podružnica dvakrat; Konjice; Črnomelj ženska podružnica; Št. peterska moška in ženska podružnica v Ljubljani; Akademiška in izvanakademiška podružnica v Gradcu; Ribnica, moška in ženska podružnica; Pivka v Št. Petru na Krasu; Trst, moška in ženska podružnica; Velikovec; Bled; Priblaves; Šteben in okolica; Pokrče; Št. jakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani; Šenklaško-frančiškanska ženska v Ljubljani; Rojan, ženska podružnica.

Častiti rodoljubi sami vedo, da se z zabavno-poučnimi shodi največ doseže i za probujo priprostega naroda i za gmotno podslombo naše družbe.

Šolski zavodi.

Oglejmo si družbine zavode, v katerih se zrcali najlepši sad društvenega stremljenja.

Najstarejše po osnovi je:

1. zabavišče ali otroški vrtec v Celju pod vodstvom čč. šolskih sester. Vpisanih je bilo v ta vrtec 48 otrok.

2. Novejše po osnovi pod enakim vodstvom je zabavišče v Mariboru z vpisanimi 60 otroci.

3. Slovenska štirirazredna deška šola s pravico javnosti pri sv. Jakobu v Trstu, katera se z bodočim šolskim letom razširi zopet v petrazrednico. Vstopilo je vanjo 242 dečkov. Koncem tega leta je izšlo nje šolsko poročilo, katero svedoči povoljen uspeh te šole.

4. Slovenska trirazredna dekliška šola pri sv. Jakobu v Trstu pod vodstvom šolskih sester je sprejela 205 deklic. Razstava ročnih del od 16.—18. julija t. l. te šole je med tržaškimi rodoljubi osobito med čč. damami obudila veliko presenečenje in opravičen ponos.

Ker tržaški šoli družbi nakladate velikih denarnih žrtev, katere bi po pravici moralo nositi mesto tržaško ali pa država, prosilo je vodstvo visoko c. k. učno ministerstvo za podporo.

Kakor znano, prošnji slovenskih očetov za ustanovitev slovenskih ljudskih šol prav v mestu tržaškem ni bila po vis. c. k. namestništvu ugodno rešena. Vsled tega se je priziv poslal vis. c. k. na-

učnemu ministerstvu, ki dozdej še ni rešen. Vprašanje glede slovenskih šol se vleče uprav kakor morska kača, in da ni naše družbe, čakali bi Tržaški Slovenci zastoj svoje ljudske šole.

5. Zabavišče v Rojanu je zbiralo 78 otrok.

6. Otroški vrtec na Greti je obiskovalo 46 otrok.

7. Ako prestopimo Goriško mejo, imamo tu zabavišče v Pevmi pri Gorici, v katero je zahajalo 41 otrok.

8. Če stopimo v Korotan, najdemo v krasnem družbinem poslopji slovensko dvorazrednico v Št. Rupertu poleg Velikovca pod vodstvom čč. šolskih sester; ta prva naša narodna šola na Koroškem se vkljub vsem oviram prav uspešno razvija tem bolj, ker se je v njej vpeljal tudi internat.

Število otrok je naraslo že na 160. Z bodočim letom se razširi v trirazrednico. Zato se je vis. c. k. ministerstvo glede bodočega vodstva te šole in vsled povoljnih uspehov že naprosilo za pravico javnosti. — Ondotna naša „Narodna šola“ pa je to leto dobila prekrasno kapelico, za katero so večinoma koroški rodoljubi, kakor je poročal „Mir“, mnogo žrtvovali.

9. In zopet je naša družba tam ob meji štarski storila važen korak v obrambo slovenske posesti. Vsled posredovanja vnetih rodoljubov se jej je posrečilo kupiti na Muti graščino Kienhofen, kjer odpre s prihodnjim šolskim letom slovensko

jednora zrednico pod vodstvom čč. šolskih sester iz matice Mariborske.

Ker naša družba v toliki meri podpira naslednje zavode, prištevati jih sme nekako svojim:

10. Zabavišče v Podgori pri Gorici, ki je zbiralo 77 otrok. Istotako

11. Drugo zabavišče v Podgori s 46 otroci.

12. Društva „Šolski dom“ zabavišče v Gorici v ulici sv. Klare je pohajalo 65 otrok.

13. Društva „Šolski dom“ zabavišče v Gorici v ulici Barzellini s 64 otroci.

14. Društva „Šolski dom“ šestrazrednica v Gorici (s 7 oddelki), v katero je zahajalo 376 otrok.

15. Društva „Šolski dom“ zabavišče „Pod Kostanjevico“ pri Gorici z 81 otroci.

16. Zasebno zabavišče gospe Antonije Nadlišek-Grmek-ove pri sv. Ivanu v Trstu s 43 otroci.

17. Zasebno zabavišče gdč. Dragice Gregorič-eve v Skednju pri Trstu, ki je bilo otvorjeno 1. oktobra 1898, stoji pod vodstvom našega družbinskega učitelja Mihaela Kamušič, ter šteje 52 otrok.

Istotako je letos prirastel:

18. Otroški vrtec v Devinu z 42 otroci.

19. „Šolski dom“ v Gorici vzdržuje tudi „dekliško obrtno in nadaljevalno šolo“. Obrtna ima dva oddelka: za belo šivanje in umetno vezenje ter za krojno risanje in šivanje oblek. Prvi oddelek

ima tri tečaje, drugi pa dva. Oba oddelka imata še posebne tečaje za odrasle učenke. Nadaljevalna šola v zvezi z obrtno ima pripravljalni ter I. in II. razred; vsak razred 14 učnih ur na teden. S prihodnjim šolskim letom se uvede pripravljalni tečaj za učiteljice ročnih del. Obrtna in nadaljevalna šola je štela vkup 61 učenk.

20. Z družbino pomočjo odpre gdč. Antonija Čargo-va privatni otroški vrt v Trstn že to polletje.

Vsega učiteljskega ozir. pomožnega osebja se vzdržuje na teh zavodih poprek 30 oseb.

Ako si čč. skupščinarji v duhu predstavite to četo blizo 2000 otrok, ki se vzgajajo v naštetih zavodih, in pomislite, da bi bili večinoma vsi zgubljeni za slovenstvo, če bi ne bilo naše družbe, poskakovalo Vam bo srce veselja, ker ste s svojimi milimi darovi izvršili pravo pravcato delo krščanskega usmiljenja. Ker so naši zavodi uprav ob meji, koder irredenta uganja jako sumljive skoke, moralo bi se naše delovanje uvaževati in podpirati s patrijotičnega stališča, kajti naši zavodi so nekako trdnjave, ob katere zastonj butajo nedinastični valovi; v njih se vzgaja mladina v pravem avstrijskem duhu. Vse šolske slavnosti, katere so priredili naši zavodi v Gorici, Trstu, Celji, Mariboru, v Velikovcu... so sijajno vspele in so deci ter odraščeni pravdo netilo avstrijskega čuvstva in slovenske zvestobe do naše skupne avstrijske domovine, dasi n. pr. v Gorici pri cesarski jubilejni slavnosti niti

tega niso mogli svobodno razodeti v svojih prostorih. A vkljub nezasluženemu preziranju hoče naša družba vstrajati in vzgajati mladino kakor priprosti narod v zvestobi do Boga, do avstrijske države in domovine slovenske.

Šolski in učni pomočki.

Prošenj raznih podružnic in društev za podaritev knjig vodstvo ni moglo prezreti. Naša družba je deloma prejela knjig v dar, deloma jih je sama založila ali pa nakupila. Razposlala je šolskih knjig 1904 izvide in drugih poučno-zabavnih spisov 5050, torej skup 6954 zvezkov.

Družbinim zavodom je pripomogla k šolskim potrebščinam. Za velikovško in tržaške šole so se spopolnila učila in knjižnica.

Dobrotniki naše družbe.

Ker družbine potrebe zmir rastejo, mislilo se je i na nova sredstva v dobavo denarnih prispevkov. Vsak način se je dozdej za družbo ugodno obnesel.

„Nabiralniki“ so storili in še storé svojo dolžnost. Pričakovanje neimenovanega rodoljubnega stotnika se je obistinilo. — „Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda“, ki jih je založil društveni pokrovitelj, veletržec ljubljanski Ivan Perdan, so znane skoro že v vsaki slovenski hiši ter so gmotno dobro

podprle družbo. Vsled razodete želje bo odslej na zaklopnih besedilo: „Edino te vžigalice se prodajajo v korist družbi.“ — „Svinčniki družbe sv. Cirila in Metoda“ so v založbi knjigoveznice Ivan Bonač v Ljubljani, a blago je iz Hardtmuthove tovarne. — „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“ se je omislila lansko leto v založbi trgovca Iv. Jebačina v Ljubljani. — Tvrčki Skaberne v Ljubljani se je dovolilo, da prodaja z družbino znamko platno za razno perilo. „Ciril-Methodovo milo“ je založil veletržec Vaso Petričić v Ljubljani.

Ko se je približevala petdesetletnica preljubljenega vladarja, hotela jo je tudi naša družba poslaviti in ohraniti v trajnem spominu. Zato je izdala tri jubilejne spise. Naš prvomestnik msgr. Zupan je založil in izdal za to slavnost lastno knjižico: „Naš cesar Fran Josip I.“ s krasnimi slikami. Tega spisa se je do konca l. 1898. razpečalo vseh 20.000 izvodov. Nov natis v 5000 izvodih — še pomnožen v berilu in slikah — je msgr. Zupan založil in ga podaril kot XI. vezek „knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda“ družbi. Priznati se mora, da je to dozdej najlepša družbina knjižica.

Kot XII. zvezek se je izdal ravnatelj Fr. Hubad-ov „Franc Jožef I. cesar avstrijski“. — V XIII. zvezku se je obelodanil mikavni životopis: „Andrej baron Čehovin“. Slednja dva zvezka pa se nista razpečavala v tolikej meri kot prvi. — Da bi te jubilejne knjige čem obilneje prišle v roke slovenske mladeži po vseh naših pokrajinah, zato je

vodstvo prosilo c. k. deželne šolske svete v Ljubljani, Celovcu, Gradcu in Trstu za priporočilo. Prva dva sta jih res priporočila kot posebno pripravne, zadnja dva dozdej še nista odgovorila. V svrhu večje razširjave mej učenci je družbino vodstvo opozorilo na te knjižice vsa ljudska šolska vodstva, vabeč jih k obilni naročbi. In tako se je v resnici dosegel lep uspeh.

Ker so se vsled grozne smrti Nj. Veličanstva presvetle cesarice opustile tudi vse veselice, ki so jih nameravali prirediti naši šolski zavodi, mnoge podružnice in druga nam naklonjena društva ter je vsled tega izostal velik prispevek, razposlalo je pa vodstvo, da se nadomesti ta gmotni nedostatek, v 500 izvodih poziv do Slovencev za nabiranje jubilejskih darov. Ta poziv so ponatisnili vsi naši listi, razposlal pa se je vsem podružnicam in posamnim rodoljubom z nabiralno polo. In res je bil uspeh dovoljen, dospelo je več pokroviteljn in izdatnih darov.

Razna slovenska društva so kakor doslej ohranila svoje simpatije naši družbi i zadnje leto. V kolikor so se vsled smrti cesaričine odpovedale zabave, sodelovala so pri vseh drugih shodih nam naklonjena društva in tako pripomogla k gmotnemu uspehu. Naši časopisi so itak njih imena sproti objavljali.

A imenovati vendar moramo jedno društvo, ki se je spomnilo naše družbe celo v „zlato Pragi“. To je akademiško društvo „Šumadija“ pod

predsedstvom našega rojaka, slikarja Grm. V njenim področju se je osnoval odbor, kateri je dne 3. maja 1899 priredil sijajno „jugoslovansko akademijo“ s pokroviteljstvom staroste češkega naroda dr. Ladisl. barona Rieger in je naši družbi poslal čisti prinos 1200 kron po dični pisateljici Gabrijele Preissovi v prosep slovenskega šolstva na Koroškem — če možno za drugo šolo v Grebinju. Za izvenredni moralni in gmotni uspeh si je stekel največ zaslug častni odbor českih dam, katerih imena naj v trajen spomin ostanejo zabeležena v naši kroniki: Gg. K. Baumgartlova, Josefa Brdlikova, Julija Fantova, Marija Chodounska, B. Hrdličkova, T. Koseova, K. Lüftnerova, Ruž. Maturova, M. Neffova, A. Prachenska, Gabrijele Preissova in M. Ridrichova.

Po tržaški moški podružnici že pred leti sproženi „Ciril-Methodovi darovi“ in po koroških bratih posebno priporočani „Ciril-Methodovi kresovi“ so se že vdomačili ter tudi naši družbi provzročili obilnih prispevkov. Tako je nedavno samo moška podružnica v Trstu izkazala Ciril-Methodovih darov okrog 700 kron, in omdotna ženska podružnica je poslala po svoji blagajnici gdč. Miliki Mankoč-evi darov in prispevkov 2000 kron. — Kakor druga leta je tudi v zadnji dobi narodno čuteče ženstvo posebno v mestih, kjer so naši zavodi, o božičnicah in šolskih slavnostih obdarovalo šolsko mladež z jestvili in oblačili. Trditi smemo, da je uprav naša družba organizovala slovensko ženstvo v podružnicah ter je kot jako važen

faktor vpeljala na pozorišče javnega delovanja v prosepah splošnega napredka našega naroda, v čemur slovensko ženstvo brezdvombeno nadkriljuje naše moštvo. — Imen pač tu ne moremo navajati, večinoma so jih že beleželi slovenski časniki.

Uprav časopisom gre posebna hvala, da navdušenje za našo družbo ne pojenja. Skoro vsi listi imajo stalne rubrike za darove v korist naši družbi.

Tudi letos je vodstvena okrožnica do slovenskih posojilnic in hranilnic privabila lepih darov.

Visoki deželni zbor Kranjski in slavni mestni zbor Ljubljanski sta zopet naklonila svoji običajni podpori.

Za vse te dejanske dokaze požrtvovalnosti za družbine namene izreka danes vodstvo ginjenim srcem vsem podružničnim načelništvom, vsem narodnim časnikom, vsem blagim dobrotnikom zaslužen priznanje in globoko zahvalo.

Dokaj naših članov in milih dobrotnikov se je v zadnji dobi preselilo v večnost. Njih imena se nam žal niso sproti javila. Naša podružnica v Šiški je izgubila svojega večletnega zaslužnega tajnika Josipa Tavčar. Moška podružnica v Gorici obžaluje izgubo mnogoletnega blagajnika nadučitelja Valentina Kancler, ki je bil zelo delalna moč mej goriškimi rodoljubi. Gospa Martinak-ova v Ljubljani, zvesta somišljenka narodnih dam. Vpokoju. nadučitelj Luka

Knific je umrl v Škofji Loki. Predsednik družbe sv. Mohorja, prošt dr. Val. Müller, je prominol v Celovcu. Naša Velikovška šola objokuje prerano smrt svoje učiteljice s. Marije Ulaga, katera se je pred smrtjo z ginljivo pesnico poslovila od te naše slovenske trdnjave na Koroškem.

Ob tragični smrti presvetle cesarice je imenom družbe naš prvomestnik kondoliral pri deželnem predsedniku Nj. ekscelenci baronu Hein-u, poleg tega je pa tudi opravil zadušnico v ljubljanski stolnici, kar so storile i nekatere druge podružnice. Povsod je mnogobrojno prisostvovalo slovensko ženstvo. — Istotako smo se pri denašnji sv. daritvi spominjali vseh naznanjenih in nenaznanjenih umrlih dobrotnikov naše družbe.

Slavna skupščina! Bili so časi na Slovenskem, ko so se mnogi bali vsaj očitno delovati za kulturni razvoj, za narodno probujo ali sploh za slovenstvo našega ljudstva. Mnogo sicer dobrih rodoljubov se je — po pravici — balo za svojo bodočnost, marsikateri pogumniših je v istini tudi žrtvoval svojo srečo . . . A ti časi — no, recimo, da so minoli . . . Zdaj se nam ni treba več bati javno delovati za svoj narod. — V odločilnih krogih je zavladalo menenje, da je požrtvovalno delovanje za napredek slovenskega naroda hvale in priznanja vredno. In glejte! Tudi naša družba sme ponosno povdarjati, da je Nj. Veličanstvo cesar Franc Jožef I. odlikoval razne ude našega vodstva in nadzorništva namreč: podpredsednika Luko Svetec, cesarskega

svetnika Ivana Murnik, stolnega dekana Andreja Zamejic; drž. poslanca Frana Povšè in mestnega župnika Martina Malenšek.

Odlikovancem kakor vodstvu sploh je to bodrilo, da vstrajajo pri delu tudi v namene naše družbe vedoč, da s tem koristijo cerkvi, kot zvesti zaščitnici prave ljudske vzgoje; državi, ki dobiva v dobrih vzgojencih najzvestejših podanikov, in narodu, ki potrebuje zavednih sinov in hčera.

Družbinemu vodstvu, imajočemu pred očmi ta vzvišeni smoter, sklepno ne preostaja družega, nego da tudi Vas, čč. skupščinarji, opetovano pozove k skupnemu delu. Oprimimo se tega narodnega dela tem rajše, ker smo vsi prepričani, da naša sveta pravična stvar konečno zmagati mora. Naj se nam naši nasprotniki Lahi in Nemci kot „inferiornim“ rogajo, naj nas pitajo z „barbari“ — v znak „svoje hvaležnosti“, ko smo venderle mi kot „predzidje krščanstva“ proti Obrom, Tartarom, Mongolom, proti Turkom branili in obvarovali **evropsko** civilizacijo; a oni nam v svoji zaslepljeni oholosti ne privoščijo niti borne ljudske šole: — — tudi to bomo prestali; pa ne bomo nehali biti nositelji krščanske prosvete. In ker uprav naša družba teži po teh idejalah, katere sta nam z žarnimi črkami zarisala vže pred tisoč leti naša sv. zavetnika Ciril-Metod, zato se združimo v močno falango in preprečili bomo nakane svojih nasprotnikov ter rešili svojo mladež narodne smrti. — Pozivljamo

osobito tebe, dično ženstvo slovensko! da vstražajš na naši strani, tebe, ki te krasijo čednosti krščanske, usmiljenje in ljubezen do zatirane mladeži . . . Dobri Bog Vas bo blagoslovil v Vaših rodbinah. — Vse vkup pa nas navdajaj tista velika misel, katera je našemu pesniku zvezda-vodnica, ki pripelje slovanstvo k zmagi — — ljubezen.

Ta ljubezen
osveta bo slovanska.

Prvomestnik Tomo Zupan se še posebej spominja umrlih in za družbo zaslužnih družbenikov ter pozove skupščinarje, da vstanejo v znak sožalja in v počeščenje njihovega spominja. (Se zgodi.)

Ker se nihče ni zglasil k tajnikovem poročilu, prešlo se je k tretji točki dnevnega reda.

VI. Glavni blagajnik Anton Koblar poroča po pravilih o denarnem družbinem stanju za l. 1898.

Račun družbe sv. Cirila in Metoda

D o h o d k i		gld.	kr.
1	Doneski podružnic	6437	23
2	Pokroviteljina	925	—
3	Podpora sl. dež. zbora kranjskega . .	1000	—
4	Podpora sl. občinskega sveta mesta ljubljskega	500	—
5	Darila 37. slov. hranilnic in posojilnic	925	—
6	Razni darovi družbi	1475	03
7	Jubilejski darovi	243	85
8	Mohorjani so darovali	26	10
9	Iz nabiralnikov	115	93
10	Časniki so nabrali	3010	77
11	Od vžigalic	600	—
12	Od kave	300	—
13	Volila	2165	15
14	Obresti od naložene glavnice . . .	92	81
15	Za prodane knjige	555	43
	Skupaj	18372	30
16	Posojila	25800	—
	Troški	44172	30
	Skupaj	41804	26
	Preostanek	2368	04
	Saldo 31. decembra 1897. leta . . .	1267	83
	Saldo 31. decembra 1898. leta . . .	3635	37

Nadzorstvo:

Oroslav Doleneo, Martin Malenšek,
Fran Povše, Ivan Vrhovnik.

v Ljubljani za XIII. družbino leto 1898.

T r o š k i		gld.	kr.
1	Šola v Trstu	5551	87
2	Šolsko poslopje v Trstu	1915	29
3	Šolska vrtca v Rojanu in na Greti	1906	52
4	Šolstvo na Goriškem	2710	—
5	Šolski vrtec v Mariboru	807	56
6	Šolski vrtec v Celji	490	—
7	Šola v Velikovcu	1784	50
8	Podpore in nagrade	495	—
9	Knjige, tiskovine in učila	2045	30
10	Stanarina	120	—
11	Razni stroški	184	49
12	Pristojbine od Drčarjeve zapuščine	782	70
13	Vplačilo v Vrečkovo zapuščino	6949	20
14	Za zgradbo velikovske šole	15500	—
15	Obresti od dolgov	561	83
		41804	26

V Ljubljani, dne 20. marca 1898.

Vodstvo:

Tomo Zupan,
prvomestnik.

Anton Žlogar,
tajnik.

Anton Koblar,
blagajnik.

Ko je blagajnik po prvomestnikovem dovoljenju podal nekatera pojasnila glede dohodkov in troškov, vsprejme se njegovo poročilo brez debate v znanje.

VII. Imenom nadzorništva je poročal hišni posestnik Oroslav Dolencec.

Nadzorništvo je pregledalo račune za l. 1898. in skontriralo blagajno dne 27. julija 1899. ter našlo vse v redu. Omenjenega dne je bilo

dohodkov	49.583 gld. 28 kr.
troškov	48.071 „ 46 „
torej prebitka	1.511 gld. 82 kr.
Saldo 31. decembra 1898. l.	3635 „ 37 „
Skupaj	5.147 gld. 19 kr.

Od tega denarja je bilo 138:38 gld. v gotovini, ostalih 5008:81 gld. pa v raznih hranilnicah in posojilnicah.

Nadzorništvo predlaga, da naj slavna skupščina potrdi račun za l. 1898. in v zmislu § 16. družbinih pravil dá vodstvu oprostilo. (Soglasno vsprejeto.)

VIII. Prvomestnik naznanja, da bo letos skupščina volila prvomestnika, tri odbornike, pet nadzornikov in pet razsodnikov. Izvolili so se dosedanji gospodje izvzemši blagajnika Antona Koblar. Mesto slednjega, ki se je odborništvu pred skupščino odpovedal, je bil izvoljen s 123 glasovi proti 32 glasovom ravnatelj Ivan Šubic.

Prvomestnik naznanja, da je s tem vsposed končan ter vpraša, če ima kateri čč. skupščinarjev kako željo ali če sploh hoče kakega pojasnila o

družbinih zadevah. — Ker se ni nihče zglasil, prosi prvomestnik dovoljenja, da potom okrajnega glavarstva ljubljanske okolice pismeno naznani družbino vdanost in pokorščino do Najvišjega prestola.

Sprejeto z burnim odobravanjem.

Za to lojalno izjavo je prejelo družbino vodstvo pisano cesarjevo zahvalo.

K sklepu se prvomestnik zahvaljuje dekanij-skemu predstojništvu za Božjo službo, cerkvenim pevcem, županu, vsem društvom na prelepem sprejemu; vsem čč. zborovalkam in zborovalcem, vsem delegatom naših podružnic ter sploh vsem udeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali ob današnji veliki skupščini.

IX. Ob 1. uri popoldne je bil skupni obed na čitalničnem vrtu. Udeležilo se ga je 200 oseb. Med obedom je svirala godba; v presledkih pa je razveseljeval goste z lepo ubranim petjem ad hoc sestavljeni pevski zbor. Izreklo se je več lepih napitnic. Prvomestnik Tomo Zupan je napil cesarju, župan Gabrijel Jelovšek prvomestniku Tomu Zupan, podpredsednik notar Luka Svetec vrhniškim rodoljubkinjam in rodoljubom, dekan Lovro Gantar podpredsedniku Luki Svetec in dr. Janko Marolt pa slovenski domovini.

Večina skupščinarjev se je odpeljala ob 5¹⁰ uri popoldne; mnogi pa se kar niso mogli ločiti od prijaznih vrhniških bivalcev. Odhajajoče na kolodvor je spremila velika množica Vrhničank in Vrhničanov.

To skupščino si pač sleherni udeležnik ohrani v vednem spominu.

Naslednjih 30 brzojavov je prejela XIV. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda na Vrhniki:

I. Belokranjska ženska podružina; Cirkniško-planinska podružina, Justina Peče; Črnomelj, Julika Gerstenmay, Zofija in Olga Haring; Jareninski Slovenci; Kamenik, Marija Fischer; Kamenik, Novak; Karlovi vari, dr. Stor, Ivan Šabec; Konjice, podružina; Kranj, narodnjaki; Laško, Konrad Elsbacher; Litija, dr. Bevk, Ivana in Lovro Tura; Litija, bralno društvo; Litija, Damijan, župan; Litija, pevsko društvo; Ljubljana, Lokar Fran s pesnijo; Mokronog, podružnica; Planina, čitalnica; Prasberg, oče Hrašovec, dr. Juro Hrašovec; Ptuj, lekarniški provizor Hočevar Ribnica, čitalnica; Ribnica, Dolinar, dekan; Ribnica, podružina; Slatina, Slovenci; Škofja Loka, čitalnica; Škofja Loka, župna duhovščina: Tomažič, Brešar, Petrič; Trebnje, Egida in Emil Orožen; Trbiž: Incko, Einspieler, Svaton, Eichholzer, Smolej, Kraut, idr.; Tržič, Nadrah; Velike Lašiče, rodbina Šuflaj, Pavčič, idr.; Voloska, ravnateljstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Istri.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna XV. velika skupščina

dné 1. avgusta 1900. leta v Radovljici.

I. Tudi radovljiška velika skupščina je dokazala občno zanimanje vesoljnega slovenstva za družbo sv. Cirila in Metoda. Tukajšnji bivalci so s pravim in odkritosrčnim slovenskim rodoljubjem vsprejeli mnogobrojne skupščinarje iz vseh krajev Slovenije ter okusno in bogato okinčali svoje na krasni višini ležeče mesto.

V predvečer, 31. julija, so se sestali nekateri skupščinarji in Ljubljancje vsled vodstvenega povabila na vrtu ljubljanske gostilne pri „Zvezdi“. Zabavalo je navzoče naši družbi posebno naklonjeno „Delalsko pevsko društvo Slavec“ s svojim močnim in jako dobro izvežbanim zborom.

II. Dne 1. avgusta ob 7.17 uri zjutraj se je odpeljalo z gorenjskim vlakom precejšnje število

skupščinarjev. Pozdravljali so je s streljanjem in okitanjem svojih bivališč stanovniki ob železnični progi, in sicer posebno živahno: na Okroglem, v Kameni Gorici oziroma na Tomanovem Vidovcu. Na radovljiškem kolodvoru so pričakovali goste: moška podružnica, novovstanovljena ženska podružnica, gasilno društvo in mestna godba ob vlakovem dohodu zasvirajoč naš stari in vedno novi „Naprej“!

Imenom obeh podružnic in narodnih društev je došlece s prav iskrenim nagovorom pozdravil podružnični prvomestnik dr. Janko Vilfan.

Primernimi besedami se mu je zahvalil prvomestnik Tomo Zupan.

III. Z godbo na čelu in med pokanjem topičev so odkorakala društva in občinstvo v praznično odeto mesto, kjer jih je na glavnem trgu pričakoval dekan Ivan Novak, mestni občinski odbor z mestnim županom Aleksijem Roblek.

Župan Roblek je s krepkimi in moškimi besedami pozdravil tū skupščinarje.

Prvomestnik Tomo Zupan pa se mu je zahvalil, radovljiški mestni grb v svoj odgovor vpletajoč.

Ob 9. uri se je pričela v velečastnem gotiškem domu za žive in mrtve družbenike sv. maša, katero je daroval dekan Ivan Novak. Pri Božji službi je pel izborni učiteljski kvartet obstoječ iz gg. Josipa Ažman, Ivana Pianecky, Ignacija Rozman, Frančiška Rus in pa domači cerkveni zbor.

IV. Ob $\frac{1}{2}$ 11. uri se je pričela glavna skupščina na lepo okrašenem vrtu Hudovernikove restavracije.

Prvomestnik Tomo Zupan je otvoril skupščino govoreč:

Slavna XV. vélika skupščina v Radovljici!

Petega tega meseca — prav po preteku štirih dni — bo na štajarski Ponikvi slovesen dan. Rodil se je namreč tam pred 100 leti cerkveni mož — mož mil v nazorovanju, mil v poslovanji z drugimi; mož nepokvarjene čudi kot nedolžen otrok — prvi slovenski šolnik in Slovincem apostol: knežškof Anton Martin Slomšek.

Po njem vstanovljena bratovčšina sv. Cirila in Metoda skuplja Slovence, ki naj molijo v njej: da bi se sošli prej ali slej vsi Slovani v eni katoliški družini.

Po istih apostolih, sv. Cirilu in Metodu, imenovana in na verski podlagi zasnovana naša družba pa skrbi, da bi iz Slovenstva odločeni — slovenski materi časih celo otújeni otroci združili se sopen v eni slovenski družini.

Slomšekova bratovščina sv. Cirila in Metoda je stara eno manj nego 50 let. Ob Slomšekovi smrti je štela že 150.000 udov.

Naša družba sv. Cirila in Metoda pa je stara 15 let; ne manjka jej torej posebno veliko do stoletja petine. Danes šteje primeroma 12.000 družbenikov.

Proslavljajoč miljenega šolskega blagovestnika Slomškega spominj želim verstvu in Slovenstvu v hasen Slomšekovi bratovščini najsijajnejih vspehov. Želim pa ob tem spominju za vsa ta leta, kolikor jih je še potrebna med nami, teh istih prospehov tudi družbi sv. Cirila in Metoda — o koje važnosti, koje dejanji in nehanji, o koje vsem naporovanji vam prečita naš gospod glavni tajnik kojkoj preteklega našega vradnega leta vodstveno poročilo.

Ko je prvomestnik predstavil vladnega zastopnika okrajnega komisarja gospoda Žitnik in konstatuje sklepčnost velike skupščine, pozove glavnega tajnika župnika Antona Žlogar, naj prebere zglašene skupščinarje.

V. Vsled tajnikovega predloga se je to le dragi čas trateče branje bilo opustilo.

Vsled prvomestnikovega poziva prebere glavni tajnik naslednje vodstveno poročilo, veljajoče od XIV. vélike skupščine na Vrhniki do danes.

Poročilo tajništva

za XV. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda
v Radovljici 1. avgusta 1900.

Slavna skupščina!

Velecenjene dame! Častiti rojaki!

Mej najvažnejšimi vprašanji, katera se rešujejo na Slovenskem, je šolsko vprašanje. Ko je veleum, sedaj vladajoči papež Lev XIII., z bistrim očesom zroč sedanji svetovni tok, izrekel besede: šolsko vprašanje je za krščanstvo vprašanje za življenje in smrt — vzdramil je i Slovence, da so resneje in treznejše razmotrivali o svojem šolstvu ter prišli do zaključka, kako je zanje to vprašanje res vprašanje za življenje in smrt — tako v verskem kakor v narodnem obziru.

Ko so naši sosedje — Nemci in Lahi — zapazili, da se čili narod slovenski giblje in hoče prosto živeti mej enakopravnimi brati avstrijskimi,

jela je nekatere vznemirjati črna zavist. Začeli so kovati naklepe, kako bi zavrli naš pokret in napredek — vrgli so se osobito na šolsko polje, da bi nam tukaj zavidali versko in narodno smrt dobro vedoč, da na mladeži sloni bodočnost. Ta naš narod želé potujčiti v dosego svojih političnih, v istini izdajalskih zoperavstrijskih teženj — njihovega znanega mostu do Adrije.

Tega rodoljubi slovenski niso mogli več mirno gledati; postavili so se v bran pro aris et focis — v bran svojega rodu, svoje zemlje, svoje države. V ta namen so si osnovali društva, mej njimi najvažnišo šolsko družbo sv. Cirila in Metoda. — Ona hoče na šolskem polji rešiti, kar se še rešiti dá, hoče ljudstvo opozoriti, kje mu preti nevarnost, hoče najvišjim voditeljem avstrijskega šolstva razjasniti naš položaj, s svojimi zavodi jim dokazati „ad oculos“, kaka krivica se nam godi, ker se šolski zakon ne izvršuje nam v prilog.

Z današnjo skupščino smo doživeli že tretji kvinkvenij. Kakó se veselé šolniki, ko se jim v takih slučajih zboljša gmotni položaj — naša družba se ne more veseliti v trpki zavesti, da bi ogromne vsote, ki jih žrtvuje slovensko občinstvo — bile nepotrebne in bi se porabile za druge kulturne namene, ako bi se nam dala slovenska šola povsod, kjer biva naš rod.

A naša ljubezen do rodne zemlje prenaša tudi to preziranje in krivico, in ta ljubav do zapuščene slovenske dece nas sili, da še vztrajamo, da po-

dvojeno delamo sami in odbijamo sovražne napade. Petnajstič stopa danes družbino vodstvo pred Vas, čč. skupščinarji, želeč Vas obvestiti o naših naporih in uspehih, iz katerih bote lahko sodili: da-li je sebi izročeni nalog vestno obvršavala ali ne.

Izvestitelj naj to pojasni vsaj v glavnih potezah.

Vodstvene seje.

V 14. veliki skupščini na Vrhniki so bili v vodstvo pozvani iztopivši odborniki: Monsignore Tomo Zupan, ljubljanski mestni župan Ivan Hribar, c. k. notar Luka Svetec in mesto deželnega arhivarja Antona Koblar ravnatelj c. k. strokovnih šol Ivan Šubic. Prvomestnikom je bil soglasno zopet izbran profesor mons. Zupan. Družbeno vodstvo je reševalo došle vloge deloma upravnim potom, večinoma pa v svojih sejah, katerih je bilo v zadnji upravni dobi devet, in sicer prva oziroma zaporedna 120. seja dne 10. avgusta 1899; 121. dne 28. septembra; 122. dne 9. novembra; 123. dne 30. novembra; 124. dne 21. decembra 1899; 125. dne 1. marca 1900; 126. dne 5. aprilja; 127. dne 7. junija in 128. dne 19. julija. Kaj se je obravnavalo in o čem ukrepalo, razvidno bo tudi iz nastopnih podatkov.

O podružnicah.

Kakor je slavni skupščini znano, se naša družba po svojih podružnicah kot prava lipa slovenska raz-

teza po vseh naših deželah, koder odmeva slovenska govorica. Ta lipa je ozelenela še za jedno mladiko v novi podružnici z zaporedno št. 141.: Tržič in okolica, ki je bila osnovana dne 29. avgusta 1899 št. 4547; danes pa je pričela delovati najmlajša podružnica z zaporedno št. 142.: Ženska podružnica za Radovljico in okolico.

Žal da mora vodstvo zabeležiti dejstvo, da blizo tretjina podružnic nekama spi in ne daje več znamenja življenja od sebe, v vodstvenih izkazih nekaterih že pogrešamo več let. Tu in tam se prepušča narodno delovanje le posameznim osebam, ki itak vsled stanovskega zvanja omagujejo; mlajše, živahnije moči pa ne stopajo na plan. Vsem tem gotovo velja opominj pesnikov:

Dolžan ni samó, kar velewa mu stan,
kar more, to mož je storiti dolžan.

Srečnejši pa smo bili v zabeleženji novih pokroviteljev. Prirastlo jih je 13 in sicer tekoča št. 260. Ženska podružnica v Celju. 261. gospa Ana Majdič-eva, tovarnarjeva soproga v Hudinji pri Celju. 262. Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani št. XIII. po zastopnici gospej županji Milici Hribar-jevi. 263. Litijske Slovenke št. VIII. po zastopnici gospej Tereziji Svetčevi. 264. Josip Verbič, tovarnar v Bistri. 265. Ženska podružnica v Sežani št. VIII. po zastopnici gospej Janji Stolfa-vi. 266. Šentpeterski samci na Krasu. 267. Gospa Adela.

dr. Dečko-va v Celju. 268. Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani. 269. Knežškof dr. Anton Bonaventura Jeglič v Ljubljani. 270. Slovenski rimski romarji v Rim l. 1900 po zastopniku knežškofu dr. Antonu Bonaventuri. 271. Podružnica v Šiški št. II. po zastopniku Antonu Pogačnik, posestniku v Spodnji Šiški. 272. Litijske in Šmartinske Slovenke št. IX. po zastopnici gospej Emiliji Beneš-evi. Tu omenjamo, da je Litija in Šmartino dosedaj vplačalo že 23 pokroviteljnin, in ju ne prekosi v tem noben kraj na Slovenskem. 273. Mariborski bogoslovci l. 1899 po zastopniku bogoslovcu Josipu Lončarič. 274. Ženska podružnica v Radovljici.

Do konca julija je torej podružnic: 28 moških, 33 ženskih in 80 mešanih, vkup 141 s približno 12.000 člani.

Da bi navadnim letnim prispevkom mogle priložiti še izdatnejši dar na domovinski oltar, osnovale so nekatere podružnice tudi primerne veselice poleg občnih zborov. Kolikor se je poročalo vodstvu, se v tem obziru odlikujejo: Ženska podružnica za Stari trg, Beljak in okolica, Medgorje, moška in ženska v Ribnici, izvanakademiška v Gradcu, ženska in moška šentpeterska v Ljubljani, ženska šentjacobsko-trnovska v Ljubljani, akademiška v Gradcu, Pliberk in okolica, Šiška, Kranjska Gora.

Osobito pa so podružnični shodi na Korškem prava učilnica in vzgojevalnica priprostega

naroda. Povsod, kjer ni društev, jih podružnica lahko nadomestuje, ko nudi društvenikom pouk in zabavo.

Da napor podružnic ni zastonj, da so njih darovi in posameznikov darovi dobro naloženi, se čč. skupščinarji prepričajo, ako se ozrô na

Družbine šolske zavode,

katerih zgodovinski razvoj je opisan že v prejšnjih „Vestnikih“.

1. Otroški vrtec v Celju je zbiral do 51 otrok pod vrlim vodstvom šolskih sester.

2. Otroški vrtec v Mariboru pod enakim vodstvom je imel 59 otrok.

3. Slovenska 4razredna deška ljudska šola pri sv. Jakobu v Trstu. Ker je dosedanji voditelj Mihael Kosec s sklepom tega šolskega leta izstopil, bil je v vodstveni seji 19. julija t. l. imenovan učiteljem-voditeljem Vinko Krek, do sedaj učitelj v Podragi, ki nastopi svoje mesto s pričetkom šolskega leta 1900/1. V to — in sicer edino tržaško slovensko šolo je zahajalo 255 dečkov.

4. Slovenska 4razredna dekliška ljudska šola pri sv. Jakobu v Trstu. S preteklim šolskim letom se je razširila v čveterorazrednico. Pod vodstvom šolskih sester se je vzgojevalo 228 deklic.

O povoljnem uspehu obeh šol svedočita letni poročili, ki sta ob sklepu leta prišli na svitlo.

Družbin nadzornik v pedagogiško-didaktičnih zadevah prof. dr. Karol Glaser se je radi vztrajne bolehnosti odpovedal; bodi mu iskrena vodstvena zahvala ob njegovem trudu.

5. Otroški vrtec v Rojanu je štel 73 otrok.

6. Otroški vrtec na Greti pa 68 otrok.

7. Otroški vrtec v Pevmi pri Gorici je zbiral 43 otrok.

8. Trirazredna slovenska mešana ljudska šola v Št. Ruprtu pri Velikovcu. S 1. novembrom 1899 se je razširila v trirazrednico. Od 4. marca 1900 je voditelj tej šoli kanonik-župnik Fran Treiber, učiteljice so pa šolske sestre. Otrok je 160. V tej „narodni šoli“ je tudi internat, kjer se vzgaja do 20 deklic, kar posebno priporočamo imovitejim starišem. Prošnja za pravico javnosti tej šoli še ni vgodno rešena.

Naša družba podpira zavode, ki jih oskrbuje društvo „Šolski Dom“ v Gorici.

9. Otroški vrtec v Podgori s 74 otroci.

10. Drugi otroški vrtec v Podgori z 48 otroci.

11. Otroški vrtec v ulici sv. Klare v Gorici s 66 otroci.

12. Otroški vrtec v ulici Barzellini v Gorici s 63 otroci.

13. Otroški vrtec Pod Kostanjevico s 79 otroci.

14. Kot nov otroški vrtec je prirastel oni v Devinu s 23 otroci.

15. Posebno važna je njegova slovenska ljudska šola v Gorici z enajstimi razredi in 570 otroci.

Poleg teh pa je „Šolski Dom“ si oskrbel
a) dva razreda dekliške obrtne šole in sicer strokovno šolo za umetno vezenje in belo šivanje ter za krojno risanje in šivanje oblek s 60 učenkami; *b)* nadaljevalno šolo za učenske iz obrtne šole; *c)* pripravljalni tečaj za učenske iz obrtne in nadaljevalne šole, ki želé postati učiteljice ročnih del; *č)* poseben tečaj za umetno vezenje in belo šivanje s 4 urami na teden; *d)* poseben tečaj za krojno risanje in šivanje oblek s 4 urami na teden; *e)* stenografski tečaj z 2 oddelkoma za moške in enim oddelkom za ženske; *f)* tečaj za deklamacijó in lepo vedenje; *g)* podpira tudi deško obrtno nadaljevalno šolo s 3 razredi in 95 učenci.

S pomočjo naše družbe so se osnovala zasebna zabavišča. Ta so:

16. Privatni otroški vrtec gospe Antonije Grmek-ove pri sv. Ivanu v Trstu s 45 otroci.

17. Privatni otroški vrtec gospice Dragice Gregorič-eve v Škednju z 52 otroci.

18. Privatni otroški vrtec gospice Antonije Čargo-ve v Rocolu.

Tekom leta sta vsklila dva nova družbina zavoda, ki svedočita, kako naša družba povsod rada prihiti na pomoč, kjer je večja nevarnost za slovensko deco. Ta sta:

19. Otroški vrtec v Tržiču na Gorenjskem. Z dovoljenjem c. k. deželnega šolskega sveta Kranjskega dne 3. januarija 1900 št. 3974 je bil slovesno otvorjen 22. januarija t. l. ter bila vanj poklicana za vrtnarico gospica Agneza Staral iz Pevme pri Gorici. Vanj zahaja 54 otrok.

20. V zeleni Štajarski ob severni meji je vzrastla slovenska ljudska šola — zdaj enorazrednica — na Muti. C. k. deželni šolski svet v Gradci jo je dovolil dne 3. maja 1900 št. 3227. Šola je bila otvorjena 23. aprilja t. l. Družbino vodstvo je tudi tija poklicalo šolske sestre. Voditeljica-učiteljica je sestra Ursula Gosak-ova; učiteljica ženskih ročnih del pa sestra Marija Bolkovac. Deklic je 32.

V teku tega šolskega leta je prvomestnik Tomo Zupan obiskal naše šolske zavode v Celji, Mariboru, obe štirirazrednici v Trstu, otroški vrtec v Rojanu in na Greti ter privatni otroški vrtec gospe Antonije Grmekove pri sv. Ivanu v Trstu, in pa trirazrednico v Št. Ruprtu pri Velikovci. Svoje popolno zadovoljstvo s poukom in disciplino v vseh teh ustavih je objavil vodstveni seji. Bil je tudi v gradu na Muti, ki je dragocena osvojitev naši družbi.

Slavna skupščina! Zdaj si pa predočujte v duhu to malo bursko armado nad 1200 slovenskih otrok, po katerih hlepi pod krinko človekoljubnosti Nemeč in Lah; ali ne bote ogorčeni poklicali na to pozorišče onih pesimistov, ki so rekali ali morda še rekajo: Družba ne bo opravila nič, vsi napori so

kakor kaplja v morje! In ako še vpoštevate dejstvo, da se v vseh naših zavodih, kar svedočé primerne cerkvene, patrijotične, dinastične in narodne slavnosti, katere itak sproti opisujejo naši časniki, že vzgaja mladež po jedinopravih načelih — katere naš narod vedno bolj zahteva i za javne šole, namreč v krščanskem, slovenskem in avstrijskom duhu — kar pa se uprav pri naših nasprotnikih čestokrat pogreša: ali ne bote jednodušno pritrdili klicu: Bratje, v kolo se vstopimo! posnemajmo Bure, ki se hočejo do zadnje kaplje krvi boriti proti krivičnemu samosilniku na svoj rod, za tlačeno svojo domovino!

Šolski in učni pomočki.

Kolikor bolj se širijo naši zavodi, toliko več učil je potrebnih. Ne samo svojim, nego tudi privatnim prej naštetim zavodom je družba segla pod pazduho. Zabavišča prejela so večino inventarja. Razposlalo se je mnogo učil in šolskih učnih ter zabavnih knjig nad 2500 izvodov.

Družbini dobrotniki.

Naša družba šteje poleg svojih rednih članov še zmiraj nebroj drugih dobrotnikov, katerih imena so vsaj večinoma objavljali sproti slovenski časopisi. K izdatnim darovom v korist naše družbe so pripomogla razna narodna društva, ki so

osnovala koncerte, veselice, zabave. Kolikor je obveščeno vodstvo, so naslednja: Bralno društvo v Železnikih, Rodoljubi v Žireh, Šentpeterski samci na Krasu, Narodna čitalnica v Kameniku, Čitalnica v Šiški, Kat. bralno društvo na Vrhniki. Po vseh mestih, kjer imamo svoje zavode, so tako društva kakor tudi posamniki sodelovali pri šolskih veselicah in slavnostih, kakor pri božičnicah v Rojanu, na Greti, v Mariboru, Celju, Št. Ruprtu pri Velikovcu, v deški in dekliški šoli v Trstu.

K prejšnjim so prišla še nova sredstva za povišanje dohodkov. V družbino korist se prodaja voščilo, in svalčični ovitki. Kava, vžigalice, svinčniki, milo, platno, stekleni cilindri..... pošiljajo prispevke, o čemer slavno skupščino itak obvesti naše blagajništvo.

V korist naši družbi so vdomačena božična, novoletna, velikonočna darila, kakor tudi prispevki ob veselih in žalostnih dogodkih. Tržaški rodoljubi in domorodkinje že mnogo let skupljajo Ciril-Metodov dar, ki nahaja tudi drugod dokaj posnemalcev. „Slovenski Narod“ v Ljubljani in Celovški „Mir“ sproti izkazujeta res obilne darove pod naslovoma: Za „družbo sv. Cirila in Metoda“ — Mnogo posojilnic se je odzvalo običajni vodstveni okrožnici.

Svoj čas se je razlegal klic: Prva krona družbi sv. Cirila in Metoda! katerih je bilo res dospelo do 10.000. A letos se je sprožila ista misel za prvo petačo. Naj pa že pošlje kdo poljubno imeno-

vano: srebrno petačo ali petico, petko ali peterokronko, družba jo bo z veseljem sprejela, le želeč, da njih število doseže tudi visočino prvih kron.

Knezškof dr. Anton Bonaventura nas vsako leto podpira obilnim denarnim doneskom. Knezškofljski ordinarijat ljubljanski navrže naši družbi na vsakih 10 izvodov katekizma po tri.

Sploh vsi časniki slovenski podpirajo težnje naše družbe in uprav oni so največ pripomogli k njenemu razvoju bodisi s članki, bodisi z zaporednimi izkazi darov. V tem obziru se odlikujeta posebno naša dnevnikarja.

Dve visoki korporaciji dosledno podpirati našo družbo namreč: preslavni deželni zbor Kranjski in slavni mestni zastop ljubljanski. A zelo, zelo bi bilo želeli, ko bi tudi zastopi manjih naših mest po deželi in srenjski zastopi nam segli tako pod ramo — kot se to na Češkem godi pri češki „Ustředni Matici“.

Vsem dobrotnikom, pospeševalcem družbinih namenov, vsem podružnicam, vsem slovenskim časnikom, posebno pa narodnemu ženstvu, katero je prava zaslomba vsem našim zavodom, tisočerna zahvala!

A naša družba objokuje tudi mnogo milih pokojnikov. Vrle Slovenke Šmartinske pri Litiji obžalujejo gospodičino Minko Demšar-jevo. Gornjeogradska podružnica je izgubila svojega podpredsednika A. Rodošek-a, župnika iz Mozirja. Družbin pokrovitelj župnik Jakob Gruden je prominol v

Ljubljani. Ajdovska podružnica je izgubila svojega predsednika Ivana Dugulin, župnika v Ajdovščini. Gimnazijski profesor dr. Janko Pajek ni dolgo užival svojega umirovljenja. Gospa Dragotina, udoва Janeza viteza Bleiweis-Trsteniškega se je preselila v večnost. Pokrovitelj Ivan Perdan, založnik družbinih vžigalic, nas je prezgodaj zapustil. Kurat Josip Meglič v Pomjanu je osvedočil svoje simpatije s volilom 100 gld. Pokrovitelj Makso Vršec je umrl v Ljubljani. Šolska sestra Otilija Sekolec, učiteljica ženskih ročnih del v Šent. Ruprtu, je šla v večnost 12. marca t. l. Družbin vstanovnik Vilibald Venedig umrl kot župnik na Štajarskem. Nadučitelj Ivan Bartl v Šmartinem je prezgodaj zapustil svoj pevski zbor. Veletržca Ivana Šabec v Trstu je smrt prerano pokosila, poleg pokroviteljnine je še mnogo daroval v družbine namene. Mariborska podružnica obžaluje smrt stolnega prošta Ignacija Orožen. Metliška podružnica pa smrt svojega prvomestnika Antona Aleš, dekana v Semiču. Škofjeloška moška podružnica je izgubila svojega predsednika in pokrovitelja Ivana Tomažič, mestnega župnika. „Brezničani-mašniki“ kot družbini pokrovitelji so iz svoje srede izgubili rojaka, pač odločnega moža Antona Mežnarec, dekana v Kranju. Veroučitelj Rok Merčun, poseben prijatelj šolske mladine, je nedavno umrl v Ljubljani.

Vseh teh naštetih in nenaštetih pokojnih dobrotnikov, kakor tudi živih članov smo se spominjali pri današnji sveti daritvi. Mili Bog naj vsem plačuje obilno tu in tam!

Slavna skupščina! Iz dosedanjih pojasnil ste se utegnili prepričati, da je naša družba storila, kolikor je mogoče z ozirom na gmotno stanje, katero ni najugodniše, kakor bote čuli od našega blagajništva.

Kaj pa v prihodnje? Rado se očita takim društvom, da so agitatorična. Kolikor se tiče nemškega „Schulvereina“, „Südmarke“, „Südmarkische Bank“, „Lega nazionale“, „Societa di S. Nazario“ . . . tudi mi priznavamo ona res agitatorska — kajti glejte jih, kako nekatera lové slovenske otroke ter jih z lažjo in sladkimi obljubami spravljajo v svoje zavode — a naša družba samosvestno odklanja tako natolcevanje, in družbino vodstvo pozivlja vsakogar, ki more, naj dokaže, kedaj je naša družba nemške, oziroma laške otroke zvalila v svoje zavode — kedaj bi bila naša družba agitovala. Naše geslo je: Mi ne maramo za Vaše, a Vi pustite, kar je naše!

Na važnem razdobju smo: XIX. stoletje gre kmalo v zaton, XX. nastopi. Ideja narodnosti se je rodila v tekočem — a zmagala bode v bodočem — trdno se nadejamo tudi pri Slovenih v naši Avstriji. Bistveni pogoj k temu je, da se i pri njih šolstvo postavi na pravo pedagogijsko podlago materinega jezika, kakeršno imajo drugi kulturni narodi. Vsi plemeniteji duhovi v tem soglašajo. Ako je n. pr. Nемеc prof. dr. Gutjahr na katoliškem shodu v Gradcu vskliknil: „Ali je res mogoče, gospoda moja, da bi pravično in pametno misleč mož mogel smatrati za idejal dobre šole takšno

šolo, v kateri otroci niti prvega pouka ne prejemajo v svojem materinem jeziku?“ — je govoril nam iz srca; in mi mu nasprotno viknemo: Pojdi in tako stori — po svojem boljšem prepričanju — tudi v naših šolah po južnem Štajarju, po tužnem Korotanu! Spreobrne svoje rojake, naj ne delajo več krivice, kakor je mi njim nismo nikdar storili. — Njegovi nemški šolniki naj ne delajo eksperimentov s slovensko mladežjo, prepusté naj vzgojevalno skrb našim možem, ki imajo srcé za ubogo rajo!

In takih mož nam je že dovolj obudilo dobrotno nebo. Uprav v začetku 19. veka nam je zasijala mila zvezda tudi na šolskem polju. To je oni mož, čegar stoletnico zdaj slavi hvaležni rod — to je knezvladika Anton Martin Slomšek, kateremu brezdvomno pristoji palma med slovenskimi pedagogi („Süden“ 1900 št. 77). Kar je slovenska šola dosegla lepega vspeha, večinoma je vzrastlo na njegovi organizaciji, slovenskega duha jej je vdihnilo njegovo domoljubno pero. Spomenik najlepši postavimo temu šolniku, ako svoje šole vredimo po njegovih nazorih — se ve z uporabo novejših iznajdeb in spopolnjene metode. V naših šolah vlada duh Slomšekov, ker ta je vsklil prav iz čuvstvovanja našega dobrega naroda. In tu družbino vodstvo lahko konstatira s sladko zavestjo, da se naši zavodi obskrbujejo res v duhu Slomšekovem. Tako, mislimo, smo najbolje služili veri svojih očetov, domovini slovenski in naši državi.

V očigled temu vas vabimo, čč. skupščinarji, osobito tebe, ti dično ženstvo slovensko, ki si dalo doslej toliko dokazov svoje žarne ljubezni do dece slovenske, k ponovljenemu delu. Vsak navdušuj v svojem krogu, vsak zbiraj somišljenike, da nas bo v obrambo domovine številna vojna, ki pripomore k vresničenju pesnikove prerokbe:

» . . . narod bo zmiraj stal —
Gledal na Triglava nebá obok.«

In spolnilo se bo, če uvažujemo tudi željo pesnika Bogdana:

Da družba sama močna bo trdnjava,
Ki naj varúje naša sveta prava —
Podpiraj jo Slovén kot sin jej vdan!

Prvomestnik Tomo Zupan se spominja navedenih umrlih družbenikov ter pozove skupščinarje, naj v znak hvaležnosti in iskrenega sočutja vstanejo s svojih sedežev. (Se je zgodilo).

Prvomestnik vpraša na to zborovalce, če želi kdo k tajnikovemu poročilu besede.

Urednik „Mir-a“ Josip Rozman odobruje najpreje družbino vspešno delovanje ter prosi, ker letošnjega vabila „Mir“ radi pozne vročitve ni mogel priobčiti, naj bi družbino vodstvo v prihodnje preje naznаноvalo svoje velike skupščine.

Prvomestnik izjavlja, da se bo ta želja v prihodnje po možnosti uvaževala ter pripominja, da je bila tudi letošnja skupščina v smislu § 13. družbinih pravil 14 dni pred zborovanjem oznanjena. Če pa nekateri listi tega niso priobčili, to ni družbina krivda, nego njihova.

VI. Prvomestnik pozivlje glavnega blagajničarja, gimnazijskega profesorja Martina Petelin, naj poda družbin račun za preteklo upravno leto.

Račun družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za XIV. družbino leto 1899.

D o h o d k i		gld.	kr.
1	Doneski podružnic	6626	94 ¹ / ₂
2	Pokroviteljina	1564	25
3	Podpora sl. dež. zbora kranjskega	1000	—
4	Podpora sl. občinskega sveta mesta ljubljanskega	500	—
5	Darila 45. slov. hranilnic in posojilnic	1035	—
6	Novoletni darovi	171	42
7	Mohorjani so darovali	27	33
8	Razni darovi družbi	1070	74
9	Iz nabiralnikov	120	7
10	Časniki so nabrali	2776	42
11	Od vžigalic	800	—
12	Od kave	300	—
13	Od platna, svinčnikov, mila in razglednic	231	94
14	Jur. Vrečkova zapuščina	27655	—
15	Iz Mart. Drčarjeve zapuščine	1029	27
16	Volila	637	40
17	Dohodek akademije v <u>Pragi</u>	600	—
18	Obresti od glavnice in terjatev	184	44
19	Za prodane knjige	657	63
	Skupaj	46987	85 ¹ / ₂
20	Najeto posojilo	9000	—
	Skupni prejemki	55987	85 ¹ / ₂
	Skupni izdatki	57207	22 ¹ / ₂
	Primanjkljaj	1219	36
	Saldo 31. decembra 1898. leta	3635	37
	Saldo 31. decembra 1899. leta	2416	1
Nadzorstvo: Martin Malenšek, Oroslav Dolenc, Ivan Vrhovnik.			

T r o š k i		gld.	kr.
1	Šolstvo v Trstu	5379	85
2	Šolsko poslopje v Trstu	1228	—
3	Šolska vrta v Rojanu in na Greti	1896	22
4	Šolstvo na Goriškem	1642	26
5	Šolski vrtec v Mariboru	721	—
6	Šolski vrtec v Celji	460	—
7	Posestvo na Muti	10978	32
8	Šolstvo v Velikovcu	983	30
9	Šolsko poslopje v Velikovcu	6198	20
10	Podpore	311	—
11	Nagrade	380	—
12	Knjige, tiskovine in učila	1020	35
13	Stanarina v »Nar. Domu«	120	—
14	Pristojbine od volil	44	84
15	Obresti od dolgov	764	63
16	Razni stroški	279	24 ¹ / ₂
	Skupaj	32407	21 ¹ / ₂
17	Vrnjena posojila	24800	—
	Skupni izdatki	57207	21 ¹ / ₂

V Ljubljani, dne 1. marca 1900.

Vodstvo:

Tomo Zupan,
prvomestnik.

Anton Žlogar,
tajnik.

Martin Petelin,
blagajnik.

Blagajnikovo poročilo se z odobravanjem sprejme
v znanje.

VII. Prvomestnik pozove uda družbinega nadzorništva, hišnega posestnika Oroslava Doleneč, naj prebere „Poročilo družbinega nadzorništva“.

Poročilo nadzorništva

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Zapisnik

o pregledovanju računov za l. 1899. in o škontraciji blagajnice družbe sv. Cirila in Metoda dné 19. julija l. 1900.

Nadzorstvo je pregledalo račune za leto 1899.

in našlo prejemkov	55.987 gld. 85½ kr.
izdatkov	57.207 „ 21½ „
primanjkljaj	1.219 gld. 36 kr.
Saldo 31. decembra 1898.	3.635 „ 37 „
Saldo 31. decembra 1899.	2.416 gld. 01 kr.

Po blagajniških knjigah je bilo dne 19. julija l. 1900. za l. 1900. dohodkov	18.381 K 04 h
troškov	18.828 „ 76 „
primanjkljaj	447 K 72 h
Saldo 31. dec. 1899. 2416·01 gld. =	4.832 „ 02 h
ostanek	4.384 K 30 h

Našlo se je v blagajnici:

1. Hranilnična knjiga Maribor št. 2386	200 K — h
2. „ „ Kranjska gora	
št. 29	200 „ — „

3. Hranilnična knjiga Vitanje št. 393	200 K	— h
4. " " mestne hranilnice v Ljubljani št. 23.889 . . .	415 „	50 „
5. Deležna knjižica vzajemnega podpor- nega društva v Ljubljani št. 292	1014 „	— „
6. Obligacija št. 704, 155	200 „	— „
7. Temeljna delnica dolenske želez- nice št. 04.312	200 „	— „
8. Delnica „Narodne tiskarne“ v Ljub- ljani št. 65 (efekt. vrednost) . . .	120 „	— „
9. Tri delnice „Narodnega doma“ v Novem mestu	300 „	— „
10. V poštni hranilnici naloženih . . .	1391 „	09 „
11. V gotovini	143 „	71 „
Skupaj	4384 K	30 h

kar se vjema z blagajniškimi knjigami.

V Ljubljani, dné 19. julija 1900.

Za nadzorstvo:

M. Malenšek.

Oroslav Dolenc.

Ivan Vrhovnik.

Poročevalec predlaga imenom nadzorništva, da naj skupščina potrdi račun za l. 1899. in naj v zmislu § 16. družbinih pravil da vodstvu oprostilo. (Se zgodi).

Družbin pokrovitelj dr. Lovro Vidrić, odvetnik v Zagrebu, je predlagal družbinemu odboru za njegovo vestno, požrtvovalno in vspešno delovanje

zahvalo vseh članov. Glavna skupščina se je odzvala predlogu.

Deželni odbornik dr. Ivan Tavčar nasvetuje, da bi se v znak hvaležnosti največjemu družbinemu dobrotniku, pokojnemu Juriju Vrečko, ki je družbi volil 27.655 gld., vzdala morda prihodnje leto v šolskem posloplju na Muti spominjska plošča.

Tudi želi govornik, naj odbor pojasni, komu v last sta zemljeknjižno vknjiženi šolski posloplji v Št. Ruprtu pri Velikovcu in na Muti. Tega pojasnila ne želi sam záse, ker vé, da je vknjižba omenjenih posloplij izvršena na družbino ime, nego le zato, da družba s svojo izjavo uniči govorice, kakor da bi bili šoli vknjiženi na korist šolskim sestram.

Prvomestnik je izjavil, da se bode odbor glede spominjske plošče Juriju Vrečko, bivšemu trgovcu in hišnemu posestniku v Gradcu, posvetoval, in bo brezdvombeno ugodil temu izrečenemu nasvetu.

Glede vknjižeb pa je prvomestnik izjavil, da sta posloplji vknjiženi na družbino ime in da se tudi o ostalem premoženji t. j. o hišnih in o sobnih opravah prav sedaj sestavljajo toliko potrebni inventari.

Podpredsednik Luka Svetec, kot poročevalec v takih družbinih zadevah, je potrdil to prvomestnikovo izjavo.

Marnberški kapelan Josip Somrek priporoča družbi pozornost na slovensko zemljo okrog Mute. Tudi opisuje tamošnje žalostne šolske razmere in se družbi zahvaljuje za ustanovitev šole na Muti,

ki je za ondotne Slovence neprecenjene vrednosti. Z ustanovitvijo te šole vzbudil se je v teh krajih še le slovenski narodni ponos. Nadalje se govornik zahvaljuje ob nenavadno hitrem družbinem poslovanju, ki se je osobito izkazalo pri otvoritvi šole na Muti, ker ve, da to mora biti itak osebnimi opravili preobloženim odbornikom zelo težko. Konečno pa prosi, naj se vstanovi šola v Marnbergu, da se tako vtrdi dosedanja jezikovna meja kot neprodiren nasip proti nemškemu prodiranju v slovenske kraje.

Župnik-kanonik Frančišek Treiber opisuje neugodne koroške šolske razmere. Vse meri tam na ponemčenje slovenske dece. Zato se imenom koroških Slovencev zahvaljuje za prejete družbine dobrote proseč nadalnje podpore.

VIII. Ko prvomestnik izreče zagotovilo, da se bode izrečenim željam vstrezovalo po možnosti, preide k volitvi družbinega vodstva, nadzorništva in razsodništva.

Na predlog deželnega odbornika dr. Ivana Tavčar se soglasno izvolijo dosedanji odborniki, nadzorniki in razsodniki.

Prvomestnik naznanja, da je s tem dnevni red končan ter vpraša, če ima še kdo kako željo ali če sploh hoče kdo kakega pojasnila.

Odvetnik dr. Frančišek Stor priporoča, naj se vrši prihodnja, XVI. velika skupščina v Mariboru početkom meseca avgusta l. 1901. na kak četrtek.

Prvomestnik obljubi delovati na ugoditev predlagateljve želje; osobito še zato, ker je dr. Fr. Stor že toliko daroval za našo družbo.

Prvomestnik Tomo Zupan predlaga naj današnja velika skupščina po deputaciji treh članov izrazi globoko vdanost in zvestobo Nj. Veličanstvu cesarju Fran Josipu I. potom tukajšnjega okrajnega glavarstva. Predlog se je sprejel z navdušenjem.

Ko se prvomestnik zahvali vsem, ki so vsak po svoje pripomogli, da se je XV. velika skupščina izvršila tako slovesno, zaključi zborovanje ob 1/4 na 1. uro popoldne s slava-klici na našega ljubljeneega cesarja.

Skupni obed je bil na vrtu in v salonu Hudo-vernikove restavracije. Pričel se je ob 1. uri. Obeda se je vdeležilo okrog 120 skupščinarjev. Prvi je nazdravil prvomestnik Tomo Zupan z vznesenimi besedami presvetlemu cesarju Fran Josipu I. Navdušeni živio-klici so bili izraz notranjih čutil poslušalcev, godba je svirala cesarsko pesem med pokanjem topičev.

Podpredsednik Luka Svetec se je zahvalil mestnemu županu, dekanu, radovljiškim meščanom, novi ženski in moški radoljiški podružnici za prelepi sprejem velike skupščine in je napil novi ženski podružnici, kateri je prvomestnica gospa Gabrijela dr. Vilfanova.

Mestni župan Aleksij Roblek je nazdravil slovenski slogi in družbinemu prvomestniku Tomo Zupan-u, ki deluje za to slogo.

Ob 3. uri popoldne se je večina skupščinarjev odpeljala v Poljče, kjer se je razvila prav živahna zabava.

Takoj po zborovanju so se poklonili prvomestnik Tomo Zupan, podpredsednik Luka Svetec in odbornik dr. Ivan Svetina okrajnemu glavarju v Radovljici vitezu Kaltenegger izrazujoč velike skupščine lojalnost do Nj. Veličanstva.

Družba je vsled te lojalne izjave prejela pričujoči čestilni jo dopis:

Št. 3671.

Ljubljana, dne 15. avgusta 1900

Vodstvu častite družbe sv. Cirila in Metoda v roke visokočastitega gospoda prvomestnika Tomo Zupana v Ljubljani.

Vsled najvišjega povelja Njega cesarskega in kraljevega Apostolskega Veličanstva naznanjam častiti družbi sv. Cirila in Metoda Najvišjo zahvalo za njen ces. in kralj. Apostolskemu Veličanstvu povodom letošnjega glavnega zbora poklonjeni izraz zvestobe in vdanosti.

C. kr. deželni predsednik:

Hein s. r.

XV. Velika skupščina je prejela nastopne brzoglavne pozdrave:

1. Iz Ajdovščine; 2. Bela Peč, dr. Hrašovec na potovanji; 3. Gorica, Primorski list; 4. Jarenina, Fr. Sal. Gomilšek; 5. Ljubljana, župan Ivan Hribar; 6. Ljubljana, „Slovenca“ uredništvo; 7. Ljubljana,

državni poslanec dr. Žitnik ; 8. Škofijeloška čitalnica ;
9. Trebnje, bralno društvo ; 10. Trebnje, notar Orožen
in soproga ; 11. Trst, predsednica Karla Poni-
kvarjeva ; 12. Vrhnika, Hočevar, Benkovič, Flis,
Florijančič, Gruden, Premek, Zajec.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna XVI. velika skupščina

dne 8. avgusta 1901. leta v Mariboru.

I. Dne 8. avgusta 1901. se je v središču zelene Štajarske v prijaznem Mariboru vršila XVI. velika skupščina naše šolske družbe. Mariborska skupščina je bila jako dobro obiskana, ker se je vdeležilo razun duhovne in posvetne inteligencije, tudi mnogo naroda iz ormoškega okraja, iz mariborske okolice, iz Prekmurskega in iz hrvatskega Medmurja.

Po sv. maši ob 10. uri, katero je daroval velikonedeljski župnik Jakob Menkhard v prekrasni, novi frančiškanski cerkvi in pri kateri so prav dobro peli mladeniči in dekleta od Sv. Tome pri Ormužu, je bil v prelepem mariborskem, s cesarskimi in narodnimi zastavami okrašenem „Narodnem domu“ slovesen vsprejem. Ko se je približal sprevod skupščinarjev „Narodnemu domu“, obsule so ga domoljubne Mariborčanke s svežimi šopki.

S šopki in družbenimi znaki okitene skupščinarje je v pač krasni in izgledno zidani dvorani „Narodnega doma“ pozdravil imenom ženske in moške mariborske podružnice podružnični prvomestnik, profesor dr. Anton Medved, imenom tamošnjih narodnih društev pa čitalnični predsednik dr. Frančišek Firbas. Gospica Angelika Marinova je, velikansk šopek mu poklonujoč, do prvomestnika spregovorila sledeči po dr. Ant. Medved-u sestavljeni „Pozdrav“:

Pozdravljeni iz srca globočine,
 Pozdravljeni rojaki mili vsi!
 Ki danes iz slovenske domovine
 Ste prišli v Maribor od vseh strani!

Hiteli semkaj ste ob bistro Dravo,
 Ob vznožje krasno póhorskih planin,
 Kjer Slomšekov častitljiv grob sè slavo
 Obdaje večno neminljiv spomin.

Ljubezen narodna Vam je vodnica,
 Navdušenje užiga Vam srce,
 Da v šoli naši sije nam pravica,
 So koprneče Vaših prs željé.

Braniki ste slovenske Vi mladine,
 Njej hrabro čuvate predrag zaklad,
 Zato ponos ste cele domovine,
 Bodočnost zlata naših sladkih nad.

O blagoslovi Oče nad oblaki
 Vaš trud in Vaših žrtev blagi dar!
 A Vi — pogumno le naprej, rojaki,
 Naprej za domovino Vi vsikdar!

Družbin prvomestnik Tomo Zupan se je v primernih besedah zahvalil vsem govornikom.

II. Ob 11. uri otvori prvomestnik Tomo Zupan zborovanje nastopnim nagovorom:

Slavna XVI. velika skupščina v Mariboru!

Mila nam sreča nas je pripeljala to leto v sredino štajarske dežele, v prijazni Maribor zborovat.

Do sedaj smo izvrševali velike skupščine 3 krat v Ljubljani, v 5 tih krajih na Gorenškem, v 3 eh na Notranjskem, v 2 eh na Dolenjskem in 1 krat v Trstu. A tudi v zeleni štajarski zemlji nismo danes v prvo: ker zbrala nas je že velika skupščina l. 1888., torej pred 13. leti, tu v Vašem zavičaji — v staroslavnem Ptuj.

Sprejeli ste, častiti, naše skupščinarje, iz vseh slovenskih pokrajin v Maribor prihitéle, danes tako prijazno kot sprejema sestra sestro in brata brat.

Zato ste vpravičeni vprašati: Ali smo pač radi prispéli med svoje sestre in brate tu sem med Vas tudi mi?

Kako, da ne radi? Tu v Mariboru imate že blizu 7 let družbin otroški vrtec, menda v tem mestu prva čisto slovenska učilna? — Bali so se takrat celo zavedni možaki, meneč: Okna pobijejo, če to slovensko šolo odpremo. Izrekla pa je junaštvene besede boječim se moškimi žena — in ne žena izmed svetá, nego ponižna redovnica je bila, ki je izustila takrat: Naj pobijejo okna, vrteca to kamenje ubiti ne bo v stanu. — Kako da nebi bili prišli

radi? Saj kot nekak spominj in že kot nekak sad na to današnje veliko skupščino menda odprete prihodnje šolsko leto 2. razred slovenskim poučnim jezikom pri svojih čč. šolskih sestrah tu v Mariboru. — Za slovensko deco iz okolice pa osnujete „šolarsko kuhinjo“ — od koje si obetate po pravici pomenljivih vspehov. — Kako da ne iz srca radi? Saj nam je zato hvaležnosten vzrok. Tu v Vašem štajarskem domovji sta si namreč 2 vrla domoljuba, naša dosedanja največja dobrotnika, svoj prestop v večnost s tem olajšati hotela, da sta se umirajoč spomnila naše družbe: prvi imenujoč jo glavnim dedičem; drugi pa jej zapuščajoč svoto, ki je do sedaj najobilnejši nam došli legat. V družbinih hvaležnih analah ste zato neumrjoči postali imeni: polkovni zdravnik dr. Lovro Čuček in pa veletržec Jurij Vrečko.

Zanimanje in požrtovalnost za našo družbo se niste umanjšali v teh blizo že 2 desetletjih. V težave pride časih družba le zato, ker je morala svoj kapital vporabiti, da je plačala Velikovško lepo zgradbo in da mora leto za letom vplačevati za še ne popolno našo last: šolsko poslopje v Trstu.

Kadar pa postane potreba največa, vselej takrat nam je damska pomoč najbliža. Še le, kadar nas zapusti slovensko ženstvo, še le takrat pride družbina smrt. A dokler nam je ono svojo nedosežno vnemo ob strani, družbe konec biti ni v stanu.

Mi vsi se trdno zanašamo, da se tudi povodom te letošnje XVI. velike skupščine tu v Mariboru sosebnost po štajarskem ozemlju — in kar moč med prostim narodom — vnema za družbo vsesploh ukrepi.

To upanje nam izpolni mili Bog!

III. Na to prvomestnik konstatuje sklepčnost velike skupščine glasom § 15. glavnih družbinih pravil. Vsprejel se je njega predlog, da bi se radi pridobitve časa opustilo branje zglašanih skupščinarjev. — Zato koj pozôve glavnega tajnika župnika Antona Žlogar, da prebere glasom § 16. družbinih pravil vodstveno poročilo od XV. velike skupščine v Radovljici, dne 1. avgusta 1900., pa do danes.

Poročilo tajništva

za XVI. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda
v Mariboru, 8. avgusta 1901.

Slavna skupščina!

Zborujočim danes v tem mestu ob šumeči Dravi nam duh vzleteva gori dalje in dalje proti Koroški, kjer bivajo naši bratje — kot ostanek onih Slovencev, kateri so tvorili nekdanj središče slovenstva, kjer je vpričo naroda njih vojvoda prisegal za vero katoliško in jezik slovenski... A od severozahoda prihrul je vihar in je rual lipe slovenske, pod katerimi so se zbirali naši pradedi. Sosed Nmec je silil od svojih planin vedno bolj v rodovitne kraje slovenskih dolin in ravnin. Slovenec se je umikal in zapustil svoje sledove v imenih gora in dolin, jezer in rek, selišč in gradišč. Skoro prepozno se je začel zavedati, da se gre za njegov obstoj — za celotni obstanek slovenskega naroda.

Tu je poslala dobrotnost Božja moža, ki je sprevidel to nevarnost in mislil na sredstva, kakó prepričati tako odtiskavanje slovenstva, kakó ta čili, Bogu zvesti narod ohraniti kot jednoten in ravnopraven z drugimi v naši državi. Drugi tak vojvoda za vero katoliško in jezik slovenski je vstal Slovencem tam gori v osebi Antona Martina Slomšek. Da se reši pristno slovenstvo, dal mu je dve zavetišči: cerkev in šola. Spoznal je osobito potrebo, da se šola osnuje tudi Slovencem in da se postavi na jedino zdravo podlago materinega jezika. Vsled njegovega truda je vsklila šola slovenska. A nasprotni sosed je gledal z zavistjo njen lepí razvoj. Zato je zastavil sekiro na to šolo hoteč ž njo ugonobiti slovenski pokret.

Ob tej nevarnosti zdramili so se slovenski rodoljubi, da branijo svojih mejâ na okrog; mej drugim so si zato osnovali našo družbo sv. Cirila in Metoda.

Ta družba prav v duhu Slomšekovem nadaljuje njegovo delo na šolskem polju. Tega se bote, če. skupščinarji, vsaj deloma prepričali, ako sledite vodstvenemu poročilu, katero vam poda glavni obris družbinega delovanja v zadnji upravni dobi.

Vodstvene seje.

Pri XV. veliki skupščini v Radovljici, katera se je vsled požrtvovalnosti ondotnih rodoljubov iz-

borna obnesla, so bili v družbeno vodstvo zopet soglasno poklicani praviloma izstopivši odborniki: ces. svetnik Ivan Murnik, profesor Martin Petelin, profesor dr. Ivan Svetina in stolni dekan Andrej Zamejic. Istotako je bilo soglasno izvoljeno prejšnj nadzorništvo in razsodništvo.

Dospele vloge so se reševale deloma upravnim potom, važniše zadeve pa v rednih vodstvenih sejah, katerih je bilo preteklo leto pet in sicer: prva te upravne dobe ali 129. dne 11. oktobra 1900; 130. seja dne 29. novembra; 131. dne 21. februvarja 1901; 132. dne 18. aprilja; 133. pa 4. julija 1901. — V zmislu družbinih pravil je naš prvomestnik Mnsgr. Zupan poleg teh vodstvenih sej sklical na 28. februvarij 1901. še zaupno damsko posvetovanje. Tega shoda se je udeležilo 45 dam s Kranjskega in Primorskega. Družbino stanje sta navzočim damam pojasnila prvomestnik Mnsgr. Zupan in blagajnik profesor Petelin. Sprejelo se je več važnih nasvetov, nekateri so se že izvršili, ostali pa so še v obravnavi. Prvi vspah tega važnega posvetovanja so mnogi gostejši prispevki. V obče pa sme vodstvo s ponosom povdarjati, da je naše probujeno ženstvo glavna opora naši družbi. Da se je organizovala takó številna armada narodnega ženstva v obrambo slovenskih svetinj in v prosep domorodne misli, gre zasluga uprav naši družbi.

Obseg vodstvenega poslovanja Vam bo razviden, ako omenjamo, da se je od predsedstva, tajništva in blagajništva razposlalo 1314 raznovrstnih listin.

O podružnicah.

Naša družba sloni na svojih podružnicah. Tekom let se je lepo povzdignilo njih število, vendar je še dokaj odličnejših krajev, ki bi lahko pristopili v naše kolo — osebito je to želeti ob periferiji našega ozemlja.

Prirastli sta dve novi podružnici in sicer zaporedna št. 143. Ženska podružnica za Trbovlje in okolico, št. 144. Ženska podružnica za Sv. Lovrenc in okolico (na Štajarskem), tako zdaj štejejo podružnic 78 mešanih, 30 moških in 36 ženskih s približno 10.000 člani.

Sporočilo se je, da so v osnovi še tri podružnice, in sicer: Ženska v Novem mestu, mešana v Brezovici pri Materiji v Istri in mešana v Kapeli pri Radgoni. Upošteevajoč te tri smo torej napredovali v tekočem upravnem letu za pet podružnic. Ta okolnost vzbuja veselje, katero pa kalé mnoge starejše podružnice, ki so skoraj da zaspale. Vodstvo pač želi, da bi jih ne štelo mej „speče“, nego mej „bedeče“ — na braniku za dom in rod.

Radostno beležimo vest, da se število družbinih pokroviteljev že bliža tretji stotini. Prirastlo jih je zopet deset, namreč t. št. 275. Ženska podružnica v Logatcu št. III. po zastopnici gospej Ivani Šegavi, učiteljevi soprogi. Št. 276. „Litijske Slovenke št. IX.“ po zastopnici gospej Heleni Bevkovi. Št. 277. Katoliški Dom na Vrhniki pri ondotni moški podružnici. Št. 278. Simon Skrinjar, uradnik v Trstu,

pri ondotni moški podružnici. Št. 279. Konsumno društvo pri sv. Ivanu na Vrdeli, pri ondotni podružnici. Št. 280. Dr. Fran Pernè, c. kr. gimnazijski profesor v Kranju, pri ondotni moški podružnici. Št. 281. Vincencijeva družba v Trziču pri ondotni podružnici. Št. 282. Ženska podružnica v Radovljici št. II. Št. 283. Litijske in Šmartinske Slovenke št. X. po zastopniku c. kr. notarju, podpredsedniku Luki Svetec. — Pri teh naj še posebej povdarjamo, da so „Litijske Slovenke“ same za-se vplačale vže devet pokroviteljnin; Litijske in Šmartinske vkup pa vže deset pokroviteljnin.

Litijska podružnica pa šteje vže 25 pokroviteljnin. Poleg tega pošilja Litija ob vsaki priliki mnogo denarja — osobito mesto vencev mrtvim na krsto pletejo vence živim s svojimi darovi. Ta kraj je za našo družbo prvi v požrtvovalnosti.

Najnovejši pa tudi najmlajši vseh pokroviteljev je št. 284. Stanko Stor, dijak I. gimnazijskega razreda v Kalksburgu.

Svojo vzgojevalno moč za priprosto ljudstvo podružnice naj ložje kažejo v shodih. Naša družba ima po svojih pravilih neoporekljivo pravico pri zborovanjih poleg tvarine upravnega značaja obravnavati i druge poučne predmete, ki bistrijo um, blažijo srce ter splošno koristijo udom; ali pa jim s predstavami in zabavami nuditi primernega vedrila ter nedolžnega veselja. Kakor prešnja leta, tako so tudi letos mnoge podružnice priklopljevale „sladkemu hasnjivo — utile

dulci“. Kolikor se je vodstvu javilo, bile so naslednje: 1. Ženska in moška podružnica v Mariboru. 2. Podružnica Vuhred-Marnberg. 3. Ženska v Logatcu dve veselici. 4. Izvanakademiška v Gradcu. 5. Ženska in moška v Ribnici dve veselici. 6. Ženska v Sežani. 7. Podružnica za Beljak. 8. Ženska v Gorici. 9. Ženska v Trstu skoraj vsak mesec, 10. Ženska in moška v Radovljici. 11—13 vse tri ženske podružnice v Ljubljani z zabavami v velikem stilu. 14. Ženska v Kranju. 15. „Gorenska Dolina“ v Kranjski Gori. 16. Podružnica v Šiški.

Družbini šolski zavodi.

Ker so nebrojni rodoljubi in domorodkinje položili na žrtvenik naše družbe obilnih darov, nadejajo se tudi gledati primernih sadov. Zato jih popeljemo v duhu po naših vzgojevalnih in učnih zavodih, katerih zgodovinski razvoj so opisali že prejšnji „Vestniki“. Dodamo le površen pregled zadnje dobe.

1. Najstarejše je družbino zabavišče ali otroški vrtec v Celju, v kateri je zahajalo preteklo leto 64 otrok. Vodijo ga šolske sestre.

2. Zabavišče v Mariboru obiskuje 54 otrok, dokaz da je tudi tukaj dokaj slovenskega življa, kateremu manjka slovenskih šolskih zavodov. Tukaj je matica-hiša onih šolskih sester, katere so po naših šolskih zavodih glavna opora naši družbi in po dosedanjih izkušnjah za stalnost naših šol neogibno potrebne. Od tu so došle

3. na Muto, kjer vodijo enorazrednico: dekliško šolo s 36 deklicami. Ta šola je prestala svoje vstanovne težkoče in obeta lep sad.

Ob deroči Dravi navzgor pridemo k milim bratom koroškim, katerim smo dosedaj naklonili najlepši zavod

4. Narodno šolo v Št. Ruprtu pri Velikovcu, mešano trirazrednico s 164 učenci; istotako v oskrbi šolskih sester. — Ker so deželni zakoni in predpisi glede pravice javnosti pri zasebnih zavodih na Koroškem in Štajarskem nekoliko bolj obteževalni, imelo je družbino vodstvo težkoče, a ima trdno nado, da jih bo slednjič srečno premagalo.

Prestopimo na Primorsko! Tu imamo:

5. Zabavišče v Podgori pri Gorici, ki skuplja 71 otrok.

6. Drugo zabavišče v Podgori pri Gorici, katero pohaja 41 otrok.

7. Zabavišče v Pevmi pri Mostu šteje 56 otrok.

Semkaj prištejemo tudi takoj zavode „Šolskega Doma“ v Gorici, kajti brez podpore naše družbe bi ta ne bil vspeval. To so:

8. Otroški vrtec v ulici sv. Klare, ustanovljen od naše družbe, prepuščen „Šolskemu Domu“ v oskrbo. Zbiral je v svojih prostorih 76 otrok.

9. Otroški vrtec v ulici Cipressa je pohajalo 63 otrok.

10. Otroški vrtec „Pod Kostanjevico“ vstanovljen po naši družbi, izročen „Šolskemu Domu“ v vodstvo. Vzgajal je 58 otrok.

11. Zasebna ljudska šola s pravico javnosti: in sicer šestrazrednica v Križnih ulicah s podružnico v ulici Cipressi, skupaj z 10 razredi in 582 učenci.

12. Dekliški pripravljalni tečaj za žensko izobraževališče v „Šolskem Domu“ v Križnih ulicah s 53 učenkami.

13. Deški pripravljalni tečaj za srednje šole v „Šolskem Domu“ s 35 učenci.

14. Dekliška obrtno nadaljevalna šola z 2 razredoma v „Šolskem Domu“ z 8 učiteljskimi močmi in 38 učenkami.

15. Strokovna dekliška šola za umetno vezenje in belo šivanje, obstoječa iz 3 oddelkov in poseben oddelek za odrastle v „Šolskem Domu“ s 23 učenkami.

16. Strokovna dekliška šola za krojenje in šivanje vrhne obleke, obstoječa iz 2 oddelkov in oddelka za odrastle v „Šolskem Domu“ s 40 učenkami.

17. Deška obrtno-nadaljevalna šola s 3 razredi v „Šolskem Domu“ s 5 učiteljskimi močmi in 110 učenci.

„Šolski Dom“ preskrbuje odgojo in pouk 1076 učencem in učenkam s 25 učiteljskimi močmi, mej katerimi so izborne osebe kakor n. pr. ces.

svetnik Fr. Vodopivec, profesor - nadzornik, Ivan Vrščaj, meščanski učitelj, Ana Dovgan-ova i. dr.

V očigled takim ogromnim številkam so se še drznili naši neprijatelji trditi, da v Gorici niso potrebne slovenske šole — in še zdaj zadržujejo njih prevzetje v javno upravo, kakor zahteva jasni cesarski zakon. Žal, da v sedanjih razmerah nam ne preostaja drugega, nego tolažiti se s sv. pismom: *In patientia vestra possidebitis animas vestras* — v svoji potrpežljivosti boste rešili svoje duše t. j. duše svojih slovenskih otrok, na katere preži zloděj, da bi jih prevstvaril v janičarje.

A dok je odbor „Šolskega Doma“ tako požrtvovalen in so sploh goriški rodoljubi tako jedno-dušni v obrambi slovenske mladeži, ne bo se posrečila nasprotnikom njih nakana. Mi bomo — dasi z ogromnimi, skoro neznosnimi troški — vstrajni, da „rešimo slovenske duše“, dokler zasje zmagedan, ki ne izostane pravici, katera je na naši strani.

Stopimo dalje! Ne takó ugodno, kakor na Goriškem, vendar zadovoljivo se razvija naše šolstvo tam ob sinji Adriji.

Tu ima naša družba:

18. Otroški vrtec na Greti, kateri vzgaja 54 otrok.

19. Otroški vrtec v Rojanu s 74 otroci, sta uprav v tem okraju silne važnosti, kjer slovenstvu preti še nova nevarnost.

20. Deška četverorazrednica pri sv. Jakobu v Trstu je štela 275 dečkov in ondi pod vodstvom šolskih sester stoječa:

21. dekliška četverorazrednica z 260 deklicami.

Poleg teh pa naša družba podpira:

22. Privatni otroški vrtec gospe Antonije Grmek-ove pri Sv. Ivanu pri Trstu s 50 otroci.

23. Privatni otroški vrtec gospodične Dragice Gregorič-eve v Skednju pri Trstu istotako s 50 otroci.

24. Privatni otroški vrtec gospodične Antonije Čarga-ve v Rocolu s 64 otroci.

Slične šolske organizacije kakor v Gorici želeti bi bilo rodoljubom na Tržaškem, da bi čem prej dosegli slovensko šolstvo tudi v Trstu, za kar se brezuspešno borijo že do 20 let.

Celó v osrednji Kranjski je morala naša družba priskočiti na pomoč. Vsled tega je nastal

25. otroški vrtec v Trziču na Gorenjskem, ki zbira v svojih postorih 52 otrok.

In kakor kaže sedanja konstalacija, treba bo še tu in tam seči vmes — kajti nova železnica pripeljala bo skozi svoje predore v slovensko osrčje dokaj takih osrečevalcev, ki zavedno zidajo most do Adrije — gotovo tudi ne v korist naši mili Avstriji.

Tudi to upravno leto je bil imenom vodstva prvomestnik mons. Tomo Zupan v otroških vrtecih v Mariboru ter v Celji, na Muti in v Velikovcu pri pouku. Ni mogel prehvaliti reda in učnih vspehov

v teh vstavih. Kar čudil pa se je talentu in živahnosti deklicam naše štirirazredne dekliške šole v Trstu, kamor je došel po končanem šolskem letu k dve celi uri trajajoči dramatični predstavi, koji je sledila prav pravcata opera, ki je trpela jedno uro. — In to tržaško slovensko občinstvo! Vstrajalo je vse 3 ure — do konca radujoč se teh velikih šolskih vspenov ob svojih otrocih.

Častiti skupščinarji! Čuli ste dozdej mnogo številk glede zavodov in otrok; sami ste sklepali: tu je dovolj dela, dovolj truda . . . Marsikateri priprosto skupščinar bi si mislil: V mojem kraju družba nič ne koristi, čemu bi zanjo žrtvoval ali čemu bi nagovarjal soseda in znanca, da žrtvuje kak dar? . . . V takej omahljivosti mu moramo danes zaklicati: Pogledj otroško armado naših 25 zavodov broječo okrog 2500 duš — ali ni vredna, da jo pomagaš s svojim darom oboroževati tudi ti?! Glej to so duše slovenske, naj si živé ali ob Dravi, ob Savi, ob Soči ali ob morju jadranskem; vse so nam jednako mile, jednako vredne, kot pravi rodoljub se moraš povspeti do one ideje, ki vodi našo družbo — do ideje vsečihernega slovenstva. Kdo bi se drznil razpršavati tako armado, da bi ob jednem ne izdajal svoje materinščine?

Šolski in učni pomočki.

Naši prej naštetih zavodi, kakor tudi razne šole po drugod, potrebujejo raznih sredstev za

nazorni uk, knjig, pisalnega, risalnega orodja idr. Naša družba je take prošnje rada uslišala ter poslala na razne kraje 3092 knjig; zvezkov, pisalnega in risalnega orodja pa za 19681 K.

Dobrotniki naše družbe.

Ko se snujejo mej Slovenci nova društva, nova podjetja, zahtevajo tudi novih žrtev. Naložili smo si Slovenci narodnega davka primeroma več, nego katerikoli drug narod. Vsled tega se ni čuditi, da je morda tu ali tam zanimanje za našo družbo izostalo ali se zmanjšalo.

V takem položaju se je družbino vodstvo s posebno okrožnico dne 1. novembra 1900 št. 4750 zglasilo pri vseh podružnicah opozarjajoč jih, kako rastejo izdatki za že ustanovljene zavode, a se krčijo prispevki, proseč torej živahnejšega gibanja v dobavo obilnejših darov.

Blagodejni vspех te okrožnice ni izostal. Poleg podružnic so se odzvala tudi razna narodna društva kakor posamniki stopivši v kolo naših dobrotnikov.

Kolikor se nam je javilo, osnovali so družbi v prid veselice, zabave, koncerte idr.: Celjsko pevsko društvo, Čitalnica v Brežicah, Litijske in Šmartinske Slovenke, Domoljubi v Žalcu, Bralno društvo v Gorijah, Čitalnica v Ribnici z ondotnima podružnicama, Hrvatski in slovenski učiteljskiški abiturijentje v Ljubljani, Slovensko bralno društvo

v Litiji z litijskim pevskim društvom in tamburaškim društvom „Zvon“ lep koncert v Trebnjem. Gledališki diletantje iz Ljubljane in kameniškega okraja v Dobu dne 4. avgusta z narodno igro „Rokovnjači“. Veliki koncert v Šiški 7. julija. Tu je nagovoril družbin prvomestnik navzoče. Logaško Slovenke isti dan s sodelovanjem ljubljanske meščanske godbe. Konjiško pevsko društvo s sodelovanjem virtuozinje na klavir gospodične E. Švigel-ove. Gorenski abiturijenti pa slede 11. t. m. na Jesenicah.

Kakor prejšnja leta nabiralo se je i sedaj za našo družbo pri veselih in žalostnih dogodkih. Nabiralniki po rodoljubnih gostilnah in zavednih dvorcih imajo še svojo privlačno moč. Posojilnice in županstva mnogih slovenskih občin so se odzvala vodstveni prošnji, tem na čelu mesto Ljubljansko in vis. deželni zbor Kranjski s svojimi običajnimi darovi.

Naši časniki skoro brez izjeme priporočajo našo družbo ter nabirajo zanjo.

Poseben vir prispevkov za našo družbo so si že pred leti omislili vrli narodni trgovci s tem, da so zalagatelji raznih potrebčin; tako imamo zdaj v korist družbe sv. Cirila in Metoda:

Vžigalice: zaloga bratov Perdan v Ljubljani.
 Kava: zaloga Ivan Jebačin v Ljubljani, katerega novo tovarno je blagoslovil naš prvomestnik, ob koji priliki je naš denarničar prejel od gospoda Jebačina 400 K.
 Svinčniki: zaloga Ivan Bonač v Ljubljani. Platno: zaloga A. Skabrnè v Ljubljani. Milo: zaloga Vaso

Petričić v Ljubljani. Cilindri svitilnicam: zaloga F. Kollmann v Ljubljani. Voščilo: zaloga Iv. Drufovka v Gorici. Razglednice: zaloga v več krajih. Cigaretne ovitki: zaloga Jos. Štoka v Trstu.

Koliko so ti založniki, slovenski časniki, razna društva in posamni rodoljubi družbi prispevali, o tem slavno skupščino itak obvesti kolega blagajnik.

Ako tedaj potrebuješ gornjih tvarin ter jih kupiš pri naših ljudeh, na najceneji način podpiraš našo družbo. Osebito ve slovenske gospodinje s kavo družbe sv. Cirila in Metoda, ko jo dajete uživati svojim ljubljencem, nasitujete tudi duhovnim načinom onih 2500 otrok naših šolskih zavodov.

V pretekli upravni dobi nam je nemila smrt pokosila mnogo uglednih družbenikov. Naš pokrovitelj, dr. Lovro Vidrić, odvetnik, ki nas je v Radovljici tako vneto nagovoril vlani, prominol je v Zagrebu. Fran Zakrajšek, župnik v Dragi. Ivan Kačič, notar v Šostanji, prvomestnik ondotni podružnice. Bovška podružnica obžaluje svojega prvomestnika dekana Frana Ilvar. V Ljubljani umrla družbenica gospa Marija Maroltova. V Mariboru naša pokroviteljica gospa Ivanka dr. Trtnikova, izborna pospeševaljica društvenih teženj in sestra našega dobrotnika, pokojnega sodnika dr. Škofic. V Ljubljani naš družbenik, nenadomestni dr. Fran Lampe, stolni kanonik. Gospa Josipina Vošnjak-ova. Vpokojeni župnik Peter Vartol, Ivan Zupan, tovarna za orglje v Kameni Gorici. Pesnik-pisatelj Ivan

Vesel, dekan v Trnovem na Notranjskem, ki je našo družbo postavil svojim glavnim dedičem. Jak. Mankoč in J. Abram, vzgledna podpornika naših teženj v Trstu. Gospici učiteljici Ivanka Vidic na Vrhniki in Ana Rekar v Železnikih. Gospa Alojzija Razlag-ova v Brežicah. Avskultant Fran Šuklje. Gospa Ivana Tura iz vrle rodbine družbinega našega podpredsednika. Župnika Anton Beljšak in Ivan Keršič. Odvetnik Alfonzij Mošé. Bivši nadzornik naše družbe, svetnik Ljudovik Ravnikar. Velezaslužni dr. Ferdinand Dominkuš, odvetnik v Mariboru. Veleposestnik Jurij Zadavec v Središču. Gospa Marija Bratanič-eva v Celju, naša pokroviteljica. Bivši prvoboritelj v Istri Jurij Jan, kanonik-dekan v Dolini. Prvoboritelj koroškega slovenstva — mož, ki nas je prvi opozoril Velikovca in tam potrebne šole — komendant na Rebrci Matej Šervicelj in njegov somjšljenik župnik Jožef Tavšič. Ljudovik Hudovernik, stolnik kapelnik v Mariboru. Nadučitelj Ivan Borštnik v Ljubljani. Slavnoznan pisateljica Pavlina Pajk-ova. Družbin razsodnik Ivan Gogola, predsednik notarski zbornici v Ljubljani. Luka Košmelj, župan v Železnikih. Nedavno izborna slovenska učenjaka dr. Pajek in dr. Križanič, prvi stolni kapitulnar, drugi stolni dekan v Mariboru. Bivši župan na Koroški Beli Anton Šoklič. Mihael Klemenčič, župnik v Črnomlju.

V očigled zgubi toliko izbornih mož in žena kdo bi s pesnikom Gregorčičem ne vzdihnil: „Zanesi nam, zanesi Bog!...“ Spominjali smo se jih pri denajšnji sveti daritvi.

Slavna skupščina! Ko ste slišali, da kruta smrt tako neusmiljeno pobira najmarljivejše delalce na kulturnem pozorišču našega naroda, ali Vas katerim bije srce za vero in dom, ne bo ta okolnost izpodbujala k ponovljenemu delovanju za napredek in blagostanje našega milega rodu? Predpogoj temu pa je dobro osnovano šolstvo, za katero družba sv. Cirila in Metoda zastavlja svoje moči željno čakaje tistiga dne, ko jej postavno v to zavezana država odvzame težko breme s tem, da sama zasnuje zvestim Slovincem narodne šole povsod, kjer jih še pogrešajo. O, ko bi bili državni činitelji nadaljevali, kar so bili pred pol stoletjem po nasvetu Slomšekovem osobito za naučnega ministra Leva grofa Thun pričeli — ne bi bili zabredli v take navskrižnosti, v taka pedagogična protislovja, ki provzročajo zdaj narodne borbe mej sosedi — kateri bi morali biti sodržavljeni ravnopravni v dejanju, ne pa samo na papirju. In pred ga ne bode miru, dokler tlačeni narodi ne dožejo svojih pravic osobito na šolskem polju.

Zato pa čujmo vsi svojega največjega pedagoga, prvaka slovenskega šolstva, Slomška, in ravnajmo se po njegovih besedah, ko kliče: „Tirjajmo svoje pravice, pa po modrosti in pravi meri; naj slovenščina v ljudski šoli ostane... Prostemu ljudstvu bo slovenščina toliko več veljala, za kolikor bolj jo bode gospoda spoštovala.. Branimo se napadov svojih nasprotnikov, pa brez vsega srda in praznega pričkanja.

Naše orožje bodi beseda večne resnice, ki uči Nemce kakor Slovence: Quod tibi non vis fieri, nec alteri feceris — česar sam sebi ne želiš, glej, da tudi drugemu ne storiš! To je jedino, pa zlato pravilo narodne enakopravnosti.

In tako, prijatelji, Slovenci, bodi nam geslo svojega dejanja in nehanja velikega Avguščina zlata beseda: V potrebnih rečeh nas naj vodi sloga, v dvomljivih svoboda, v vseh pa ljubezen.

Prvomestnik Tomo Zupan je ob naštetih umrlih družbenikih pozval skupščinarje, naj se njim v spominj blagovole v hvaležnosti in iskrenem obžalovanju dvigniti s svojih sedežev. (Se je zgodilo).

Ker se na prvomestnikov poziv nihče ne oglasi s kako priopazko tajnikovemu poročilu, preide se k 3. točki dnevnega reda.

IV. Blagajnik profesor Martin Petelin poroča po pravilih o denarnem družbinem stanju za l. 1900.

Račun družbe sv. Cirila in Metoda

D o h o d k i		K	v.
1	Doneski podružnic	13055	71
2	Pokroviteljnina	1620	—
3	Podpora sl. dež. zbora kranjskega . .	2000	—
4	Podpora sl. občinskega sveta mesta ljubljskega	1000	—
5	Darila 40. slov. posojilnic in društev .	2158	43
6	Novoletni darovi	169	—
7	Darovi Mohorjanov	60	—
8	Ciril-Methodovi darovi	1108	42
9	Razni darovi	1424	17
10	Iz nabiralnikov	132	95
11	Zbirke časnikov	5170	33
12	Od vžigalic	1200	—
13	Od kave	600	—
14	Od platna, voščila, razglednic in ci- lindrov	650	—
15	Iz Mart. Drčarjeve zapuščine	1176	48
16	Volila	220	—
17	Obresti od glavnice in terjatev . . .	574	97
18	Za prodane knjige	513	18
19	Vrnjeno posojilo	300	—
	Skupaj .	33133	64
	Troški .	35243	79
	Primanjkljaj .	2110	15
	Saldo 31. decembra 1899. leta .	4832	02
	Saldo 31. decembra 1900. leta .	2721	87

Nadzorstvo:
Oroslav Dolenc, Frančišek Ravnihar,
Martin Malenšek, Ivan Vrhovnik.

v Ljubljani za XV. družbino leto 1900.

T r o š k i		K	v.
1	Šolstvo v Trstu	11346	13
2	Šolsko poslopje v Trstu	2138	82
3	Šolska vrta v Rojanu in na Greti	3618	52
4	Šolstvo na Goriškem	3578	—
5	Šolstvo na Muti	950	—
6	Posestvo na Muti	2398	16
7	Šolski vrtec v Mariboru	550	—
8	Šolski vrtec v Celju	680	—
9	Šolstvo v Velikovecu	3079	95
10	Šolski vrtec v Trziču	1065	80
11	Podpore	290	—
12	Nagrade	1350	—
13	Knjige, tiskovine in učila	1849	11
14	Stanarina v »Nar. Domu«	204	—
15	Pristojbine od volil	21	50
16	Obresti od dolgov	1242	24
17	1000 društvenih znakov	300	—
18	Izguba pri prodanih delnicah	204	—
19	Razni stroški	377	56
Skupaj		35243	79

V Ljubljani, dne 5. februvarija 1901.

Vodstvo:

Tomo Zupan,
prvomestnik.

Anton Žlogar,
tajnik.

Martin Petelin,
blagajnik.

Po tem dokončanem svojem službenem poročilu si izprosi denarničar Martin Petelin besede ter nadaljuje:

Začetkom tekočega leta družbina blagajnici bila posebno dobro podprta. Gospod prvomestnik je torej „v prepričanju, daje od slovenskega ženstva odvisen naš prihodnji družbin napredek ali pa poje-manje naših naporov“ — besedilo prvomestnikovega poziva — povabil zastopnice vseh ženskih podružnic k zaupnemu posvetovanju na dan 28. februvarija t. l. V častnem številu so se slovenske domoljubkinje odzvale temu povabilu ter ob tem posvetovanju podale družbinem vodstvu mnogo migljajev, kako bi se opomoglo družbini blagajni. V prvi vrsti pa so čč. dame same dale lep vzgled ter jele družbi v korist napravljati veselice, katerih gmotni uspehi so bili jako vgodni. Tako so združene ljubljanske ženske podružnice družbini blagajni poslale dohodek veselice 1260 K 30 v., ženska podružnica v Kranju 530 K, litijske Slovenke 400 K, ženska podružnica v Ribnici 128 K 84 v. ženska podružnica v Velikih Laščah 60 K. Hvala jim vsem! Družbini dohodki od 1. januarija do 1. avgusta 1901 znašajo 22.932 K 67 v. (proti 19.543 K 36 v. lani osovrej). Ako store vse podružnice svojo dolžnost in ostane slovenstvo družbi naklonjeno kakor dosedaj, se opravičeno nadejem, da dosežejo dohodki do konca leta znesek, ki je stavljen v letošnji proračun, t. j. 37.476 K 48 v. — Družba ima dolga še 32.000 K; in sicer na kupnini za šolo v Trstu 14.000 K in posojilnici v

Marenbergu je dolžna 18.000 K; temu nasproti stoji vrednost družbenih poslopij brez inventarja v znesku 128.826 K.

H koncu mi je prijetna dolžnost iskreno se zahvaliti vsem onim faktorjem, ki so družbi pošiljali prispevkov: podružnicam, slovenskim posojilnicam, društvom, občinam in posameznikom; zahvaliti se mi je slovenskim časnikom, zlasti ljubljanskima dnevnikoma, ki so nabirali darov za družbo ter brezplačno objavljali izkaze o blagajničnem stanju. Končam z vljudno prošnjo, da ohrani vse slovenstvo naši družbi dosedanjo naklonjenost. V to pomozi Bog!

Račun in pojasnilo se je sprejelo s ploskanjem in živio-klici.

V. Prvomestnik pozove uda družbinega nadzorništva hišnega posestnika Oroslava Doleneč, naj veliki skupščini prebere „poročilo družbinega nadzorništva“.

To poročilo se glasi:

Nadzorništvo je pregledalo račune in skontrovalo blagajno dné 21. februarja in 22. julija 1901. in je našlo, da se blagajnično stanje vjema z blagajnično knjigo.

Dne 21. februarja 1901. je bilo v blagajni 5735 K 86 v., dné 22. julija 1901 pa 4215 K 27 v. Slednje imenovana vsota je bila naložena pri sledečih denarnih zavodih: V mariborski posojilnici 200 K, v novomeški hranilnici 10 K, v „Vzajemnem podpornem društvu“ v Ljubljani 1170 K, državna obligacija 200 K, delnica „Narodne tiskarne“ v Ljub-

ljani 120 K, temeljna delnica dolenjskih železnic 200 K, v poštni hranilnici na Dunaju 2243 K in v gotovini 72 K 27 v.

Nadzorništvo predlaga, da naj slavna skupščina potrdi račun za l. 1900. in v zmislu § 16. družbinih pravil da vodstvu oprostilo. (Soglasno vsprejeto).

Dr. Josip Vošnjak omenja, da se vedno bolj razvijóči družbi kupíči trudapolno in zelo odgovorno delo. Kot bivšemu družbinemu blagajniku mu je to namreč dobro znano. Zato predlaga, naj današnja velika skupščina izreče zahvalo družbinemu odboru, osobitu prvomestniku Tomu Zupan, podpredsedniku Luki Svetec, tajniku Antonu Žlogar in blagajniku Martinu Petelin. (Soglasno vsprejeto).

VI. prvomestnik naznanja, da po pravilih skupščina voli eno tretjino družbinega vodstva, 5 nadzornikov in 5 razzodnikov.

Na predlog častnega kanonika, dekana Antona Hajšek so bili soglasno izvoljeni:

v družbin odbor: ljubljanski podžupan dr. Dragotin vitez Bleiweis Trsteniški, župnik in deželni poslanec v Podkloštru Gregor Einspieler, deželni blagajnik v p. Dragotin Žagar mesto izstopivšega gimnazijskega profesorja Frančiška Brežnik in župnik v Kranjski gori Anton Žlogar;

v nadzorništvo: hišni posestnik Oroslav Doleneec, mestni župnik Martin Malenšek, ravnatelj in državni poslanec Frančišek Povše, deželni knjigovodja v p. Frančišek Ravnihar in mestni župnik Ivan Vrhovnik;

v razsodništvo: stolni kanonik Andrej Kalan, odvetnik dr. Danilo Majaron mesto umrlega predsednika notarski komori Ivana Gogola, hišni posestnik in odvetnik dr. Frančišek Munda, vpokojeni gimnazijski profesor Makso Pleteršnik mesto v odbor izvoljenega Dragotina Žagar in odvetnik dr. Frančišek Stor.

Družbin učitelj v Trstu Mihael Kamušič nasvetuje, da naj se pri družbinih šolskih zgradbah štedi in na šoli v Št. Rupertu naj se nastavi kot voditelj šole moška učna oseba. Najame naj se potovalni učitelj, da bo poučeval na Koroškem kmetijstvo. Ker se je upiral preveliki eleganci velikovskega šolskega poslopja, po malem tudi nepoznanju svetá učiteljic-redovnic, oporekalo se mu je občno, ter prešlo na dnevni red.

Prvomestnik prosi dovoljenja, da po deputaciji izjavi potom slavnega c. kr. okrajnega glavarstva za Mariborsko okolico lojalna čustva današnje velike skupščine do Najvišjega prestola. Sprejeto z burnim odobravanjem.

K sklepu se prvomestnik zahvaljuje frančiškanskemu predstojništvu za Božjo službo v cerkvi Matere Milosti pri frančiškanih; za pobožnost vne-majoče cerkveno petje; mariborskim narodnim društvom na pristrčnem vsprejemu; vsem čč. zborovalkam in zborovalcem; vsem podružničnim delegatom; sploh vsem udeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali ob današnji veliki skupščini in sploh vsem, ki se zanimajo za družbo sv. Cirila in Metoda. Prvomest-

nikova zahvala se je z velikim zadovoljstvom sprejela na znanje.

Družba je vsled vdanostne izjave XVI. velike skupščine prejela naslednji čestilni dopis v domačem nam jeziku :

Št. 3723 pr.

Ljubljana, dne 1. septembra 1901.

Cenjenemu načelništvu društva sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Čast mi je, cenjenemu društvu na dotično višje poročilo naznanjati Najvišjo zahvalo za izraz vdanosti in zvestobe, ki ga je cenjeno načelništvo društva sv. Cirila in Metoda Njegovemu Veličanstvu presvitlemu cesarju povodom 16. letnega zbora v Mariboru potom tamošnjega c. kr. okrajnega glavarstva poklonilo.

C. kr. deželni predsednik:

Hein s. r.

VII. Popoludne ob $\frac{1}{2}$ 2. uri je bil skupni obed v „Narodnem domu“, pri katerem je izborna izvajala vrla veteranska godba narodne skladbe. Udeležba je bila tolika obilna, da so bili vsi prostori zasedeni. Z napitnicami je pričel prvomestnik Tomo Zupan nazdravljajoč Nj. Veličanstvu, cesarju.

Patrijotične te besede so vzbudile navdušen odmev in godba je intonirala cesarsko pesem, vse navzoče občinstvo jo je stoje poslušalo.

Nazdravili so še: dr. Anton Medved družbinemu vodstvu; gospa Marija dr. Glaser-jeva Slovenkam; dr. Radoslav Pipuš Ljubljani in

nje županu Ivanu Hribar; ljubljanski župan Ivan Hribar narodno in lojalno delajoči družbi; Luka Svetec rodoljubnim Mariborčanom; Korošec koroškimi Slovincem; kanonik Ant. Hajšek, bivši učenec pokojnega škofa A. M. Slomšek-a, Slomšekovim čestilcem; dr. Fr. Firbas narodnima starostama A. Hajšek-u in L. Svetec-u; koroški Slovenec Fr. Reš slovenski narodni zavesti; župnik Josip Poglačnik s Koroške verlim slovenskim gospem in gopicam; prof. dr. Kovačič šolskim sestram; Mihael Kamuščič dr. Gustavu Gregorinu iz Trsta.

Koncert, kateri se je priredil zvečer ob 8. uri na vrtu „Narodnega doma“ v Mariboru, uspel je v vsakem oziru sijajno. Nabralo se je vse polno odličnega narodnega občinstva, večina družbinarjev XVI. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda ter jako mnogo pevcev ter gospej in gospodičin pevk. Svirala je, kakor pri banketu popoldne, tudi pri večernem koncertu veteranska godba (kapelnik Füllekruss) prav dobro skoraj samo slovanske skladbe. Moški pevski zbor zapel je več krasnih slovanskih zborov, med njimi „Adrijansko morje“, „Bodi zdrava domovina“, „Planinska roža“ idr. Solista bila sta lepi tenor dr. jurist Gorišek iz Gorjuš in slavno znani, povsod priljubljeni, velesimpatični baritonist dr. Bela Stuhec iz Ptuja, ki je bil ta večer izborno disponiran in je tako krasno pel, da ga je vse občinstvo kar občudovalo. Lepi so bili tudi mešani zbori, katere je vodil učitelj Srečko Stegnar iz Maribora in iz katerih se

je posebno natančno slišal ljubki glas gospe dr. Glasserjeve, odvetnikove soproge iz Maribora. Tudi mešani zbori so se morali po burnih odobravanjih ponavljati nekateri celo po dvakrat. Dr. Medved in gđc. Stupica, učiteljica iz Ptujkega okraja, imela sta krasne nagovore na predsednika družbe sv. Cirila in Metoda, monsignora Tomo Zupana, kateri se jima je pristrčno zahvalil. Koncert trajal je ob veliki navdušenosti občinstva pozno v noč več kakor 4 ure. Pri tej priliki izrazila se je vsestranska želja, da naj bi se v bodoče vsako leto vršila glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda h krati z občnim zborom „Slovenskega pevskega društva“ in da bi taisto priredilo po glavni skupščini koncert, kakor se je to zgodilo bilo v Mariboru.

Brzobjavno so pozdravili XVI. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru:

Brežice, Breška čitalnica; Brežice, Klub breških kolesarjev; Brežice, breški Slovenci; Celje, dr. Juro Hrašovec; Kranj, moška podružnica; Kranj, ženska podružnica; Kranjska gora, učiteljica Agneza Bregar, nadučitelj Josip Bregar, kapelan Ivan Barle; Kranjska gora, župan Lavtižar; Kranjska gora, posojilnice; Krško, ženska in moška podružnica; Litija, župan Damijan; Logaške pokroviteljice: Josipa in Mimi Tollazzi; Ivanka Šega ter Josipa Mazi; Logatec, dolenji — ženska podružnica; Lukovica, Mlakar-Platnar; Miklančevo, blagajničarka mariborske ženske podružnice; Mokronog, Juvanec, Ravnikar, Vlepič, Zupančič; Mokronog, podružnica; Opatija,

Spinčić, predsednik družbe sv. Cirila in Metoda za Istru; Postojina, Ditrich, R. Šeber; Postojina, prvomestništvi ženske in moške podružnice; Ribnica, Ivan Gregorič, predsednik moške podružnice; Ribnica, Albina Višnikar-jeva, predsednica ženske podružnice; Spodnji Dravograd, Dom. Kotnik, Fr. Kapelnik, Kramar; Velikovec, šolske sestre v „Narodni šoli“.

Imenik podružnic

z izkazom poslanih doneskov za 1898.,
1899. in 1900. leto.

I. Kranjsko.

- Bistriški okraj na Notranjskam:** Ženska podružnica. Ustanovljena 16. oktobra 1887. l. — 1. predsednica gospa Pavlina *Bachmann-ova*, zdravnikova soproga; 2. tajnica gdč. Alojzija *Bisajl-ova*, učiteljica; 3. blagajničarica gdč. Bibijana *Bisajl-ova*, učiteljica. Namestnice: 1. gospa županja Julija *Valenčič-eva*, tovarnarjeva soproga. Ustanovnic 12, letnic 36, podpornic 22, skupaj 70. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 102-60 K.
- Bled:** Ustanovljena 30. marcija 1886. l. z odl. min. za notr. št. 4775. — 1. Jakob *Peternel*, župan in posestnik; 2. Dragotin *Repe*, trgovec; 3. Ivan *Oblak*, župnik. Namestniki: 1. Ivan *Rus*, posestnik; 2. Frančišek *Rus*, nadučitelj; 3. Pavel *Homan*, trgovec. Pokrovitelj 6, ustanovnikov 5, letnikov 50, skupaj 61. — Za 1898. l. 200 K; za 1899. l. 100 K; za 1900. l. — K.
- Brdski sodnijski okraj:** Ustanovljena z odl. dež. vlade 24. septembra 1886. l. št. 9627. — 1. Frančišek *Kadunec*, župnik v Krašnji; 2. Janko *Toman*, nadučitelj in župan;

3. Luka *Mlakar*, župan. — Namestnik: 1. Matija *Slak*, župnik. — Pokrovitelja 2, ustanovnikov 8, letnikov 32, podpornikov 35, skupaj 77. — Za 1898. l. 146·20 K, za 1899. l. 110·20 K, za 1900. l. 62 K.
4. **Cirknica in okolica**: Ženska podružnica. Ustanovljena 30. avgusta 1892. l. z odl. št. 11.278. — 1. gospa Justina *Peče-jeva*; 2. gdč. Marija *Werli-jeva*; 3. gospa Klementina *Piš-eva*; Namestnice: 1. gospa Alfonza dr. *Dereani-jeva*; 2. gospa Margareta *Tratnik-ova*; 3. gospa Fani *de Schiava-va*. Odbornice za Cirknico gospe: Manica *Milavec-eva*, Ernestina *Schot-ova* in Marija *Pogačnik-ova*; za Begunje: gospa Antonija *Strgulec-eva*; za Grahovo: gdč. Amalija *Krajč-eva*; za Martinjak: gospa Franja *Premrov-ova*; za Kožlek: gospa Marija *Švigelj-eva*; za Žirovnico: gdč. *Remšigar-jeva*. — Pokroviteljici 2, letnic 84, podpornic 1, skupaj 87. — Za 1898. l. 30·10 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 66 K.
5. **Crklje na Gorenskem**: Ustanovljena l. 1889. 1. † Andr. *Vavken*, nadučitelj in župan; 2. Fran *Krek*, kapelan; 3. Radoslav *Hočevar*, lekarnar. — Pokrovitelj 1, ustanovnikov 12, letnikov 28, podpornikov 18, skupaj 59. — Za 1898. l. 44 K, za 1899. l. 77·14 K, za 1900. l. 81 K.
6. **Črnomelj**: Moška podružnica: Ustanovljena leta 1886., potrjena dne 21. marcija l. 1887. vsled odl. c. kr. okr. glavarstva v Črnomlju. 1. Fran *Šetina*, učitelj; 2. R. *Justin*, učitelj. 3. Janko *Schweiger*, posestnik. — Ustanovnikov 5. Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
7. **Črnomelj**: Prva belokranjska ženska podružnica. Ustanovljena 8. oktobra l. 1892. 1. Gospa Zofia *Haring-ova*; 2. Gdč. Rafaela *Inglič-eva*; 3. gdč. Magda *Pezdirec-eva*. Namestnice: 1. gospa Albina *Bučar-jeva*; 2. gdč. Minka *Urbančič-eva*; 3. gdč. Olga *Haring-ova*. Ustanovnic 6, letnic 36, skupaj 42. — Za 1898. l. 100 K, za 1899. l. 100 K, za 1900 l. 50 K.
8. **Gorenska Dolina**: Sedež v Kranjski gori. Ustanovljena z min. odl. dné 8. aprilja 1886. l., št. 6134. — 1. Anton

- Žlogar*, župnik in glavni tajnik družbi sv. Cirila in Metoda; 2. Josip *Bregar*, nadučitelj; 3. Ivan *Barle*, kapelan. Namestniki: 1. dr. Anton *Rogina*, c. k. okr. sodnik; 2. dr. Frančišek *Kogoj*, okr. zdravnik; 3. Gašper *Lavtižar*, pekar; 4. Ferdinand *Razingar*, veleposestnik. Pokrovitelja 2, ustanovniki 4, letnikov 13, podpornikov 41, skupaj 60. — Za 1898. l. 154-66 K, za 1899. l. 92 K, za 1900. l. 105 K.
9. **Gorije in okolica**: Ustanovljena 24. junija l. 1898., št. 2772. — 1. Ivan *Ažman*, dež. poslanec in župnik; 2. Josip *Žirovnik*, nadučitelj; 3. gdč. Terezija *Strle-tova*, učiteljica. Ustanovnikov 5, letnikov 28, skupaj 33. — Za 1898 l. 139-50 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 106 K.
10. **Idrija**: Moška podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. dežel. vlade Kranjske 1. sept. l. 1886., št. 8837. — 1. Alojzij *Novak*, c. kr. šolski ravnatelj; 2. Ivan *Petrič*, c. k. pisar; 3. Lavoslav *Pogačnik*, c. kr. pomočni pisar. Namestniki: 1. Josip *Šepetavec*, trgovec; 2. Frančišek *Vončina*, c. kr. paznik; 3. Matija *Seljak*, c. kr. rudar. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 11, letnikov 24, podpornikov 44, skupaj 80. — Za 1898. l. 77-26 K, za 1899. l. 40-60 K, za 1900. l. 40 K.
11. **Idrija**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. dežel. vlade dne 29. oktobra l. 1892., št. 13.037. — 1. gospa Dragotina *Lapajne-jeva*, posestnica; 2. gospa Dragotina *Šotola-va*; 3. gospa Natalija *Šepetavec-eva*. Namestnice: 1. gospa Marija *Lapajne-jeva*; 2. gospa Marija *Levstek-ova*; 3. gospa Marija *Tschemernigg-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnic 21, letnic 40, podpornic 20, skupaj 82. — Za 1898. l. 84-42 K, za 1899. l. 60 K, za 1900. l. 198 K.
12. **Kamenik z okolico**: Moška podružnica. Ustanovljena 31. marcija l. 1889., št. 3502. — 1. Josip *Močnik*, mestni župan in lekarničar; 2. Avgust *Jensko*, učitelj; 3. Ivan *Koželj*, trgovec. Namestniki: 1. Martin *Novak*, c. k. poštar; 2. Ignacij *Tramte*, učitelj; 3. Josip *Stelè*, hišni posestnik. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 16, letnikov 101, podpornikov 74, skupaj 194. — Za 1898. l. 470 K, za 1899. l. 260 K, za 1900. l. 160 K.

13. **Kamenik:** Ženska podružnica. Ustanovljena 6. septembra l. 1891. — 1. gospa Marija *Fischer-jeva*, hoteljerjeva soproga; 2. gospa Marija *Vremšak-ova*, soproga obč. tajnika; 3. gdč. Terezija *Karolnik-ova*. Namestnice: 1. gospa Margareta *Košir-jeva*, posest. soproga; 2. gospodičina Ivana *Hafner-jeva*, 3. gdč. Josipina *Bergant-ova*. Pokroviteljici 2, ustanovnici 2, letnic 54, podpornic 16, skupaj 74. — Za 1898. l. 370 K, za 1899. l. 70 K, za 1900. l. 122-60 K.
14. **Kostanjeviški okraj:** Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade 12. maja l. 1890., št. 5826, intimacija c. kr. okr. glavarstva 22. maja l. 1890., št. 9788. — 1. Aleks. *Hudovernik*, c. kr. notar; 2. Oton *Vidic*, not. kand.; 3. Janko *Hudovernik*, not. kand. Namestniki: 1. Lavoslav *Abram*, nadučitelj; 2. Božidar *Lappein*, c. k. davk. pristav; 3. Karol *Trošt*, učitelj v Št. Jarneji. — Ustanovnikov 6. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
15. **Kranj:** Moška podružnica: Ustanovljena 28. novembra l. 1885., št. 4426. — 1. Vinko *Majdič*, veletržec; 2. Avgust *Drukar*, not. koncipijent; 3. Frančišek *Luznar*, nadučitelj na Primskovem. Namestniki: 1. Ferdo *Polak*, trgovec. 2. Ferdo *Sajovic*, trgovec; 3. dr. Val. *Štempihar*, odvetnik. Pokroviteljev 5, ustanovnikov 15, letnikov 53, podpornik 1, skupaj 77. — Za 1898. l. 158 K, za 1899. l. 184 K, za 1900. l. 190 K.
16. **Kranj:** Ženska podružnica. Ustanovljena 13. avgusta l. 1892. z odlok. št. 10.889. — 1. gospa Leopoldina *Šavnik-ova*, soproga mestnega župana; 2. gdč. Janja *Miklavčič-eva*, učiteljica; 3. gospa *Pirč-eva*, trgovčeva soproga. Namestnice: 1. gospa Matilda *Majdič-eva*, soproga veletržčeva; 2. gdč. Marija *Rooss-ova*, učiteljica; 3. gdč. Radvojka *Ulrih-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnic 21, letnic 84, podpornica 1, skupaj 107. — Za 1898. l. 415-60 K, za 1899. l. 202 K, za 1900. l. 196 K.
17. **Kropa-Kamena Gorica-Dobrava:** Ustanovljena z minist. odl. dne 30. marcija l. 1886., št. 4774. — 1. Ignacij *Zupan*, izdelovatelj orgelj v Kameni Gorici; 2. Fr. *Šolar*, tajnik

- zadruga v Kropi; 3. Josip *Korošec*, nadučitelj v Kropi. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 8, letnikov 37, skupaj 49. — Za 1898. l. 166 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
18. **Krško in okolica:** Moška podružnica. Ustanovljena 6. marcija l. 1887., z odlokom deželne vlade v Ljubljani 24. marcija št. 3013. — 1. Dr. Ivan *Mencinger*, odvetnik; 2. dr. Tomo *Romih*, mestni župan in mešč. šole učitelj; 3. F. *Cernovšek*, uradnik v pokoju. Namestniki: 1. A. *Gregorin*; 2. G. *Križman*; 3. Ivan *Lapajne*, ravnatelj mešč. šole. — Ustanovnikov 7, letnikov 32, skupaj 39. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 50-60 K.
19. **Krško in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade v Ljubljani 27. julija l. 1894. št. 13.985. — 1. gospa Marija *Pfeifer-jeva*; 2. gdč. Ana *Šmidinger-jeva*; 3. gdč. Marija *Kessler-jeva*. Namestnice: 1. gospa Amalija *Jugovič-eva*; 2. gospa Leop. *Kalan-ova*; 3. gospa Ivanka *Lilek-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnice 4, letnic 52, podpornic 10, skupaj 67. — Za 1898. l. 44-20 K. za 1899. l. 43 K, za 1900. l. 33 K.
20. **Litija:** Ustanovljena 1. novembra l. 1886. šte. 10.929, 1. Jernej *Zupančič*, duhovnik; 2. Luka *Sveteč*, vitez Fran Josipovega reda, podpredsednik družbi sv. Cirila in Metoda, c. kr. notar; 3. Fran *Knaflič*, trgovinec in posestnik v Šmartnem. Namestniki: 1. Josip *Kostanjevec*, nadučitelj; 2. Martin *Molek*, župnik; 3. Fran *Slanec*, velposest. v Litiji. Pokroviteljev 25, ustanovnikov 8, letnikov 36, podpornikov 63, skupaj 132. — Za 1898. l. 512 K, za 1899. l. 500 K, 1900. l. 716 K.
21. **Ljubljana:** Prva ljubljanska. Ustanovljena z odlokom deželne vlade dne 14. oktobra 1885. l., št. 10.133. — 1. dr. Frančišek *Stor*, odvetnik; 2. Ivan *Krulc*, mestni učitelj; 3. Evgen *Sušnik*, asistent. Pokroviteljev 30, ustanovnikov 29, letnikov 30, skupaj 89. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 200 K.
22. **Ljubljana:** Šenklavško-frančiškanska ženska podružnica. Ustanovljena 25. julija 1892. l. — 1. Gospa

- Franja dr. *Tavčar-jeva*; 2. gospa Tereza dr. *Jenkova*; 3. gospa Franja dr. *Gregorič-eva*. Namestnice: 1. gospa Ana *Lah-ova*; 2. gospa Lina dr. *Hudnik-ova*; 3. gospa Julija dr. *Ferjančič-eva*. Odbornice: gospa podžupanova Marija dr. *Bleuweis-ova pl. Trsteniška*, gospa Marija *Grasselli-jeva*, gospa Marija dr. *Kušar-jeva*, gospa veletržcu Ursula *Souvan-ova* in gospa Marija dr. *Zupanč-eva*. Pokroviteljic 11, ustanovnic 20, letnic 71, skupaj 102. — Za 1898. l. 928-55 K, za 1899. l. 114 K, za 1900. l. 100 K.
23. **Ljubljana:** Št. jakobska-trnovska moška. Ustanovljena z ministerijalnim odlokom 29. marcija 1886. l. št. 3164. — 1. dr. Fran *Papež*, vitez reda železne krone III. vrste, odvetnik; 2. Josip *Pichler*, c. kr. okr. tajnik v pok.; 3. Ivan *Vrhovnik*, trnovski župnik, nadzornik družbi sv. Cirila in Metoda; Namestniki: 1. Mavriliij *Šarabon*, mest. katehet; 2. Jernej *Bahovec*, hišni posestnik in trgovec; 3. Karol *Lahajnar*, hišni posestnik. Pregledovalec računov: Vinko *Vizjak*, dež. rač. svetnik in Dragotin *Žagar*, dež. blagajnik ter ud vodstva družbi sv. Cirila in Metoda. Pokroviteljjev 6, ustanovnikov 14, letnikov 53, podpornikov 20, skupaj 93. — Za 1898. l. 210 K, za 1899. l. 152 K, za 1900. l. 189 K 60 v.
24. **Ljubljana:** Št. jakobska-trnovska ženska. Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 4. avgusta 1892. l. št. 9208. — 1. gospa Ivana *Zupančič-eva*, stavbenikova soproga; 2. góspici *Brigita* in *Vera Souvan-ovi*; 3. gdč. Jelica *Lozarjeva* in gospa Helena *Vidmar-jeva*. Namestnice: 1. gospa Marija dr. *Kušar-jeva*; 2. gdč. Zorka *Kersnik-ova* in gdč. Antonija *Kadivč-eva*, posestnica; 3. gospa Marija *Petrovčič-eva*, rač. revidenta soproga in gdč. Leopoldina *Trtnik-ova*. Odbornice: gospa predsednica Franja dr. *Tavčarjeva*, dež. odbornika soproga, gospa županja Milica *Hribarjeva*, gospa veletržčeva Ursula *Souvan-ova*, gospa trgovčeva Jelena *Naglas-ova*, mestni učiteljici gdč. Minka *Marolt-ova* in gospa Ivanka *Beg-Praprotnik-ova*. Pokroviteljic 16, ustanovnic 31, letnic 145, podpornic 80, skupaj

272. — Za 1898. l. 1400 K, za 1899. l. 600 K, za 1900. l. 800 K.
25. **Ljubljana:** Šentpeterska moška. Ustanovljena z odlokom c. kr. ministerstva notranjih zadev dne 14. aprila 1886. l., št. 5771. — 1. Martin *Malenšek*, župnik; 2. Julij *Dev*, živinozdravnik; 3. Frančišek *Pavlič*, mestni kapelan. Namestniki: 1. Viktor *Rohrman*, tovarnar; 2. Frančišek J. *Mulaček*; 3. Ivan *Bonač*, trgovec in knjigovez. Odbornik: Jakob *Furlan*, mestni učitelj. Pregledovalca računov: Ivan *Murnik*, ces. svetnik i. dr. in Alojzij *Poljanec*, ravnatelj prisilne delalnice. Pokroviteljev 9, ustanovnikov 24, letnikov 57, skupaj 90. — Za 1898. l. 721·02K, za 1899. l. 188 K, za 1900. l. 150·20 K.
26. **Ljubljana:** Šentpeterska prva ženska v Ljubljani. Ustanovljena 12. julija 1891. — 1. gospa Vera dr. *Šlajmerjeva*, primarijeva soproga; 2. gdč. Helena *Bavdek-ova*, posestnica; 3. gospa Marija *Terček-ova*, veleposestnica. Namestnice: 1. gospa Marija *Grošeljeva*, trgovčeva soproga; 2. gdč. Josipina *Porentava*; 3. gdč. Mici *Rutarjeva*. Odbornice: gospe: Marija *Furlan-ova*, Marija *Čudenova*, Marija *Sajovič-eva*, Minka *Vrančič-eva* in gdč. Ursula *Strahova*. Pregledovalki računov: gospe: Ljudovika *Koželj-eva* in Katinka *Žan-ova*. Pokroviteljic 5, ustanovnic 21, letnic 106, podpornice 3, skupaj 135. — Za 1898. l. 1161·40 K, za 1899. l. 1755·36 K, za 1900. l. 392·40 K.
27. **Logatec:** Moška podružnica. Ustanovljena 6. januarja 1887. l.
28. **Logatec:** Ženska podružnica. Ustanovljena 21. avgusta 1892. l., z odlokom c. kr. deželne vlade št. 9854. — 1. gospa Josipina *Tollazzi-jeva*; 2. gospa Ivanka *Šega-va*; 3. gdč. Mimi *Tollazzi-jeva*. Namestnice: 1. gospa Amalija *Majdič-eva* in gospa Josipina *Mazi-jeva*; 2. gdč. Evgenija *Pehanijeva*; 3. gdč. Mici *Puppis-ova*. Odbornice: za Rovte gdč. Marica *Benedek-ova*; za Dol. in Gor. Logatec gospa Marija *Lenassi-jeva* in za Hotedršico gdč. Marija *Šusteršič-eva*. Pokroviteljice 3, ustanovnice 3, letnic 40, pod-

- pornic 10, skupaj 56. — Za 1898. l. 119 K, za 1899. l. 58 K, za 1900. l. 200 K.
29. **Loški potok**: Ustanovljena s c. kr. minister, odlokom dné 28. aprila 1886. l., št. 6133. — Pokrovitelja 2, ustanovnikov 17, skupaj 19. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 20 K, za 1900. l. — K.
30. **Meniševska v Begunjah**: Ustanovljena z odlokom deželne vlade dné 16. novembra 1886. l., št. 10.511. — Ustanovnikov 10.
31. **Metlika**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dné 16. aprila 1886. l. št. 4866. Ustanovnikov 9. — Za 1898. l. 53·44 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
32. **Mokronog**: Ustanovljena z ministerijalnim odlokom 1886 l., št. 1. — 1. † Stanko *Pirnat*, c. kr. notar; 2. Josip *Rohrmann*, notarski kandidat; 3. Edmund *Bohinec*, učitelj. Namestniki: 1. Jernej *Ravnikar*, nadučitelj; 2. V. *Česnik*; 3. Frančišek *Brvar*. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 6, letnikov 32, skupaj 40. — Za 1898. l. 130 K, za 1899. l. 59 K, za 1900. l. 22 K.
33. **Naklo z okolico na Gorenskem**: Ustanovljena 18. septembra 1887. l.
34. **Novo Mesto**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 3. marcija 1886. l., št. 3318. — 1. Frančišek *Perko*, trgovec; 2. Matej *Prelesnik*; 3. Josip *Medved*. Namestniki: 1. Ivan *Škerlj*, c. kr. sodni svetnik; 2. Jurij *Pfeifer*, c. kr. fin. nadkomisar; 3. Ivan *Krajec*, posestnik. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 16, letnikov 80, skupaj 100. — Za 1898. l. 230 K, za 1899. l. 232 K, za 1900. l. 150 K.
35. **Pivka s sedežem v Št. Petru**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 3. oktobra 1886. l., št. 9917. — 1. Ivan *Korošec*, posestnik in trgovec; 2. Valentin *Stroj*, asistent; 3. Ferdo *Špilar*, trgovec. Namestniki: 1. Ivan *Zupan*, kurat; 2. Mihael *Kalan*, nadučitelj; 3. Karol *Javoršek*, nadučitelj v Košani. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 22, letnikov 47, skupaj 72. — Za 1898. l. 140 K, za 1899. l. 343·37 K, za 1900. l. 317·70 K.

36. **Poljanska dolina**: Ustanovljena 17. septembra 1886. l. — 1. Jernej *Ramoveš*, župnik v Poljanah. Pokrovitelj 1, ustanovniki 3, letnikov 1, skupaj 5. — za 1898. l. 40 K, za 1899. l. 40 K, za 1900. l. 40 K. — Izkazane prispevke je vplačeval prvomestnik Jernej Ramoveš sam iz svojega.
37. **Postojina**: Moška podružnica: Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade dne 13. avgusta 1886. l. št. 8053. — 1. Gregor *Pikl*, trgovec; 2. Janko *Mlakar*, katehet; 3. Maks *Šeber*, fotograf. Namestniki: 1. † Miroslav *Vičič*, nadžupan; 2. Frančišek *Arko*; 3. Ljudovik *Ditrich*. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 26, letnikov 29, skupaj 58. — Za 1898. l. 93 K, za 1899. l. 28·80 K, za 1900. l. 41 K.
38. **Postojina**: Ženska podružnica. Ustanovljena 28. julija 1892. l., potrjena dne 17. aprila 1893. l. z odlokom c. kr. deželne vlade št. 2161. — 1. gospa Josipina *Vičič-eva*, nadžupanova soproga; 2. gdč. Malči *Vičič-eva*, nadžupanova hči; 3. gospa Josipina *Kraigher-jeva*, trgovčeva soproga. Namestnice: 1. gospa Zofija *Smolič-eva*; 2. gospa Franja *Thumova*, soproga c. kr. okrajnega šolskega nadzornika, 3. gospa Marija *Pikl-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnic 6, letnic 54, skupaj 61. — Za 1898. l. 56 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 41 K.
39. **Prem**: Ustanovljena dne 3. septembra 1886. l., z odl. c. kr. deželne vlade, št. 8964. — 1. Nikolaj *Križaj*, župnik; 2. Valentin *Repinec*, trgovec; 3. Anton *Grahor*, zasebnik. Namestnik: 1. Ivan *Doegan*, posestnik. Ustanovnikov 5, letnikov 15, podpornikov 14, skupaj 34. — Za 1898. l. 22 K, za 1899. l. 12 K, za 1900. l. 12 K.
40. **Radovljica**: Ustanovljena 26. septembra 1892. l. — 1. dr. Ivan *Vilfan*, odvetnik; 2. Frančišek *Čebulj*, davčni pristav; 3. Leopold *Fürsager*, trgovec. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 5, letnikov 28, podpornikov 6, skupaj 40. — Za 1898. l. 94 K, za 1899. l. 164·60 K, za 1900. l. 60·80 K.
41. **Radovljica in okolica**: Ženska podružnica. — 1. gospa Gabrijela dr. *Vilfan-ova*, odvetnikova soproga; 2. gdč. Mihaela *Razinger-jeva*, učiteljica; 3. gospa Terezija *Für-*

- sager-jeva*, trgovčeva soproga. Namestnice: 1. gospa Leopoldina *Kalan-ova*, soproga višega davčnega nadzornika; 2. gdč. Katinka *Drol-ova*, učiteljica; 3. gospa Ivanka *Rekar-jeva*, sod. pristava soproga. Pokroviljici 2, ustanovnici 2, letnic 60, podpornic 21, skupaj 85. — Za 1900. l. 200 K.
42. **Ribnica**: Ustanovljena z min. odlokom 5. februarija 1886. l., štev. 1871, c. kr. okr. glav. Kočevije 18. februarija 1886. l., št. 2218. — 1. Ivan *Gregorčič*, not. kand.; 2. Ant. *Špendè*, c. k. sodni kancelist; 3. Josip *Hribar*, učitelj. Namestniki: 1. Frančišek *Višnikar*, dež. sod. svétnik; 2. Avgust *Juvanec*, brivec; 3. Frančišek *Štefančič*, učitelj. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 17, letnikov 35, skupaj 55. — Za 1898. l. 255·02 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 48 K.
43. **Ribnica in okolica**: Ženska podružnica. Ustanovljena 1. septembra 1898. l., št. 18.964. — 1. gospa Albina *Višnikar-jeva*, soproga deželne sodnije svetnika; 2. gdč. Albertina *Arko-va*; 3. gospa Ana *Murgelj-eva*. Namestnice: 1. gospa Franja *Picek-ova*; 2. gdč. Marija *Blahna-va*; 3. gospa Pavla *Koblar-jeva*. Odbornice gospe: Stefanija dr. *Schiffner-jeva*; Marija *Gruntar-jeva*, notar-jeva soproga; Ana *Podboj-eva*, posest. soproga; Pavla *Verbič-eva*, Matilda *Koy-eva* in gdč. Ivana *Pavser-jeva*. Pokroviteljica 1, ustanovnice 4, letnic 86, skupaj 91. — Za 1898. l. 200 K, za 1899. l. 662·60 K, za 1900. l. 328 K.
44. **Selice na Gorenskem**: Ustanovljena 31. maja 1886. l., z odl. c. kr. okr. glavarstva v Kranju, št. 5007. — 1. Župan Fr. *Šlibar*, posest.; 2. Jos. *Grošelj*, podobar; 3. Miha *Bergant*, posestnik. Pokroviteljica 1, letnikov 25, skupaj 26. — Za 1898. l. 31·60 K, za 1899. l. 28 K, za 1900. l. — K.
45. **Senožeče**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade v Ljubljani 23. aprilja 1886. l., št. 4933. — 1. Ignacij *Okoren*, župnik; 2. — —; 3. Anton *Jemec*, kapelan. Namestniki: 1. — —; 2. Ivo *Trošt*, učitelj; 3. Josip *Meden*, posestnik. Ustanovnikov 6. — Za 1898. l. — K za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.

46. **Smledenik**: Ustanovljena 29. junija 1887. l. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 11, skupaj 12.
47. **Stari Trg pri Ložu**: Moška podružnica. Ustanovljena dne 12. febr. 1893. l. z odl. c. kr. dež. vlade dne 11. januv. 1893. l. št. 15.820 de 1802. — 1. Ferdo *Vigele*, učitelj; 2. Josip *Senčar*, c. kr. notar; 3. Ivan *Benčina*, posestnik. Namestniki: 1. † Frančišek *Peče*, trgovec; 2. Jakob *Žebre*, učitelj; 3. Iv. *Žura*. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 11, letnikov 47, skupaj 60. — Za 1898. l. 224 K, za 1899. l. 111-80 K, za 1900. l. 105 K.
48. **Stari Trg pri Ložu**: Ženska podružnica. Ustanovljena dne 12. febr. 1893. l. — 1. gospa Franja *Žagar-jeva*; 2. gospa Franja *Neuberger-jeva*; 3. gdč. Viktorija *Peče-jeva*. Namestnice: 1. gospa Kati *Grohmann-ova*; 2. gospa Olga *Peče-jeva*; 3. gospa Marija *Vigele-va*. Letnic 24, skupaj 24. — Za 1898. l. 28 K, za 1899. l. 112-66 K, za 1900. l. 28-10 K.
49. **Šiška**: Ustanovljena 17. febr. 1885. l. 1. Jakob *Matjan*, posestnik; 2. Frančišek *Drenik*, trgovec; 3. Anton *Rojina*, obrtnik. Namestniki: 1. Anton *Javoršek*, nadučitelj; 2. Ivan *Škarjavec*; 3. Frančišek *Raktelj*, mestni nadučitelj. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 11, letnikov 23, podpornikov 54, skupaj 91. — Za 1898. l. 120 K, za 1899. l. 42 K, za 1900. l. 266 K.
50. **Škofija Loka**: Moška podružnica. Ustanovljena z ministrskim odlokom dne 28. marcija 1886. l., št. 4772. — 1. † Ivan *Tomažič*, mestni župnik; 2. Stanko *Peharec*, kapelan; 3. Vinko *Premk*, c. kr. davčni pristav. Namestniki: 1. Leon *Lavrič*; 2. Avgust *Sušnik*, posestnik; 3. Jakob *Gašperin*. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 7, letnikov 43, skupaj 51. — Za 1898. l. 120-30 K, za 1899. l. 36-50 K, za 1900. l. 70-45 K.
51. **Škofija Loka in okolica**: Ženska podružnica. Ustanovljena 24. februvarija 1894. l. z odlokom c. kr. dež. vlade, št. 1551. 1. gospa Helena *Hafner-jeva*; 2. gdčna. Ivanka *Hafner-jeva*; 3. gdč. Jerica *Dolenč-eva*. Namestnice: 1. gdč. Marija *Klun-ova*; 2. gdč. Pavla *Deisinger-jeva*. Pokrovi-

- teljici 2, ustanovnice 3, letnic 44, skupaj 49. — Za 1898. l., 120:30 K, za 1899. l. 36:50 K, za 1900. l. 70:45 K.
52. **Trnovo-Bistrica**: Ustanovljena 13. avgusta 1886. l. z odl. c. kr. vlade kranjske. — 1. † Ivan *Vesel*, dekan v Trnovem; 2. Anton *Fabija*, davčni uradnik; 3. Kristijan *Hodnik*, posestnik. Namestniki: 1. Martin *Zarnik*, nadučitelj; 2. Karol *Kratochvil*, sod. uradnik; 3. Anton *Žnidaršič*, posestnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 16, letnikov 25, skupaj 42. — Za 1898. l. 50 K, za 1899. l. 50 K, za 1900. l. — — K.
53. **Tržič in okolica**: Ustanovljena 29. avgusta 1899. l., št. 4547. — 1. Frančišek *Špental*, duh. svetnik, župnik; 2. Josip *Potokar*, kapelan; 3. Frančišek *Zorec*, dacar. Namestniki: 1. Lenart *Klofutar*, črevljarski mojster; 2. Niko *Ahačič*, tovarnar; 3. Frančišek *Ahačič*, tovarnar. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 7, letnikov 90, podpornikov 9, skupaj 107. — Za 1899. l. 100 K, za 1900. l. 576.44 K.
54. **Turijak**: Ustanovljena 26. marcija 1886. l. — Pokrovitelj 1, ustanovnikov 6, skupaj 7.
55. **Velike Laščice**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. okr. glavarstva v Kočeviju 2. jan. 1896. l., št. 12.271. — Načelništvo: 1. gospa Ema *Šuftaj-eva*, soproga c. kr. dež. sod. svetnika; 2. gdč. Ema *Šuftaj-eva*; 3. gdč. Olga *Grebenčeva*. Namestnice: 1. gospa Ana *Globočnik-ova*, soproga c. kr. notarja in gospa Terezina *Grebenčeva*; 2. gdč. Tinica *Grebenčeva*, in gdč. Pavla *Götzl-ova*; 3. gdčna. Danica *Šuftaj-eva* in gdč. Pavla *Hočevár-jeva*. Odbornici: gospa Mici *Doganoc-eva* in gospa Roza *Hudovernik-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnice 3, letnic 62, skupaj 66. — Za 1898. l. 248 — K, za 1899. l. 168 — K, za 1900. l. — — K.
56. **Št. Vid nad Ljubljano**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom deželne vlade dne 12. decem. 1892. l., št. 15.434. — Pokroviteljica 1, ustanovnice 2, skupaj 3.
57. **Vipava**: Ustanovljena z odl. c. kr. dež. vlade 24. sept. 1886. l., št. 965. — 1. Matija *Erjavec*, dekan; 2. Rudolf *Dolenec*, učitelj; 3. Radoslav *Silvester*, trgovec. Namestniki: 1. Štefan

- Tomšič*; 2. Miha *Arko*, dekan v Idriji; 3. A. *Hrovatin*. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 16, letnikov 39, skupaj 56. — Za 1898. l. 28·60 K, za 1899. l. 8·40 K, za 1900. l. 28·20 K.
58. **Vrhnika**: Moška podružnica. Ustanovljena dne 19. marcija 1887. l., potrjena za pravni obstoj z odlokom c. kr. dež. vlade 19. aprilja 1887. l., št. 4123. — 1. Lovro *Gantar*, dekan; 2. in 3. Frančišek *Bernik*, kapelan. Namestniki: 1. Gabrijel *Jelovšek*, župan; 2. in 3. Alojzij *Luznik*, učitelj. Odbornik za Borovnico: Frančisek *Papler*, nadučitelj. Pokrovitelj 7, ustanovnikov 20, letnikov 39, skupaj 66. — Za 1898. l. 67·08 K, za 1899. l. 97 K, za 1900. l. 102 K.
59. **Vrhnika**: Ženska podružnica. Ustanovljena 10. okt. 1892. l., z odlokom c. kr. deželne vlade št. 12.368. 1. gospa Mici dr. *Marolt-ova*, soproga okr. zdravnika; 2. gdč. Ana *Pour-jeva*, učiteljica; 3. gdč. Zora *Lenaršič-eva*. Namestnice: 1. Gospa Marija *Gruden-ova*, soproga c. kr. davkarja v. p. Pokroviteljice 3, ustanovnic 6, letnic 52, skupaj 61. — Za 1898. l. 96·16 K, za 1899. l. 200 K, za 1900. l. 220 K.
60. **Zagorije ob Savi**: Ustanovljena dné 17. novembra 1892. l. z odlokom okr. glavarstva št. 3152. — 1. Andrej *Mauer*, posestnik; 2. Frančišek *Perme*; 3. Frančišek *Mandelj*. Namestniki: 1. Pavel *Weinberger*; 2. Jakob *Hrastelj*; 3. Lavoslav *Jerin*. Pokrovitelj 5, ustanovniki 3, skupaj 8. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
61. **Zatičina-Višnja Gora**: Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade 3. septembra 1886. l., št. 9963. — 1. Frančišek *Kovač*, nadučitelj; 2. Janko *Škrbinec*, nadučitelj; 3. Josip *Škufca*, trgovec. Namestniki: 1. Ivan *Mihelčič*, župni administrator; 2. Anton *Kunstek*, trgovec; 3. Fortunat *Tihle*, c. k. poštar. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 14, letnikov 15, skupaj 32. — Za 1898. l. 113·74 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 45·43 K.
62. **Železnike na Gorenskem**: Ustanovljena 17. junija 1886. l., št. 5. — 1. — —; 2. Jakob *Dermota*, 3. J. C. *Demšar*, trgovec. Namestniki: 1. Josip *Levičnik*, nadučitelj; 2. Fran

- Oblak*; 3. Anton *Klemenčič*. Pokroviteljica 1. — Za 1898 l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
63. **Žužemberk in okolica**: Ustanovljena z odlok. c. kr. dež. vlade 2. julija 1887. l., št. 6490. — 1. Frančišek *Valand*, posestnik; 2. Vinko *Šket*, trgovec; 3. Rudolf *Poš*, trgovec. Odborniki: 1. Janko *Dereani*, posestnik in trgovec; 2. Henrik *Povše*, kapelan; 3. Ivan *Pehani*, zasebnik; 4. Ivan *Vrhovec*, posestnik. Ustanovnikov 11, letnikov 37, skupaj 48. — Za 1898. l. 130·40 K, za 1899. l. 57·02 K, za 1900. l. 80·12 K.

II. Štajarsko.

1. **Brasloviče**: Ustanovljena dne 3. marca 1886. l., z odlok. ministerstva za notr. zadeve, št. 6521. 1. Anton *Vetrnik*, kapelan; 2. Josip *Stritar*, kapelan; 3. Frančišek *Sporn*, posestnik. Namestniki: 1. Ivan *Vrankovič*, posestnik; 2. Frančišek *Korun*, posestnik; 3. Frančišek *Prislan*, posestnik. Ustanovnikov 13, letnikov 31, podpornikov 16, skupaj 60. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 103·26 K, za 1900. l. 14 K.
2. **Breški okraj v Brežicah**: Ustanovljena z odl. vis. vlade 27. julija 1890. l., št. 15.332. — 1. Andrej *Levak*, posest.; 2. Frančišek *Lom*, kapelan; 3. Josip *Mešiček*, mest. župnik. Namestniki: 1. Mihael *Balon*, posestnik; 2. Josip *Šetinec*, adv. konc.; 3. Josip *Agreš*, adv. uradnik; 4. Lavoslav *Schwentner*, trgovec v Ljubljani. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 13, letnikov 42, podpornikov 47, skupaj 103. — Za 1898. l. 168·50 K, za 1899. l. 168·50 K, za 1900. l. — K.
3. **Celje**: Moška podružnica. Ustanovljena z minist. odl. 24. dec. 1885. l. št. 3563. 1. dr. Iv. *Dečko*, odvetnik; 2. dr. Josip *Karlovesek*, odvet. kand.; 3. Janko *Vavken*, hran. tajnik. Namestniki: 1. dr. Vladimir *Ravnihar*, odvet. kand.; 2. Ivan *Bovha*, odvet. uradnik; 3. Ivan *Spindler*, poslovodija. Pokrovitelj 5, ustanovnikov 9, letnikov 54, podpornikov 16, skupaj 84. — Za 1898. l. 190 K, za 1899. l. 100 K, za 1900. l. 158·10 K.

4. **Celje:** Ženska podružnica. Ustanovljena 19. novem. 1893. l. z odl. c. kr. namestništva v Gradcu, št. 29.547. — 1. gospa Adela dr. *Dečko-va*; 2. gospa I. dr. *Ravnihar-jeva*; 3. gospa Marica dr. *Karlovšek-ova*. Namestnice: 1. gospa *Kupljen-ova*; 2. gospa *Mirnikova*; 3. gdč. Anica *Žimnjak-ova*. Pokroviteljice 3, ustanovnic 5, letnic 34, podpornic 42, skupaj 84. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 400 K, za 1900. l. 346·22 K.
5. **Gornji Grad:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 27. februarja 1896. l., št. 2593. — 1. Anton *Svetina*, c. kr. notar; 2. in 3. Ignacij *Šijanec*, učitelj. Namestniki: 1. Anton *Rodošek*, župnik v Šmartnem; 2. in 3. — —. Ustanovnikov 23. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
6. **Gradec:** Akademiška podružnica. Ustanovljena z min. odl. dne 26. januarja 1886. l., št. 1112. — 1. Frančišek *Ratej*, cand. iur.; 2. Klement *Vobič*, stud. iur.; 3. Pavel *Kanec*, cand. med. Namestniki: 1. Adolf *Meh*, cand. iur.; 2. in 3. Josip *Krcol*, stud. jur. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 5, letnikov 25, skupaj 31. — Za 1898. l. 20 K, za 1899. l. 20 K, za 1900. l. 46 K.
7. **Gradec:** Izvanakademiška podružnica. Ustanovljena z min. odl. 15. maja 1886. l., št. 7231. — 1. dr. Frančišek *Žizek*, zdravnik; 2. Matija *Ijubša*, kurat; 3. Ivan *Mikl*. Namestniki: 1. Frančišek *Hrašovec*, c. kr. okr. sodnik v p. 2. dr. Ivan *Sernec*; 3. Ivan *Strle*. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 24, letnikov 151, podpornikov 20, skupaj 198. — Za 1898. l. 411·20 K, za 1899. l. 518 K, za 1900. l. 541 K.
8. **Št. Jurij ob južni železnici:** Moška podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva 8. maja 1886. l., št. 895. — 1. Frančišek *Praunseis* ml., trgovec; 2. Josip *Čulek*, učitelj; 3. M. *Dobovišek*. Namestniki: 1. Nikita *Rüpschl*, zdravnik; 2. Alojzij *Recelj*, učitelj; 3. Frančišek *Zdoljšek*. Ustanovnikov 5, letnikov 31, podpornikov 8,

skupaj 44. — Za 1898. l. 86 K, za 1899. l. 40 K, za 1900. l. — K.

9. **Št. Jurij ob južni železnici:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 9. novembra 1891. l., št. 19.609. — 1. gospa Ant. *Kavčič-eva*, trgovčeva soproga; 2. gdč. Terezija *Kavčič-eva*; 3. gospa Ana *Praunseis-ova*. Namestnice: 1. gospa Agneza *Pisančeva*; 2. gdč. Antonija *Kavčič-eva*; 3. gdč. Amalija *Sket-ova*. Odbornica: gdč. učiteljica Albina *Böhm-ova*. Pokroviteljici 2 ustanovnic 5, letnic 53, podpornic 14, skupaj 74. — Za 1898. l. 86 K, za 1899. l. 40 K, za 1900. l. 50 K.
10. **Konjice:** Ustanovljena z min. odl. 26. marcija 1886. l., št. 4252. — 1. dr. Iv. *Rudolf*, odvetnik; 2. Avgust *Kolšek*, pravnik; 3. Ivan *Sepic*, trgovec. Namestniki: 1. Martin *Kocbek*, c. k. notar; 2. Jurij *Šibanc*, posestnik; 3. Frančišek *Napotnik*, posestnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 15, letnikov 24, podpornikov 18, skupaj 58. — Za 1898. l. 77 K, za 1899. l. 74 K, za 1900. l. 93-70 K.
11. **Laški Trg in okolica:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dne 18. septembra 1891. l., št. 21.236. — 1. Konrad *Elsbacher*, trgovec; 2. I. *Četina*, šolski vodja; 3. J. *Gorišek*, kapelan. Namestniki: 1. dr. Josip *Kolšek*, odvetnik; 2. Andrej *Šoter*, posestnik; 3. Jurij *Merzel*, užitninski uradnik. Odbornika: Radoslav *Knaflič*, nadučitelj in Josip *Čuček*, nadučitelj. Ustanovnikov 8, letnikov 75, podpornikov 35, skupaj 118. — Za 1898. l. 60 K, za 1899. l. 39-40 K, za 1900. l. — K.
12. **Lehen:** Ustanovljena 27. marca 1887. l. z odlokom c. kr. deželne vlade štajarske. — 1. Jernej *Pavlič*, posestnik; 2. Josip *Osvald*, posestnik; 3. Radoslav *Kopič*, nadučitelj v Lehnu. Ustanovniki 4, letnikov 54, podpornikov 14, skupaj 72. — Za 1898. l. 32 K, za 1899. l. 47-58 K, za 1900. l. 49 K.
13. **Sv. Lenart v Slovenskih Goricah:** Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Gradcu 13. oktobra 1888. l. štev. 21.440. — — —.

14. **Ljutomer z okolico**: Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Gradcu 10. oktobra 1892. l., št. 23.714. — 1. dr. Josip *Rakež*, zdravnik; 2. Josip *Gomišek*, posest.; 3. Janko *Karba*. Namestnik: Ivan *Skuhala*, dekan. Družabnikov 80. — Za 1898. l. 116·20 K, za 1899. l. 47·60 K, za 1900. l. 70 K.
15. **Maribor**: Ustanovljena z ministrskim odlokom 10. januarija 1888. l., št. 353. — 1. dr. Anton *Medved*, gimn. prof.; 2. Frančišek *Korošec*, prefekt; 3. Gabrijel *Majcen*, prof. Namestnik: 1. dr. Jernej *Glančnik*, odvetnik. Pokrovitelj 8, ustanovnikov 12, letnikov 53, skupaj 73. — Za 1898. l. 239·58 K, za 1899. l. 256 K, za 1900. l. 567·96 K.
16. **Maribor in okolica**: Ženska podružnica. Ustanovljena 4. majnika 1898. l., št. 12.381. — 1. — —; 2. g. Amalija *Marin-ova*; 3. g. Ana *Majcen-ova*. Namestnica: 1. gospa Marija *Glaser-jeva*. Letnic 39, podpornic 17, skupaj 56. — Za 1899. l. 427 K, za 1900. l. 582·50 K.
17. **Ormoški okraj**: Moška podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. deželne vlade dne 17. oktobra 1887. l., štev. 21.104. — 1. dr. Oroslav *Kristan*, okr. zdravnik; 2. Vekoslav *Mikl*, veletržec; 3. Frančišek *Gartner*, kapelan. Namestniki: 1. Anton *Porekar*, nadučitelj; 2. Jakob *Potočnik*, črevljarski mojster; 3. Anton *Haller*, pom. uradnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 12, letnikov 40, skupaj 53. — Za 1898. l. 112·22 K, za 1899. l. 61·16 K, za 1900. l. 55 K.
18. **Ormož**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dne 21. januarija 1892. l., št. 721. — 1. gospa Roza *Mikl-ova*, trgovčeva soproga in posestnica; 2. gdč. Ursula *Kuharič-eva*; 3. gospa Marija *Gomzija-eva*. Namestnice: 1. gospa Angela *Porekar-jeva*, nadučiteljeva soproga na Humu; 2. g. Julika *Rajšp-ova*; 3. g. Helena *Uršič-eva*. Ustanovnic 10, letnic 34, podpornic 6, skupaj 50. — Za 1898. l. 148·90 K, za 1899. l. 45·60 K, za 1900. l. 85·49 K.
19. **Ponikva**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 8. marcija 1887. l., št. 4219. — 1. Fran *Podgoršek*,

- župan; 2. Fran *Šetinec*, učitelj; 3. Josip *Dobnik*, nadučitelj. Namestniki: 1. Gašpar *Senica*; 2. Anton *Galjuf*; 3. Mihael *Zdolšek*. Ustanovnikov 5. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
20. **Ptuj**: Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Gradcu 27. decembra 1885. l., št. 28.288. — 1. o. Lenart *Varpotič*, minorit; 2. Ferdo *Skuhala*, posestnik; 3. dr. Tomo *Horvat*, odvetnik. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 17, letnikov 40, skupaj 60. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 47 K, za 1900. l. 90.80 K.
21. **Rečica v Savinjski Dolini**: Ustanovljena z ministerskim odlokom 15. aprila 1886. l., št. 5233. — 1. Josip *Ulčnik*, župnik; 2. Ivan *Klemenčič*, nadučitelj; 3. Štefan *Pivec*, kapelan. Namestniki: 1. Anton *Goričar*, župan; 2. Frančišek *Lorber*, učitelj; 3. Anton *Turnšek*, župan in posest. Ustanovnika 2, letnikov 30, skupaj 32. — Za 1898. l. 40 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
22. **Ruše in okolica**: Ženska podružnica. Ustanovljena 26. decembra 1898. l. — 1. gospa Ema *Gorišek-ova*; 2. g. Davorina *Lesjak-ova*; 3. g. Gabr. *Gorišek-ova*. Namestnice: 1. g. Julija *Srnce-eva*; 2. g. Jelica *Gorišek-ova*; 3. g. Ana *Mule-jeva*. Letnic 22. — Za 1899. l. 200 K, za 1900. l. 130 K.
23. **Sevnica**: Ustanovljena z ministr. odl. 27. maja 1886. l., št. 8017. — 1. Fran *Vršec*, c. kr. notar; 2. Ivo *Pišl*, kapelan; 3. Josip *Ozmeč*. Ustanovniki 4. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
24. **Slovenska Bistrica**: Ustanovljena z odl. c. kr. namest. v Gradcu 13. septembra 1892. l., št. 20.790. — 1. Ivan *Grobelsšek*, mestni kapelan; 2. Peter *Novak*, gostilničar; 3. Alfonz *Požar*, mestni kapelan; njegov namestnik Jakob *Vehovar*. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 103, skupaj 112. — Za 1898. l. 50 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 108 K.
25. **Slovenji Gradec in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu 3. marcija 1887. l. št. 3927.

- 1. Frančišek *Pečnik*, župnik; 2. Mihael *Sket*, kape lan
3. Matija *Šmid*, učitelj. Namestniki: 1. Josip *Farsky*,
tovarnar; 2. Ivan *Saje*; 3. Ivan *Fischer*. Odbornik:
Ivan *Rogina*. Ustanovnikov 19, letnikov 7, podpornikov 40,
skupaj 66. — Za 1898. l. —— K, za 1899. l. 25·20 K,
za 1900. l. 26.66 K.
26. **Šaleška Dolina v Šoštanju**: Ustanovljena z odlok. c. kr
namestništvo 20. februarja 1896. l., št. 3698. — 1. dr.
Frančišek *Mayer*, odvetnik; 2. Anton *Šumljak*, učitelj;
3. Frančišek *Lom*, kapelan. Namestnik: dr. Kar. *Chloupek*,
zdravnik. Ustanovnikov 6. — Za 1898. l. —— K, za
1899. l. —— K, za 1900. l. —— K,
27. **Škofja Ves pri Celju**: Ustanovljena 3. oktobra 1890. l.
z odl. c. kr. namestništva št. 35.890. — 1. Anton *Dokler*;
2. Ivan *Ahtik*; 3. Anton *Brezovnik*. Namestniki: 1. Mihael
Bikovšek; 2. Frančišek *Brance*; 3. Ivan *Kompolžek*.
Ustanovniki 4. — Za 1898. l. —— K, za 1899. l. —— K,
za 1900. l. —— K.
28. **Šmarije-Slatina**: Ustanovljena z odlok. c. kr. dež. vlade
v Gradcu 10. decembra 1886. l., št. 24.839. — 1. dr. Josip
Rakež, zdravnik v Šmariji pri Jelšah; 2. Ivan *Debeljak*,
učitelj; 3. Hinko *Šumar*, učitelj. Namestniki: 1. Frančišek
Korošec, nadžupnik in Frančišek *Ferlinec*, učitelj; 2. Josip
Trafenik, kapelan pri sv. Križu in Oroslav *Kušec*, okr.
tajnik; 3. Frančišek *Ogrizek*, trgovec in Ivan *Andeluh*,
gostilničar. Ustanovnikov 5, letnikov 48, podpornikov 28,
skupaj 81. — Za 1898. l. 27·20 K, za 1899. l. —— K,
za 1900. l. 164 K.
29. **Teharje**: Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva 7. janu-
varija 1893. l., št. 29.984. — 1. Josip *Potovšek*, kapelan;
2. Gašpar *Vrečar*; 3. Ignacij *Cajhen*. Namestniki: 1. Josip
Pečnak; 2. Andrej *Samec*; 3. Štef. *Stante*. Pokrovitelj 1,
ustanovniki 4, letnikov 35, podpornikov 36, skupaj 76. —
Za 1898. l. 49·60 K, za 1899. l. 30 K, za 1900. l. —— K.
30. **Trbovlje in okolica**: Ustanovljena kot podružnica za
»Zidani Most in okolico« z odlokom c. kr. namestništva

7. decembra 1886. l., št. 24.545; a 25. oktobra 1891. l. se je preselila ter ima sedaj sedež v Trbovljah, kar je na znanje sprejelo c. kr. namestništvo dne 20. marcija 1892. l. št. 6047. — 1. Peter *Erjavec*, župnik; 2. Ivan *Kummer*, trgovec; 3. Josip *Mol*, trgovec. Namestniki: 1. Ivan *Dimnik*, stud. jur.; 2. Ljudovik *Plavšak*, uradnik; 3. Fr. *Peklar*, gostilničar v Dolu. Ustanovnikov 25, letnikov 51, podpornikov 35, skupaj 111. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 141·62 K.
31. **Trbovlje in okolica**: Ženska podružnica. Ustanovljena 13. februarija 1901. l. — 1. gospa Ana *Dimnik-ova*, gostilničarka; 2. gdč. Zlata *Mol-ova*; 3. g. Marija *Goropevšek-ova*. Namestnice: 1. gospa Marija *Mol-ova*; 2. gdč. Justina *Pust-ova*; 3. g. Jerica *Gnus-ova* za Dol; g. Rozalija *Roš-eva* za Hrastnik; g. Alojzija *Lubri-jeva* in g. Franja *Ameršek-ova* za Vode. Letnic 72, podpornic 62, skupaj 134.
32. **Velenje**: Ustanovljena z odlokom c. kr. glavarstva v Slovenjem Gradcu 19. sept. 1894. l., št. 2879. — 1. Frančišek S. *Cizej*, župnik pri Sv. Martinu pri Šaleku, p. Velenje; 2. Anton *Postružnik*, kapelan; 3. Urh *Lager*, trgovec. Namestniki: 1. Frančišek *Skubic*, zdravnik; 2. Vinko *Ježovnik*, zdravnik; 3. Josip *Jan* in *Rotnik*, posestnik. Letnikov 26, podpornikov 39, skupaj 65. — Za 1898. l. 100 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
33. **Velika Pirešica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva 22. julija 1888. l., št. 15.216. — 1. Iv. Ev. *Košar*, župnik v Galiciji; 2. Ivan *Kač*, obč. tajnik; 3. Jos. *Dolar*. Namestniki: 1. Ivan *Tržan*; 2. Josip *Klemenčič*, nadučitelj v Galiciji; 3. Jakob *Vibiš*. Ustanovnik 1. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
34. **Vransko**: Ustanovljena 9. januarja 1891. l. — 1. J. *Gersak*, župnik; 2. Simon *Meglič*, učitelj; 3. Janko *Munda*, kapelan. Namestniki: 1. — —; 2. Anton *Klobučar*, zasebnik; 3. J. S. *Oset*, trgovec. Ustanovniki 4, letnikov 35, podpornik 1, skupaj 40. — Za 1898. l. 36·80 K, za 1899. l. 100 K, za 1900. l. 95 K.

35. **Vuhred - Marenberški okraj:** Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dne 10. februvarija 1886. l., št. 2958. — 1. Frančišek *Hurt*, župnik na Muti; 2. Avguštin *Hecl*, dekan; 3. Jos. *Cernko*, župnik v Vuhredu. Namestniki: 1. Jurij *Žmavec*, župnik na Remšniku; 2. Ivan *Peruš*, posest.; 3. Artur *Klobučar*, gostilničar. Ustanovnikov 10, letnikov 14, podpornikov 16, skupaj 40. — Za 1998. l. 100 K, za 1899. l. 6·50 K, za 1900. l. 60 K.
36. **Žalec pri Celju:** Ustanovljena 28. februvarija 1886. l. z odl. c. kr. namestništva v Gradcu, št. 2621. — 1. Frančišek *Niederdorfer*, veleposestnik; 2. in 3. Anton *Goršek*, občinski tajnik. Namestniki: 1. Ivan *Kač*, obč. tajnik; 2. in 3. Mihael *Rajhar*, pos. uradnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 16, letnikov 24, podpornikov 30, skupaj 71. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 76 K, za 1900. l. 60 K.

III. Koroško.

1. **Apače:** Ustanovljena z odl. c. kr. deželne vlade v Celovcu 16. maja 1888. l., št. 601. — 1. Luka *Bolte*; 2. Tomo *Olip*; 3. Josip *Lučovnik*. Namestniki: 1. Anton *Božič*; 2. Luka *Jagovec*; 3. Jernej *Zablačan*. Ustanovnik 1, letnikov 13, podpornikov 9, skupaj 23. — Za 1898. l. 51·60 K, za 1899. l. 31 K, za 1900. l. — K.
2. **Beljak in okolica:** Ustanovljena z odl. c. kr. dež. vlade v Celovcu 21. oktobra 1886. l., št. 1954. — 1. Matija *Vuti*, posestnik; 2. Ivan *Grabar*, slikar; 3. Janez *Gajler*, posestnik. Odborniki: župniki: Frančišek *Bergman*, Gregor *Einspieler* in Zdravko *Kraut*; Matej *Hofler*, posestnik; Ivan *Markovič*, Jakob *Wang*, c. k. profesor. Ustanovnikov 20, letnikov 7, podpornikov 52, skupaj 79. — Za 1898. l. 62 K, za 1899. l. 52 K, za 1900. l. 70 K.
3. **Celovec in okolica:** Ustanovljena 8. januvarija 1886. l. z ministerskim odlokom št. 96. — 1. Ivan *Urè*, posestnik v Šmartnem pri Celovcu; 2. Anton *Pelnaž*, mest. kapelan; 3. Mat. *Ražun*, stolni kapelan. Namestnik: Tomo *Schrey*,

- c. kr. profesor v pok. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 8, letnikov 32, podpornikov 5, skupaj 49. — Za 1898. l. 85-40 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 47 K.
4. **Črna in okolica**: Ustanovljena 12. maja 1889. l. — 1. Ivan Müller, posestnik; 2. Prim Walter; 3. Alojzij Božič. Namestnik: Tomo Sepulj. Ustanovnikov 6. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
5. **Haber pri Medgorjah**: Ustanovljena z odl. c. kr. deželne vlade v Celovcu 20. okt. 1888. l., št. 1447. — 1. Mat. Drobivnik, posestnik; 2. Ivan Ebner, župnik; 3. Josip Kordež, župan. Namestniki: 1. Zdravko Lužnik; 2. Martin Dominikuš; 3. Jurij Drobivnik. Ustanovnik 1, letnikov 12, podpornikov 120, skupaj 133. — Za 1898. l. 40 K, za 1899. l. 28 K, za 1900. l. 36 K.
6. **Št. Janž v Rožni Dolini**: Ustanovljena 16. sept. 1888. l. — 1. Martin Stih, posestnik; 2. Ivan Simonič, župnik; 3. Mat. Ambrož, dekan. Namestniki: 1. Fran Colarič; 2. Iv. Kuraš; 3. Jurij Fajnik. Ustanovnik 1. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
7. **Št. Kancijan in okolica**: Ustanovljena 21. maja 1888. l. z odl. c. kr. deželne vlade, št. 636. — 1. Josip Povoden, posestnik; 2. Peter Povoden, krojač; 3. Lovro Milár, posestnik. Namestniki: 1. Simon Temelj, kmet; 2. Martin Ročičjak, posestnik; 3. Boštijan Ražun, posestnik. Ustanovnika 2, letnikov 15, podpornikov 13, skupaj 30. — Za 1898. l. 44 K, za 1899. l. 35 K, za 1900. l. 39-50 K.
8. **Kotmara Ves in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. vlade 11. marcija 1890. l., št. 298. — 1. Matija Prosekar, posestnik in župan; 2. Val. Stangelj, posestnik; 3. Ivan Stih, posestnik. Namestniki: 1. Andrej Koban; 2. Dionizij Strugar; 3. Rupert Krušič, posestnik; Mihael Robas, posestnik in Jakob Hedenik. Ustanovnik 1, letnikov 20, podpornikov 134, skupaj 155. — Za 1898. l. 44 K, za 1899. l. 35 K, za 1900. l. 25 K.
9. **Libeliče**: Ustanovljena 8. februarja 1891. l., z odlokom c. kr. deželne vlade 20. marcija 1892. l., št. 400. — 1. Ivan

- Držanič*, župnik; 2. Ivan *Staudegger*; 3. Frančišek *Trampus*. Namestniki: 1. Anton *Messner*; 2. J. *Hlevnik*; 3. Ureh *Kušnik* in Andrej *Stimnikar*. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
10. **Pliberk in okolica s sedežem v Šmihelu**: Ustanovljena 2. aprilja 1888. l. — 1. Jurij *Rudolf*, posestnik; 2. in 3. Simon *Mikeln*, kapelan. Namestniki: 1. Andrej *Kuhar*, posestnik; 2. Ferdinand *Krajger*; 3. Frančišek *Mlinar*. Ustanovnikov 6, letnikov 20, podpornikov 170, skupaj 196. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 27⁰⁴ K, za 1900. l. 50³⁶ K.
11. **Pokrče in okolica**: Ustanovljena 13. oktobra 1897 l. št. 1686. — 1. Mihael *Kulterer*, posestnik; 2. Štefan Fr. *Bayr*, župnik; 3. Josip *Božič*, posestnik. Namestniki: 1. Tomo *Bobak*, posestnik; 2. Josip *Lavre*, posestnik; 3. Josip *Frank*, posestnik. Letnikov 15, podpornikov 57, skupaj 72. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 30 K, za 1900. l. — K.
12. **Pribla Ves in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade 22. marcija 1890. l., št. 385. — 1. Josip *Lipuš*, posestnik; 2. Fran *Lenc*, provisor; 3. Frančišek *Kumer*, posestnik. Namestniki: 1. Jurij *Pižežnik*; 2. Jos. *Fugger*, kapelan; 3. Janez *Glinik*. Letnikov 9, podpornikov 76, skupaj 85. — Za 1898. l. 12 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
13. **Rožák in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 19. julija 1893. l., št. 1178. — 1. Jožef *Paul*, veleposestnik v Dolinčicah; 2. Peter *Markovič*, slikar; 3. Greg. *Arnejec*, posestnik. Namestniki: 1. Janez *Miklavčič*; 2. Mat. *Stikar*; 3. Frančišek *Janah*. Ustanovnikov 8, letnikov 30, podpornikov 120, skupaj 158. — Za 1898. l. 25 K, za 1899. l. 30 K, za 1900. l. 40 K.
14. **Št. Šteben in okolica na Zilji**: Ustanovljena z odlokom c. kr. deželne vlade dne 22. februarja 1890. l., št. 249. — 1. Vinko *Jank*, posestnik; 2. Gašpar *Leks*; 3. Ivan *Perlič*. Namestniki: 1. Jernej *Leks*; 2. Jakob *Urbanec*;

3. Jurij *Blüml*. Ustanovnik 1, letnikov 11, podpornikov 30, skupaj 42. — Za 1898. l. 25·54 K, za 1899. l. 29·94 K, za 1900. l. 18·10 K.
15. **Tolsti Vrh in okolica**: Ustanovljena z odlokom dež. vlade 6. junija 1888. l., št. 677. — 1. Dominik *Kotnik*, posest.; 2. Jos. *Pogačnik*; 3. Fr. *Kogelnik*. Namestniki: 1. Fr. *Ločnik*; 2. Lovro *Osojnik*; 3. Iv. *Herman*. Ustanovnik 1, letnikov 21, podpornikov 37, skupaj 59. — Za 1898. l. 32 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
16. **Velikovec in okolica**: Ustanovljena z odlokom c. kr. dež. predsedništva v Celovcu z dne 6. oktobra 1893. l. št. 1616. — 1. Josip *Pušl* p. Zgornje Trušnje; 2. Valentin *Gross*; 3. Matej *Škofc*. Namestniki: 1. Frančišek *Reš*; 2. Jur. *Rutar*; 3. Janez *Mavklar*. Letnikov 32, podpornikov 52, skupaj 84. — Za 1898. l. 80 K, za 1899. l. 48 K, za 1900. l. 64·24 K.
17. **Ziljska Dolina in župnija Vrata**: Ustanovljena kot podružnica v »Ziljski Bistrici«, a razširila si okrožje pod zgornjim naslovom, odobrenim z deželnovladnim odlokom dne 6. novembra 1887. l., št. 1492. — 1. Jos. *Katnik*, posestnik v Ziljski Bistrici; 2. Martin *Krejči*, župnik na Vratih; 3. Valentin *Žnabl*, posestnik. Namestniki: 1. Iv. *Hebein* in Ant. *Svener*; 2. Ivan *Milonik* in Val. *Brandstätter*; 3. Luka *Pis* in Tomo *Vigela*. Ustanovniki 3, letnikov 50, podpornikov 70, skupaj 123. — Za 1898. l. 96·40 K, za 1899. l. 72·70 K, za 1900. l. 49·10 K.

IV. Primorsko.

a) Goriško.

1. **Ajdovščina in okolica**: Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. okr. glavarstva v Gorici dne 9. septembra 1886. l., št. 11.979. — 1. Josip *Cigoj*, župnik; 2. Jos. *Budihna*; 3. Anton *Terčelj*. Namestniki: 1. Ignacij *Kovač*; 2. Mihael *Malik*; 3. Anton *Lokar*. Ustanovnik 1,

- letnikov 46, podpornikov 7, skupaj 54. — Za 1898. l. 80 K, za 1899. l. 55 K, za 1900. l. 160 K.
2. **Ajdovščina in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Trstu, dne 11. novembra 1892. l., št. 19.261. — 1. gospa Marija *Lokar-jeva*; 2. gdč. Marica *Mohorčič-eva*; 3. gospa Zofija *Dietz-ova*. Namestnice: 1. Josipina *Berbuč-eva*; 2. gdč. Nina *Šapla-va*; 3. gdč. Ivanka *Bratina-va*. Odbornice: gospa Marija *Komac-eva* ter gospici Al. *Dolenec-eva* in Justina *Kovač-eva*. Pokroviteljici 2, letnic 78, podpornic 40, skupaj 120. — Za 1898. l. 120 K, za 1899. l. 120 K, za 1900. l. — K.
 3. **Bolec:** Ustanovljena 20. decembra 1886. l. z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, št. 19.586. — 1. Ivan Nep. *Vidmar*, dekan; 2. Viktor *Uršič*, učitelj; 3. Kristijan *Bratina*, nadučitelj. Namestniki: 1. Frančišek *Pečenko*, obč. tajnik; 2. Peter *Šorli*, kapelan; 3. Josip *Muznik*, kapelan. Ustanovnikov 6, letnikov 34, skupaj 40. — Za 1898. l. 82 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 58 K.
 4. **Briska podružnica, sedež v Biljani:** Ustanovljena 29. novembra 1888. l., z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, št. 18.671. — 1. Lovro *Juvančič*, župnik v Št. Lorencu; 2. Andr. *Širok*, nadučitelj; 3. Josip *Vidmar*, biljanski kapelan. Namestniki: 1. Avgust *Poveraj*, učitelj šmartniški; 2. Josip *Semolič*, učitelj biljanski; 3. Josip *Kožlin*, posestnik. Ustanovnikov 10, letnikov 43, skupaj 53. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 60 K, za 1900. l. — K.
 5. **Crkljanski okraj, sedež v Crknem:** Ustanovljena z odl. tržaškega namestništva dne 10. decem. 1887. l. št. 18.322. — 1. Ivan *Morovec*, dekan; 2. Frančišek *Šmid*, l. kapelan; 3. Andr. *Kobal*. Namestniki: 1. Ant. *Sedej*; 2. Ant. *Kranjec*; 3. Ant. *Kosmač* st. Ustanovnika 2. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
 6. **Dornberg, Prvačina, Vogrsko in Gradišče:** Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. ministerstva dne 15. oktobra 1887. l., št. 17.813. — 1. Fr. *Andrysek*, kapelan; 2. Vinko *Gregorič*; 3. Josip *Orel*, učitelj. Na-

- mestniki: 1. Josip *Mozetič*, trgovec; 2. Ivan *Gregorič*; 3. Frančišek *Gregorič*. Ustanovniki 3, letnikov 12, skupaj 15. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 27.40 K, za 1900. l. — K.
7. **Dornberg**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Trstu 14. avg. 1892. l., št. 13.893/L. — 1. gospa Josipina *Bizjak-ova*; 2. gdč. Amalija *Jelšek-ova*; 3. gdč. Frančiška *Križman-ova*. Namestnice: 1. gospa Vikt. *Mrevljeva*; 2. gospa Josipina *Poljšak-ova*; 3. gospa Josipina *Pelicon-ova*. Odbornice: gg. Kat. *Krševani-jeva*. Terezija *Vodopivčeva*, Kat. *Žorž-eva* in Vikt. *Budin-ova*. Pokroviteljica 1, ustanovnica 1, letnic 53, podpornic 90, skupaj 145. — Za 1898. l. 90 K, za 1899. l. 9 K, za 1900. l. 22 K.
8. **Gorica**: Moška podružnica. Ustanovljena 29. marca 1886. l., št. 4773., z odl. c. kr. ministerstva. — 1. Dežel. glavarja namestnik dr. A. *Gregorič*, prof. bogoslovja, drž. in dežel. poslanec; 2. Ant. *Šantel*, gimn. profesor; 3. Val. *Kancler*, nadučitelj v pok. Namestniki: 1. And. *Gabršček*, urednik; 2. Benedikt *Poniž*, c. kr. učitelj; 3. Ant. *Fon*, posestnik in krčmar. Pokrovitelji 6, ustanovnikov 15, letnikov 73, podporniki 3, skupaj 97. — Za 1898. l. 32 K, za 1899. l. 22 K, za 1900. l. 134 K.
9. **Gorica**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, dne 9. maja 1889. l., št. 7300. — 1. gospa Avgusta *Šantel-ova*; 2. gdč. Ana *Dorgan-ova*; 3. gospa Karolina *Makuc-eva*. Namestnice: 1. gospa Mil. *Papež-eva*; 2. gdč. Lavoslava *Koršič-eva*; 3. gospa Marija *Kopačeva*. Odbornici: gospa Amalija *Drufovka-va* in gdč. Rožica *Bizjak-ova*. Ustanovnic 24, letnic 153, podpornic 35, skupaj 212. — Za 1898. l. 300 K, za 1899. l. 260 K, za 1900. l. 100 K.
10. **Kanal**: Ustanovljena z odl. c. kr. namestništva v Trstu, dne 23. februarja 1888. l., št. 3002. — 1. Mihael *Zega*, nadučitelj; 2. Anton *Gabrijelčič*; 3. Anton *Križnič*. Usta-

- novniki 4. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.
11. **Kobarid:** Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, dne 11. decembra 1886. l., št. 18.847/l. — 1. Jurij *Peternel*, dekan; 2. Josip *Miklavič*, učitelj; 3. Josip *Rakovšek*, učitelj. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 18, podpornika 2, skupaj 29. — Za 1898. l. 50·60 K, za 1899. l. 60 K, za 1900. l. 44 K.
12. **Kobarid:** Ženska podružnica. — 1. g. Franja *Stres-ova*, učiteljica; 2. gdč. Ljudmila *Mašera-va*; 3. g. Karolina *Gruntar-jeva*. Namestnici: 1. gospa Rozalija *Mavri-jeva*; 2. in 3. gdč. Ljudmila *Drešček-ova*. Letnic 23, podpornic 48, skupaj 71. — Za 1898. l. 132·20 K, za 1899. l. 66·34 K, za 1900. l. 68·44 K.
13. **Komenski okraj:** Ustanovljena dne 5. julija 1891. l. — 1. Ivan *Lukežič*, dekan; 2. Vekoslav *Štrekelj*, posestnik; 3. Jakob *Rejec*, kapelan. Namestniki: 1. Vekoslav *Luznik*, učitelj; 2. Jos. *Kovačič*, župan; 3. Jos. *Štrekelj*, učitelj. Ustanovnikov 14, letnikov 45, podpornikov 100, skupaj 159. — Za 1898. l. 2 K, za 1899. l. — K, 1900. l. — K.
14. **Naklo na Krasu:** Ustanovljena dne 24. aprila 1887.
15. **Prvačina:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu 1894. l., št. 1264. — 1. gospa Avgusta *Orel-ova*; 2. gospa Alojzija *Mozetič-eva*; 3. gdč. Viktorija *Poljšak-ova*. Namestnice: 1. g. Ivana *Gregorič-eva*; 2. g. Josipina *Gregorič-eva*; 3. g. Lucija *Gregorič-eva*. Odbornici: g. Terezija *Saksida-va* in g. Josipina *Zorn-ova*. Pokroviteljici 2, letnic 26, podpornic 38, skupaj 66. — Za 1898. l. 10 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 40 K.
16. **Ročinj in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena 25. febr. 1899. l., št. 2405. — 1. g. Alojzija *Perše-tova*; 2. gdč. Amalija *Pavšič-eva*; 3. g. Terezija *Raholin-ova*. Namestnice: 1. g. Terezija *Dugar-jeva*; 2. g. Ana *Srenšek-ova*; 3. g. Marija *Rahotina-va*. Letnic 25, podpornic 42, skupaj 67. — Za 1899. l. 60 K, za 1900. l. 40 K.

17. **Sežana in okolica:** Moška podružnica. Ustanovljena 10. avgusta 1894. l., z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, št. 14.126. — 1. Matko *Kante*, c. kr. okr. šolski nadzornik; 2. Anton *Kosovel*; 3. Jan. *Renčelj*. Namestniki: 1. Ivan *Rožič*; 2. Vinko *Pregelj*; 3. Ivan *Stolfa*. Pokrovitelji 4, ustanovnika 2, letnikov 46, skupaj 52. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. 245·20 K, za 1900. l. — K.
18. **Sežana in okolica:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom tržaškega namestništva dne 6. oktobra 1892. l., št. 16.977/I. — 1. gospa Eliza *Gnjezda-va*, soproga postajinega načeln.; 2. gdč. Balbina *Eppich-ova*; 3. gdč. Ana *Klančič-eva*. Namestnice: 1. g. Zvezdoslava *Delak-ova*; 2. gospa Zofija *Renčelj-eva*; 3. g. Milena *Pirjevec-eva*. Pokroviteljic 8, ustanovnic 7, letnic 97, skupaj 112. — Za 1898. l. 678·60 K, za 1899. l. 258 K, za 1900. l. 150 K.
19. **Šempas:** Ustanovljena z odlokom tržaškega namestništva dne 15. julija 1887. l., št. 9830/I. — 1. Blazij *Grča*, župnik in dež. poslanec; 2. Ant. *Bele*, nadučitelj v Oseku; 3. Anton *Rustija*, nadučitelj v Šempasu. Namestniki: 1. Ant. *Monari pl. Neufeldski*, veleposestnik; 2. Fr. *Špacapan*, opekarnar v Ozeljanu; 3. Filip *Abram*, kapelan v Crničah. Ustanovnika 2, letnikov 12, podpornikov 8, skupaj 22. — Za 1898. l. 32·60 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 37·50 K.
20. **Tolmin:** Moška podružnica. Ustanovljena z odlokom tržaškega namestništva 22. avgusta 1887. l., št. 12.278. — 1. Jos. *Kragelj*, dekan; 2. dr. Henrik *Tuma*, dež. poslanik; 3. Andrej *Vrtovec*, učitelj. Namestniki: 1. Ivan *Kavčič*; 2. in 3. — —. Ustanovnikov 5, letnikov 25, skupaj 30. — Za 1898. l. 40 K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 38·20 K.
21. **Tolmin:** Ženska podružnica. Ustanovljena 24. oktobra 1892. l. — 1. gospa Ilika *Devetak-ova*, soproga poštarjeva; 2. gdč. Marija *Gianola-va*; 3. gospa Josipa *Vrtovčeva*, soproga učiteljeva. Namestnice: 1. gospa Aloj. *Brecelj-eva*, soproga gostilničarjeva; 2. gdč. Julika *Gabriček-ova*; 3. gdč. Rozalija *Fon-ova* in gospa Josipina *Kovačič-eva*. Usta-

novnic 9. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. — K.

b) Trst.

1. **Greta pri Trstu:** Ustanovljena 2. febr. 1889. l., z odlokom tržaškega namestništva, št. 2377/I. — 1. Ivan *Gerdol*, uradnik in posest.; 2. Frančišek *Guštin*, kapelan; 3. Al. *Guštin*, pravnik. Namestniki: 1. Janko *Debelak*; 2. Ljudom. *Nabergoj*; 3. Ivan *Treven*. Pregledovalci računov: Ferdinand *Turk*, mlinar; Josip *Pertot*, trgovec in Ivan M. *Bole*, posestnik. Pokrovitelj 5, ustanovnikov 8, letnikov 88, podpornikov 21, skupaj 122. — Za 1898. l. 195·96 K, za 1899. l. 180·82 K, za 1900. l. — K.
2. **Rojan pri Trstu:** Ženska podružnica. Ustanovljena 15. aprila 1897. l. — 1. gospa Mar. *Debelak-ova*; 2. gdč. Viktorija *Kavčič-eva*, otr. vrtnarica; 3. gospa Iv. *Mikelič-eva*. Namestnice: 1. —; 2. gdč. *Piščanceva*; 3. gdč. Dragica *Guštin-ova*. Ustanovnici 2, letnic 57, skupaj 59. — Za 1898. l. 200 K, za 1899. l. 160 K, za 1900. l. — K.
3. **Sv. Ivan v Vrdeli pri Trstu:** Ustanovljena 24. avg. 1887. l. 1. Ivan Marija *Vatovec*, trgovec; 2. Milko *Sašelj*, kapelan; 3. Jos. *Gasperšič*. Namestniki: 1. Miha *Kamušič*, učitelj družbine šole pri sv. Jakobu; 2. Ilija *Gregorič*; 3. Frančišek *Godina*. Pokrovitelji 3, ustanovnikov 10, letnikov 39, podpornika 2, skupaj 54. — Za 1898. l. — K, za 1899. l. — K, za 1900. l. 300 K.
4. **Trst:** Moška podružnica. Ustanovljena z minist. odl. dne 27. febr. 1886. l. št. 3267. — 1. dr. Josip *Abram*, odvetnik; 2. Ante *Štemberger*, mestni katehet; 3. Simon *Škrinjar*, uradnik. Namestniki: 1. dr. Karol *Glaser*, c. kr. profesor; 2. Anton *Kolar*, uradnik; 3. Luka *Saražin*, posestnik. Pokrovitelj 10, ustanovnikov 41, letnikov 139, skupaj 190. — Za 1898. l. 2496·06 K, za 1899. l. 370 K, za 1900. l. 1791 K.
5. **Trst:** Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu dne 12. febr. 1887. l., št. 1800/I.

— 1. gospa Karla *Ponikvar-jeva*; 2. gdč. Amalija *Reichmann-ova*, učiteljica; 3. gospa Maša *Grom-ova*. Namestnice: 1. gdč. Matilda *Pertot-ova*; 2. gdč. Matilda *Skuk-ova*; 3. gdč. Lucija *Černe-tova*. Pokroviteljic 7, ustanovnic 25, letnic 155, skupaj 187. — Za 1898. l. 1012 K, za 1899. l. 2060 K, za 1900. l. 2748·48 K.

e) Istra.

1. **Podgrad**: Ustanovljena 2. avgusta 1886. l. — 1. Anton *Rogač*, dekan v Hrušici; 2. Avgust *Nadilo*, posestnik in uradnik; 3. J. *Volk*, poslovodja. Namestniki: 1. Slavoj *Jenko*, deželni poslanec; 2. Josip *Velharticky*, župnik; 3. Vatr. *Počivalnik*, duhovnik. Pokroviteljev 5, ustanovnikov 17, letnikov 21, skupaj 43. — Za 1898. l. 94 K, za 1899. l. 44 K, za 1900. l. 13·34 K.

Dostavek k „Imeniku podružnic“.

- Sv. Lovrevec nad Mariborom**: Ženska podružnica. Ustanovljena z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu, dne 1. julija 1901. l., št. 22.629. — 1. gospa Marija *Urbanče va*, veleposestnica v Breznu; 2. gospica Mina *Pernat-ova*; 3. gdč. Julika *Ladinik-ova*, veleposestnica. Namestnice: 1. gospa Marija *Brezočnik-ova*; 2. gdč. Marija *Fišinger-jeva*; 3. gdč. Julika *Urbančeva*. Pokroviteljica 1, ustanovnice 4, letnic 65, podpornic 7, skupaj 77. — Za 1901. l. 200 K.

Družba sv. Cirila in Metoda

torej šteje po XV. veliki skupščini 143 podružnic z 9220 člani. — Podružnic in družbenikov je nazarjenih :

	Podružnic			skupaj	pokrovi- teljev	ustanov- nikov	letnikov	podpor- nikov	v k u p	Podružnični prispevki za l.							
	mešanih	moških	ženskih							1898.		1899.		1900.		V k u p	
										K	v.	K	v.	K	v.	K	v.
za Kranjsko	28	16	19	63	194	609	2354	563	3720	10102	55	7266	55	6963	69	24332	79
» Štajarsko	24	6	6	36	31	293	1327	540	2191	2151	20	2872	80	3535	05	8559	05
» Korosko .	17	—	—	17	4	59	287	945	1295	597	94	418	68	439	30	1455	92
» Gorjsko .	7	6	8	21	24	113	809	413	1359	1650	—	1242	94	892	14	3785	08
» Tržaško .	1	2	2	5	25	86	478	23	612	3904	02	2770	82	4839	48	11514	32
» Istro . .	1	—	—	1	5	17	21	—	43	94	—	44	—	13	34	151	34
v k u p . .	78	30	35	143	283	1177	5276	2484	9220	18499	71	14615	79	16683	—	49798	50

O p o m n j a : Izkazi so tako natisnjeni, kakor so bili vodstvu do 31. majnika 1901. objavljeni. — Le vsled smrti ali radi nekaterih mejodobnih premeščenj so doletni prostori prazni. — Brezna-čelništvane podružnice začasno mirujejo. — Ker se računi podružničnih doneskov sklepajo koncem decembra vsakega leta, vpisane so tu denarne svole za l. 1898., 1899. in 1900. do označenega časa. Za leto 1901. pa se pričóujo v »Vestniku« poročajočem o veliki lirsko-bistriški skupščini l. 1902. — Sl. podružničnih načelništev prosimo, naj nam v prihodnje naznanijo vselej tudi stan svojih izvoljenih si funkcionarjev in ne le njihovih golih imen. »Imenik podružnic« je namreč v našem narodnem bižju zgodovinsko važnosten spomenik.

Pokrovitelji

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

ki so po § 4. a) družbinih pravil vplačali vsaj po 200 kron.

1. **Abiturijenti slovenski** 1896. l. v Ljubljani, po zastopniku Leonu Stare, Kranjsko 21.*)
 2. **Abiturijenti slovenski in hrvatski** 1891. l., Kranjsko 21.
 3. Gospa **Accetova** Ivana, posestnica 1898. l., Kranjsko 24.
 4. „**Adrija**“, pevsko društvo v Barkovljah pri Trstu 1894. l., Trst 1.
 5. **Akademija slovenskih bogoslovcev** v Celovcu, šolskega leta 1895./6., zastopnik Štefan Singer, prefekt v Celovcu, 1896. l., Koroško 3.
 6. **Alijančič** Andrej †, prelat in stolni kanonik v Celovcu, 1893. l., Koroško 3.
 7. Gosp. **Alijančičeva** Marija na Dobravi pri Kropi, 1896. l., Kranjsko 17.
 8. **Aljaž** Jakob, župnik na Dovjem, 1892. l., Kranjsko 8.
 9. Gospica **Arce-jeva** Josipina, posestnica v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 22.
 10. **Bogoslovci slovenski**, Gorica 1891. l.
 11. » » » 1892. l.
 12. » » » 1893. l.
 13. » » » 1894. l.
 14. » » » 1895. l.
- } Goriško 8.
15. **Bogoslovci ljubljanski** 1892. l., Kranjsko 23.
 16. » » 1897. l., Kranjsko 21.
 17. » mariborski 1892. l., Štajarsko 15.
 18. » » šol. leta 1895./6., Štajarsko 15.
 19. » » 1899. l., Štajarsko 15.
 20. Gospa **Bratanič-eva** Marija †, veleposestnica v Celju, 1892. l., Štajarsko 3.
 21. **Brezničani — mašniki**, zastopnik najmlajši župnik, sedaj Josip Pristov, župnik v Prezganju, 1895. l., Kranjsko 2.

*) Ta številka pomenja čislo podružnice, koji se prišteva pokrovitelj.

22. **Bukovec Frančišek**, župnik v Trvižu v Istri 1896. l., Istra 1.
23. **Dr. Celestin Frančišek** †, vseučiliščni profesor v Zagrebu 1890. l., Kranjsko 21.
24. **Čitalnica Narodna** v Kranju, 1893. l., Kranjsko 15.
25. **Čitalnica** v Planini pri Rakeku 1892. l., Kranjsko 5.
26. **Čitalnica Slovanska** v Trstu, 1892. l., Trst 4.
27. **Čitalnica** v Vipavi, 1894. l., Kranjsko 57.
28. **Gospa dr. Dečko-va Adela**, odvetnikova soproga, 1900. l., Štajarsko 4.
29. **Dolenec Oroslav**, posestnik v Ljubljani, 1887. l., Kranjsko 21.
30. **Dom gorijanski** v Gorijah, zastopnik njegov predsednik. Darovalec ameriški misijonar Josip Zalokar leta 1892., Kranjsko 2.
31. **Dom katoliški** na Vrhnikih, 1901. l., Kranjsko 58.
32. **Drčar Martin** †, župnik v Preski, 1890. l., Kranjsko 46.
33. **Gospica Druškovič-eva Ana**, trgovčeva hči v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 22.
34. **Društvo bralno** pri sv. Ivanu poleg Trsta, 1893. l., Trst 3.
35. > > Litija, 1897. l., Kranjsko 19.
36. > > Trebnje, zastopnik c. kr. notar Emil Orožen, 1896. l., Kranjsko 34.
37. **Društvo delalsko podporno** v Trstu, 1895. l., Trst 4.
38. „**Društvo hranilno in posojilno**“ v Ptujju, l. 1899., Štajarsko 20.
39. **Društvo konsumno** pri Sv. Ivanu na Vrdeli, 1901. l., Trst 3.
40. „**Društvo slovensko učiteljsko**“ v Ljubljani, 1900. l., Kranjsko 23.
41. „**Društvo učiteljev in šolskih prijateljev**“ za okraj Kamenik, 1893. l., Kranjsko 12.
42. „**Društvo učiteljsko za kranjski šolski okraj**“ 1894. l., Kranjsko 15.
43. **Družba Vincencijeva** v Trziču, 1901. l., Kranjsko 53.
44. **Duhovščina ljubljanskega mesta št. I.** po zastopniku mest. župniku Martinu Malenšek, 1896. l., Kranjsko 25.

45. **Duhovščina ljubljanskega mesta št. II.** po zastopniku stolnem kanoniku, k.-š. konzistorijskem svètniku profesorju dr. Frančišku Lampe †, 1896. l., Kranjsko 23.
46. **Einspieler Andrej** †, mnsgr., profesor v Celovcu, 1887. l., Koroško 3.
47. **Ferk Feliks**, zdravnik in veleposest. v Mariboru, 1894 l., Štajarsko 15.
48. **Fon Jakob**, župnik v Kredi, 1889. l., Goriško 11.
49. **Gerdol Ivan**, posestnik v Škorklji pri Trstu, 1892. l., Trst 1.
50. **Dr. Glančnik Jer.**, odv. v Mariboru, 1890. l., Štajarsko 15.
51. **Gregorčič Simon**, duhovnik in slov. pesnik v Gradišču nad Gorico, 1896. l., Kranjsko 20.
52. **Dr. Gregorič Vinko**, dež. primarij, v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 25.
53. **Gruden Jakob** †, župnik, 1891. l., Kranjsko 54.
54. **Hajšek Anton**, č. kanonik, dekan v Slov. Bistrici, 1892. l., Štajarsko 24.
55. **Hren Jakob**, c. kr. deželnosodni svetnik v Gradcu, 1886. l., Kranjsko 21.
56. **Hrovatin Anton** †, mnsgr. č. kanonik v Trstu, 1887. leta, Trst 4.
57. **Jan Jurij** †, č. kan. in dekan v Dolini v Istri, 1888. l., Istra 1.
58. **Dr. Jeglič Ant.** Bonaventura, knez škof ljubljanski, 1900. l., Kranjsko 21.
59. **Jurca Andrej**, veletrgovec v Ptujju, 1887., Štajarsko 20.
60. **Jurca Frančišek**, trgovec v Postojini, 1893. l., Kranjsko 37.
61. **Gospica Kadivčeva Antonija**, posest. v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 24.
62. **Kalan Andrej**, stolni kononik, v Ljubljani, 1890. l., Kranjsko 23.
63. **Kalister Frančišek** †, veletrgovec v Trstu, 1887. l., Trst 4.
64. **Gospa Kalister-ova Ivana**, soproga veletrgovčeva v Trstu, 1887. l., Trst 5.
65. **Kavčič Hinko** †, posestnik in deželni poslanec v Razdrtem. V hvaležni spominj njegovega delovanja zbrali in darovali prijatelji po njega smrti 1893. l., Kranjsko 37.

66. **Klub slovenski** v Celovcu, 1892. l., Koroško 3.
67. **Koblar** Ant., dekan, c. kr. konservator, 1896. l., Kranjsko 25.
68. Gospa **Koblar-jeva** Marija, posestnica v Litiji, 1893. l., Kranjsko 20.
69. Gospica **Koblar-jeva** Vekosl. v Litiji, 1891. l., Kranjsko 20.
70. **Kotnik** Frančišek †, veleposestnik na Vrhniki, 1887. l., Kranjsko 58.
71. Dr. **Krek** Gregorij, dvorni svetnik, vseučilišni profesor, akademik, vseučilišni dekan v Gradcu, 1896. l., Štajarsko 7.
72. **Kržič** Anton, c. kr. učiteljišni profesor, ud c. kr. dežel. šolsk. sveta — kot zastopnik »Katol. društva detoljubov« l. 1896., Kranjsko 21.
73. **Luxa** Martin, posest. in gostil. na Proseku, 1892. l., Trst 1.
74. gospa **Majdič-eva** Ana, veletovarnarjeva soproga v Hudinju pri Celju, 1899. l., Štajarsko 4.
75. **Majdič** Peter, veletovarnar v Hudinju pri Celju, 1891. l., Štajarsko 9.
76. **Majdič** Vinko, veletovarnar v Kranju, 1895. l., Kranjsko 15.
77. Gospa **Mally-jeva** Antonija, tovarnarjeva soproga v Ljubljani, 1896. l., Kranjsko 26.
78. **Mally** Frančišek, veletov. v Ljubljani, 1894. l., Kranjsko 25.
79. Dr. **Marolt** Janko, okrožni zdravnik na Vrhniki, 1893. l., Kranjsko 59.
80. **Martelanec** Dragotin †, hranilnični uradnik na Greti v Trstu, 1895. l., Trst 1.
81. **Matijan** Jakob, veleposest. v Zg. Šiški, 1895. l., Kranjsko 49.
82. **Mestna občina Idrija**, 1888. l., Kranjsko 10.
83. **Mestna občina Ljubljana**, 1897. l., Kranjsko 21.
84. **Miklavčič** Karol, župnik na Primskovem pri Kranju, 1892. l., Istra 1.
85. Dr. **Munda** Frančišek, odvetnik in posestnik v Ljubljani, 1891. l., Kranjsko 21.
86. **Murnik** Ivan, ces. svetnik, vitez železni kroni III. vrste in Fran-Josipovemu redu, v Ljubljani, 1886. l., Kranjsko 21.
87. Gospa **Murnik-ova** Marija †, bivša soproga ces. svetnika, 1894. l., Kranjsko 22.

88. **Nabrgoj** Ivan, posestnik na Proseku, 1898. l., Trst 5.
89. **Naselbina** slovenska v Pulju, zastopnik c. in kr. mornarski kapelan Ivan Ambrož, 1896. l., Istra 1.
90. **Notar** Anton, ekspozit v Plavji, p. Zaule pri Trstu, 1896. l., Trst 4.
91. **Občina Draga**, 1894. l., Kranjsko 29.
92. **Občina Selice** na Gorenškem, 1896. l., Kranjsko 44.
93. **Občina Sežana** na Krasu, 1893. l., Goriško 17.
94. **Perdan** Ivan †, prvomestnik trgovski komori in veletrgovec v Ljubljani, 1895. l., Kranjsko 25.
95. Dr. **Pernè** Frančišek, c. kr. gimn. profesor v Kranju, 1901. l., Kranjsko 15.
96. **Petričič** Vaso, predsednik ljubljanski mestni hranilnici, veletržec v Ljubljani, 1897. l., Kranjsko 21.
97. **Plantan** Ivan, drž. poslanec, c. kr. notar v Ljubljani, 1887. l., Kranjsko 61.
98. **Podružnica akademiška** v Gradcu, 1896. l.
99. **Podružnica Bled** v proslavo 50 letnega vladanja cesarja Fran Josipa I., 1898. l.
100. **Podružnica Brežice**, 1895. l.
101. **Podružnica Kropa-Kamena-Gorica-Dobrava št. I.**, 1895. l.
102. Ista št. II., 1896. l.
103. Ista št. III., 1897. l.
104. „**Podružnica Loško-Potoška**“ 1892. l.
105. „**Podružnica Mokronoška**“ 1891. l.
106. „**Podružnica Pivška**“ v Št. Petru na Krasu št. I., 1892. l.
107. Ista št. II., 1899. l.
108. **Podružnica Šiška št. I.**, 1894.
109. Ista št. II., 1900. l., po zastopniku Ant. Pogačnik, trgoveu.
110. **Podružnica Železnike**, 1896. l.
111. **Podružnica moška Kamenik**, 1894. l.
112. **Podružnica moška Kranj**, 1893.
113. **Podružnica moška šentpeterska** v Ljubljani, zastopnik Frančišek Mulaček, trgovski pomočnik, 1896. l.
114. **Podružnica moška Postojina**, 1896. l.
115. **Podružnica moška Ribnica**, 1898. l.

116. **Podružnica moška** Sežana št. I., 1894. l.
117. **Podružnica moška** Sežana št. II., 1895. l.
118. **Podružnica moška** Stari trg, zastopnik vsakokratni podružnični predsednik, 1896. l.
119. **Podružnica moška** Vrbnika, št. I., 1895. l.
120. Ista, št. II., 1897. l.
121. **Podružnica ženska** Ajdovščina, št. I., 1895. l.
122. Ista, št. II., 1897. l.
123. **Podružnica ženska** Celje, 1899. l.
124. **Podružnica ženska** Crknica, 1897. l.
125. **Podružnica ženska** Dornberg, 1895. l.
126. **Podružnica ženska** Idrija, 1896. l.
127. **Podružnica ženska** Št. Jurij ob juž. železnici 1894. l.
128. **Podružnica ženska** Kamenik, št. I., 1893. l.
129. Ista, št. II., 1898. l.
130. **Podružnica ženska** Kranj, 1895. l.
131. **Podružnica ženska** Krško, 1894. l.
132. **Podružnica ženska** Laščice, 1896. l.
133. **Podružnica ženska šenklavško-frančiškanska** v Ljubljani, št. I., po zastopnici gospej Mariji pl. dr. Bleiweis-Trsteniški, 1898. l.
134. Ista, št. II., po zastopnici gospej Juliji dr. Ferjančič-evi, 1898. l.
135. Ista, št. III., po zastopnici gospej Ani Lah-ovi, 1898. l.
136. Ista, št. IV., po zastopnici gospej Mariji dr. Zupanč-evi, 1898. l.
137. **Podružnica ženska šentjakobsko trnovska** v Ljubljani, št. I., po zastopnici gospej Hedvigi Šubič-evi, 1893. l.
138. Ista št. II., po zastopnici gospej Ivanki Gutnikovi †, 1893. l.
139. Ista, št. III., po zastopnici gdč. Minki Marolt-ovi, 1893. l.
140. Ista, št. IV., po zastopnici gospej mestni učiteljici Ivanki Beg-Praprotnik-ovi, 1893. l.
141. Ista, št. V., po zastopniku Antonu Gutnik, magistratnem uradniku v Ljubljani, 1895. l.
142. Ista, št. VI., po zastopnici gospej Mariji Trtnik-Petrovčič-evi, 1895. l.

143. Ista, št. VII., po zastopnici gospej Ivanki Zupančič-ovi, 1896. l.
144. Ista, št. VIII., po zastopnici gospej Mariji Perušek-ovi, 1896. l.
145. Ista, št. IX., po zastopnici gospej Mariji dr. Kušar-jevi, 1898. l.
146. Ista, št. X., po zastopnici gospici Jelici Lozar-jevi, 1899. l.
147. Ista, št. XI., po zastopnici gospici Brigiti Souvan-ovi, 1899. l.
148. Ista, št. XII., po zastopnici gospej Josipini Vidmar-jevi, 1899. l.
149. Ista, št. XIII., po zastopnici gospej županji Milici Hribar-jevi, 1899. l.
150. **Podružnica I. ženska šentpeterska v Ljubljani, št. I., 1893. l.**
151. Ista, št. II., 1895. l.
152. **Podružnica ženska št. I., Logatec, 1896. l.**
153. Ista, št. II., 1897. l.
154. Ista, št. III., po zastopnici gospej Ivani Šega-vi, 1900. l.
155. **Podružnica ženska Postojina, 1896. l.**
156. **Podružnica ženska Prvačina, št. I., 1894. l.**
157. Ista, št. II., 1895. l.
158. **Podružnica ženska Radovljica. št. I., 1900. l.**
159. Ista. št. II., 1901. l.
160. **Podružnica ženska Ribnica, 1898. l.**
161. **Podružnica ženska Sežana št. I. po zastopnici gospej Mici dr. Treo-vi v Gorici, 1893. l.**
162. Ista št. II. po zastop. gospej Zinki dr. Ribar-ovi, v Trstu, 1895. l.
163. Ista št. III. po zastopnici gospej Franji Gulič-ovi, 1895 l.
164. Ista št. IV. po zastopnici gospici Ivanki Lozej-ovi, učiteljici v Tomaju, v Trstu 1896 l.
165. Ista št. V. po zastopnici gospej Maši Grom-ovi, 1897 l.
166. Ista št. VI. po zastopnici gospici Ant. Drufovka-vi, 1898 l.
167. Ista št. VII. po zastopnici gospici Zvezdoslavi Delak-ovi, učiteljici v Štorjah, 1899. l.

168. Ista št. VIII. po zastopnici gospej Janji Štolfa-vi, 1900. l.
169. **Podružnica ženska** Škofija Loka št. I. po zastopnici gdč. Jerici Dolenčevi, 1895. l.
170. Ista št. II., 1897. l.
171. **Podružnica ženska** Trst, št. I. po zastopnici gospej Nataliji Truden-ovi †, 1893. l.
172. Ista št. II. po zastopnici gdč. Miliki Mankoč-evi l. 1893.
173. Ista št. III. po zastopnici g. Franji dr. Pertot-ovi l. 1896.
174. Ista št. IV. po zastopnici gospej učiteljici Marici Nadlišek-Bartol-ovi, 1897. l.
175. Ista št. V. po zastopnici gospej Karli Ponikvar-jevi, 1899. l.
176. **Podružnica ženska** Št. Vid nad Ljubljano, 1893. l.
177. **Podružnica ženska** Vrhnika št. I., 1894. l.
178. Ista št. II., 1896. l.
179. **Pogačar** Simon, vpok. c. kr. voj. oskrbnik v Ljubljani, 1886. l. Kranjsko 21.
180. **Posojilnica** Celje, 1886. l., Štajarsko 3.
181. > Maribor št. I., 1885. l., Štajarsko 15.
182. > > št. II., 1894. l., Štajarsko 15.
183. > > št. III., 1894. l., Štajarsko 15.
184. > Ormož, 1887. l., Štajarsko 17.
185. > Radovljica, 1894. l., Kranjsko 40.
186. > Ribnica, 1894. l., Kranjsko 42.
187. > **Savinjska** v Žalecu, 1887. l., Štajarsko 36.
188. > **in hranilnica** Trst, 1897., Trst 4.
189. > Vitanje, 1898. l., Štajarsko 10.
190. **Predovič** Elija, veletrg. v Ljubljani, 1894. l., Kranjsko 25.
191. **Profesorji** slovenski ljubljanske l. državne gimnazije, zastopnik c. kr. prof. Makso Pleteršnik, 1896. l., Kranjsko 21.
192. **Ramoveš** Andr., župnik v Dobropoljah, 1896. l., Kranjsko 42.
193. **Ramoveš** Jernej, župnik v Poljanah nad Škofijo Loko, 1891. l., Kranjsko 36.
194. Gospa **Ravnihar-jeva** Fani, soproga dežel. knjigovodje v p. v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 22.
195. **Resman** Ivan Nep., načelnik železnične postaje v Zalogu ob južni železnici, 1891. l., Trst 4.

196. **Rodbina** Lovro Verbič - eva. V spominj ob očetovi smrti 11. avgusta 1897. Zastopnik Josip Verbič, posestnik v Borovnici, Kranjsko 58.
197. **Rodè** Josip, posestnik v Kameniku, 1894. l., Kranjsko 12.
198. „**Rodoljubi lokovski**“ po zastopnici gosp. Mariji Muha-vi, 1897. l., Goriško 17.
199. **Rohrman** Viktor, posestnik in tovarnar v Novem Mestu, stanujoč v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 34.
200. **Rozina** Julij, † trgovec v Podubu pri Ložu, 1893. leta, Kranjsko 47.
201. „**Samci Novomeški**“ 1893. l., Kranjsko 34.
202. „**Samci Šentpeterski**“ na Krasu, 1900. l., Kranjsko 53.
203. Dr. **Sedej** Frančišek, stolni kanonik in dekan v Gorici, 1895. l., Goriško 8.
204. **Skočir** Avgust, župnik deželne bolnišnice v Gradcu, 1897. l., Štajarsko 7.
205. **Skrinjar** Simon, uradnik v Trstu, 1900. l., Trst 4.
206. **Skupina** poštних uradnikov v Ljubljani, po zastopniku c. kr. oficijalu Ivanu Hafner, 1899. l., Kranjsko 21.
207. **Slavija banka** v Ljubljani, 1886., Kranjsko 21.
208. „**Slovenke Litijske**“, št. I., po zastopnici gospej Josipini Koblar-jevi, 1894. l., Kranjsko 20.
209. Iste, št. II., po zastopnici gospej Heleni Bevk-ovi, 1894. l., Kranjsko 20.
210. Iste, št. III., po zastopnici gospej Milivoji Vončina-vi, 1896. l., Kranjsko 20.
211. Iste, št. IV., po zastopnici gospej Agnezi Lenček-ovi, 1896. l., Kranjsko 20.
212. Iste, št. V., po zastopniku c. kr. notarju Luki Svetec, 1898. l., Kranjsko 20.
213. Iste, št. VI., po zastopnici gospej Minki Vrančič-evi, soprogi želez. uradnika v Ljubljani, 1898. l., Kranjsko 20.
214. Iste, št. VII., po zastopnici gospej Kristini Gregorčič-evi, soprogi not. kand., 1899. l., Kranjsko 20.
215. Iste, št. VIII., po zastopnici gospej Tereziji Svetec-evi, notarjevi soprogi, 1900. l., Kranjsko 20.

216. Iste, št. IX., po zastopnici gospej Heleni Bevk-ovi, 1900. l., Kranjsko 20.
217. „**Slovenke Litijske in Šmartinske**“, št. I., po zastopnici gospej Tereziji Svetec-evi, 1890. l., Kranjsko 20.
218. Iste, št. II., po zastopnici gdč. Ljudmili Roblek-ovi 1891. l., Kranjsko 20.
219. Iste, št. III., po zastopnici gospej Mariji Zore-jevi, 1892. l., Kranjsko 20.
220. Iste, št. IV., po zastopnici gospej Ivanki Knaflič-evi 1893. l., Kranjsko 20.
221. Iste, št. V., po zastopnici gdč. Kristini Demšar-jevi, 1893. l., Kranjsko 20.
222. Iste, št. VI., po zastopnici gdč. Minki Demšar-jevi †, 1896. l., Kranjsko 20.
223. Iste, št. VII., po zastopnici gdč. Amaliji Jenko-vi, 1897. l., Kranjsko 20.
224. Iste, št. VIII., po zastopnici gospej Josipini Bartl-ovi, nadučiteljevi soprogi, 1899. l., Kranjsko 20.
225. Iste, št. IX., po zastopnici gospej Emiliji Beneš-evi, 1900. l., Kranjsko 20.
226. Iste, št. X., po zastopniku c. kr. notarju Luki Svetec, 1901. l., Kranjsko 20.
227. **Slovenski rimski romarji**, po zastopniku knez škofu dr. Antonu Bonaventuri Jeglič, 1900. l., Kranjsko 21.
228. „**Sokol Dolenski**“ v Novem Mestu, 1892. l., Kranjsko 34.
229. „**Sokol Ljubljanski**“, 1892. l., Kranjsko 21.
230. **Souvan** Frančišek Ks., veletrgovec v Ljubljani, 1886. l., Kranjsko 21.
231. Gospa **Souvan-ova** Ursula, soproga veletrgovčeva v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 22.
232. Dr. **Srnc** Josip, odvetnik, dež. poslanec v Celju, 1886. l., Štajarsko 3.
233. Gospa dr. **Stor-ova** Ana, soproga odvetnikova v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 22.
234. Dr. **Stor** Frančišek, odvetnik v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 21.

235. Dr. **Stor Frančišek**, odvetnik v Ljubljani, 1893. l., Štajarsko 29.
236. **Sveteč** Luka, vitez Fr. Jos. redu, c. kr. notar, posestnik i. t. dr., v Litiji, 1886. l., Kranjsko 21.
237. Dr. **Svetina** Ivan, k.-š. duh. svetnik, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani, 1888. l., Kranjsko 25.
238. **Šabec** Ivan †, veletrgovec v Trstu, 1887. l., Trst 4.
239. Gospa dr. **Škofic-Tertnik-ova** Ivanka †, soproga profesorja v Mariboru 1893. l., Kranjsko 26.
240. **Štepančič** Frančišek †, veleposestnik v Temnici, 1893. l., Trst 4.
241. Gospa dr. **Tavčar-jeva** Franja, soproga odvetniku in dež. odborniku v Ljubljani, 1892. l., Kranjsko 22.
242. **Tiskarna Blaznikova** v Ljubljani, po zastopnici gospici Albini Blaznik-ovi, 1898. l., Kranjsko 24.
243. „**Tiskarna Narodna**“ v Ljubljani, 1893. l., Kranjsko 21.
244. **Tomažič** Ivan E. †, mestni župnik v Škofiji Loki 1896. l. Kranjsko 50.
245. **Trg Litija**, 1892. l., Kranjsko 20.
246. **Trg Vrhnika**, zastopnik vsakokratni župan, 1899. l., Kranjsko 58.
247. Dr. **Turner** Pavel, zasebnik na Dunaju, 1886. l., Kranjsko 21.
248. **Valenčič** Ivan, trgovec v Trnovem pri Ilirski Bistrici, 1893. l., Kranjsko 52.
249. **Vas Podholm** pri Blejskem jezeru, zastopnik duhovni predstojnik gorijanske župnije. Darovalec misij. Josip Zalokar, 1892. l., Kranjsko 2.
250. **Vas Šmartno** pri Litiji, 1888. l., Kranjsko 20.
251. **Vas Št. Vid** pri Zatičini, 1894. l., Kranjsko 61.
252. Gospa **Velkoverh-ova** Franja, tovarnarjeva soproga v Ljubljani, 1898. l., v spominj 50-letnice vladanja cesarja Frana Josipa I., Kranjsko 26.
253. **Velkoverh** Ivan, veletovarnar in mestni odbornik v Ljubljani, 1886. l., Kranjsko 25.
254. **Verbič** Josip, tovarnar v Bistri, 1900. l., Kranjsko 58.

255. Dr. **Vicco** Anton †, vitez, graščak v Podgradu v Istri, 1888. l., Istra 1.
256. Dr. **Vidrić** Lovro †, odvetnik v Zâgrebu, 1886. l., Kranjsko 21.
257. **Vilhar** Ivan, ravnatelj, hišnik in meščan v Ljubljani, 1886. l., Kranjsko 21.
258. **Visokošolci slovenski** na Dunaju, 1892. l., Kranjsko 21.
259. **Volk** Ivan, kapelan v Škocijanu pri Dobravi (Dolensko), 1891. l., Kranjsko 32.
260. Dr. **Vošnjak** Josip, zdravniški svetovalec, posestnik v Venčeslu pri Slovenski Bistrici, 1886. l., Kranjsko 21.
261. **Vošnjak** Mihael, drž. poslanec v Celju, 1886. l., Štajarsko 3.
262. **Vrhovnik** Ivan, trnovski župnik v Ljubljani, 1887. l., Kranjsko 3.
263. **Vršec** Makso †, zasebnik v Celju, 1888. l., Štajarsko 3.
264. **Zalokar** Josip, duhovni pastir v Red Jacket-u; Michigan, United States of North Amerika 1892. l., Kranjsko 2.
265. **Zamejic** Andrej, vitez železni kroni III. vrste, stolni dekan v Ljubljani, 1886. l., Kranjsko 21.
266. **Zarnik** Anton, posestnik in trgovec v Krtini, 1891. l., Kranjsko 3.
267. „**Zaveza zagorskih Slovenek**“, št. I., po zastopnici gospej Mariji Weinberger-jevi 1895. l., Kranjsko 60.
268. „**Zaveza zagorskih Slovenek**“, št. II., po zastopnici gospici Amaliji Čerin-ovi 1896. l., Kranjsko 60.
269. „**Zaveza zagorskih Slovenek**“, št. III., po zastopnici gospici Lavoslavi Eibensteiner-jevi, 1898. l., Kranjsko 60.
270. **Zelenik** Josip, posestnik pri Sv. Urbanu poleg Ptuja, 1888. l., Štajarsko 20.
271. Msgr. **Zupan** Tomo, komornik, konzistorijalni svetnik, c. kr. gimn. profesor, vlastelin, 1886. l., Kranjsko 21.
272. Dr. **Zupanec** Jernej †, vitez Fran-Josipovemu redu, notarski komori predsednik, 1886. l., Kranjsko 21.
273. Dr. **Žižek** Franč., zdravnik v Gradcu, 1893. l., Štajarsko 7.
274. **Žlogar** Anton, dekan v Šmartnem pri Litiji, 1886. l., Kranjsko 2.

275. **Župnija Breznica**, zastopnik vsakokratni župnik brezniški ali pa njegov namestnik, sedaj župnik Tomo Potočnik, 1895. l., Kranjsko 2.
276. **Župnija Crklje na Gorenskem**, 1892. l., Kranjsko 4.
277. **Župnija sv. Ivan pri Trstu**, 1891. l., Trst 3.
278. **Župnija Kranjska Gora**, zastopnik vsakokratni župnik v Kranjski Gori ali njegov namestnik, sedaj dekan Anton Žlogar, 1895. l., Kranjsko 8.
279. **Župnija Št. Lambert pri Zagoriji ob Savi**, 1890. l., Kranjsko 60.
280. **Župnija trnovska v Ljubljani**, 1891. l., Kranjsko 23.
281. **Župnija Rojan pri Trstu**, 1892. l., Trst 1.
282. **Župnija Višnja Gora**, 1892., l., Kranjsko 61.
283. **Župnija Zagorije ob Savi**, 1891. l., Kranjsko 60.

Dostavek k „Imeniku pokroviteljev“.

284. **Stor Stanko**, gimnazijski dijak v Kalksburgu, 1901. l.
285. „**Podružnica ženska v Logatecu št. IV.**“, po zastopnici gdč. Mimi Tollazzi-jevi 1901. l.
286. „**Podružnica ženska v Ribnici št. II.**“, po zastopnici gospej Albini Višnikar-jevi, soprogi dež. sodnega svetnika, 1901. l.
287. **Podružnica ženska pri sv. Lovrencu nad Mariborom**, 1901. l.
288. **Dr. Krisper Valentin**, odvetnik v Ljubljani, 1901. l.
289. **Slovenke Litijske in Šmartinske št. XI.**, po zastopnici gdč. Ani Moos-ovi, učiteljici na Vrhniki, 1901. l.
290. **Društvo „Zvezda“ na Dunaju**, I, Plankengasse, 1901. l.
291. **Zaveza zagorskih Slovenek št. IV.**, po zastopnici gospej Uršuli Jerina-vi, 1902. l.
292. **Društvo pevsko „Kolo“ v Trstu** 1902. l.
293. „**Podružnica ženska v Ribnici št. III.**“, po zastopnici gospej Ani Podboj-Cenetovi, posestnici v Ribnici, 1902. l.

294. „Slovenke Litijske in Šmartinske št. XII,“ po zastopnici gospej Josipini Lebinger-jevi, posestnici in trgovki v Litiji, 1902. l.
295. „Obitelj Truden-Bogdanovičeva“ v Barkovljah pri Trstu v spominj † gospe Natalije Truden-ove, 1902. l.
296. Čitalnica v Sp. Šiski, 1902. l.

A. Vodstvo.

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
po volitvi pri XV. veliki skupščini v Radovljici 1. avgusta 1900.

1. *Prvomestnik*: Mons. Tomo Zupan, Leonu XIII. tajni komornik, konzistorijalni svetnik, gimn. profesor, odbornik »društvu za krščansko umetnost«, posestnik i. dr. Izvoljen 1899. l.
2. Dr. Dragotin vitez **Bleiweis-Trsteniški**, ljubljan. podžupan, primarij deželne bolnice, član c. kr. dež. šolskega sveta, hišni posestnik in dr., 1898. l.
3. Frančišek **Brežnik**, c. k. gimn. profesor, 1898. l. *)
4. Gregor **Einspieler**, župnik v Podkloštru na Koroškem, dež. poslanec in dr., 1898. l.
5. Ivan **Hribar**, ljubljanski častni meščan, ljubljanski mestni župan, ravnatelj banke »Slavije«, dež. poslanec in dr., 1899. l.
6. Cesarski svetnik Ivan **Murnik**, vitez reda železne krone III. vrste, vitez Fran-Josipovemu redu, 1900. l.
7. *Blagajnik*: Martin **Petelin**, c. k. gimn. profesor, posestnik in dr., 1900. l.
8. *Podpredsednik*: Luka **Sveteč**, vitez Fran-Josipovega reda, c. kr. notar v Litiji, posestnik in dr., 1899. l.
9. Dr. Ivan **Svetina**, k. š. duhovni svetnik, gimn. profesor, izpraševalec iz veronauka pri učit. izpiti, 1900. l.

*) Pri XVI. veliki skupščini v Mariboru 8. avgusta 1901. l. je bil mesto odstoplega odbornika Fr. Brežnik izvoljen Dragotin Žagar, deželni blagajnik v p.

10. Ivan **Subic**, vitez Fran-Josipovega reda, c. kr. ravnatelj umetno - obrtne strokovne šole, ljubljanski mestni odbornik, 1899. l.
11. Andrej **Zamejic**, vitez reda železne krone III. vrste, stolni dekan, konzistorijalni svetnik, član c. kr. mest. šolskega sveta, izpraševalec iz veronauka pri učiteljskih izpitih, predsednik I. Vincencijeve konference in dr., 1900. l.
12. *Tajnik*: Anton **Žlogar**, dekan v Šmartnem pri Litiji, 1898.

B. Nadzorništvo

družbe sv. Cirila in Metoda:

1. Oroslav **Dolenc**, hišni posestnik in svečar in dr.
2. Martin **Malenšek**, imejitelj zatega križa s krono, šentpeterski župnik v Ljubljani.
3. Ravnatelj Fran **Povše**, vitez Fran Josipovemu redu, dež. odbornik, državni poslanec, graščak in dr.
4. Fran **Ravnihar**, deželni knjigovodja v p., vlastelin in dr.
5. Ivan **Vrhovnik**, trnovski župnik v Ljubljani.

C. Razsodništvo

družbe sv. Cirila in Metoda:

1. † Ivan **Gogola**,*) predsednik notarski komori, c. kr. notar.
2. Andrej **Kalan**, stolni kanonik, urednik »Domoljubu«, voditelj Marijanišča.
3. Dr. Fr. **Munda**, odvetnik, hišni posestnik in dr.
4. Dr. Fran **Stor**, odvetnik.
5. Dragotin **Žagar**, deželni blagajnik v p. in hišni posestnik.

*) Pri XVI veliki skupščini v Mariboru 8. avgusta 1901. l. je bil mesto umrlega Ivana Gogol izvoljen dr. Danilo Majaron, odvetnik in dež. poslanec; mesto v vodstvo vstopivšega Dragotina Žagarja Makso Pleteršnik, c. kr. gimn. profesor v p.

Društveni zavodi.

I. Otroški vrtec v Celju.

Voditeljica: Č. bivša prednica šolskih sestrá, s. Mr. Angelina **Križanič-eva**.

Vrtnarica: S. Mr. Justina **Zmazek-ova**.

Škofijski nadzornik: Frančišek **Ogradi**, inf. opat, dekan in župnik.

Družbin nadzornik v pedagogiško-didaktiških in ekonomiških zadevah: Dr. Ivan **Dečko**, deželni poslanec, prvomestnik celjske podružnice. *Število otrok:* 64.

II. Otroški vrtec v Mariboru.

Ustanovljen z odlokom deželnega šolskega sveta v Gradcu dné 28. avgusta 1894., št. 1202.

Voditeljica: S. Mr. Leopoldina **Flucher-jeva**.

Vrtnarica: S. Mr. Regína **Gosak-ova**.

Škofijski nadzornik: Dr. Ivan **Mlakar**, kanonik.

Družbin nadzornik v pedagogiško-didaktiških in ekonomiških zadevah: Dr. Anton **Medved**, profesor in predsednik mariborske podružnice. *Število otrok:* 54.

III. Slovenska enorazredna dekliška ljudska šola na Muti.

Ustanovljena glasom odloka c. kr. deželnega šolskega sveta v Gradcu dné 3. majnika 1900., št. 3227. — Šola se je otvorila 23. aprilja 1900. l.

Učiteljica-voditeljica: S. Mr. Ursula **Gosak-ova**.

Učiteljica ženskih ročnih del: S. Marija **Boljkovac-eva**.

Število otrok: 36.

IV. Slovenska štírirazredna deška ljudska šola s pravíco javnosti*) pri Sv. Jakobu v Trstu.

Učitelj-voditelj: Mihael **Kosec** (od 16. septembra 1897. l. do 15. julija 1900. l.) in *učitelj-voditelj* Vinko **Krek** od 1. septembra 1900. l. do 31. avgusta 1901. l.

*) Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je šoli pripoznalo pravíco javnosti z odlokom z dné 22. aprilja 1893., št. 7790.

Katehet: Josip **Macarol**, duh. pomočnik pri Sv. Jakobu, v šolskem letu 1897./1898., Anton **Štemberger**, duh. pomočnik pri Sv. Jakobu, v šolskem letu 1898./1899., in Vinko **Dolenec**, duhovni pomočnik pri Sv. Jakobu v šolskem letu 1899./1900. in naprej.

Učitelj-voditelj: Mihael **Kamušičič**.

Učiteljica: Josipina **Delkin-ova**.

Učiteljica: Marija **Kovač-eva**.

Učiteljica: Amalija **Reichmann-ova**.

Šolski sluga: Anton **Volk**.

Škofijski nadzornik: Anton **Hrovatin**, župnik pri Sv. Jakobu.

Družbin nadzornik v administrativno - ekonomskih zadevah: Dr. Josip **Abram**, odvetnik, prvomestnik tržaške moške podružnice. *Število otrok*: 275.

V. Slovenska štirirazredna dekliška ljudska šola pri Sv. Jakobu v Trstu. *)
Otvorjena 30. septembra 1895. l.

Učiteljica-voditeljica: S. Mr. Rafaela **Kovačič-eva**.

Katehet: Isti kot zgoraj.

Učiteljica: S. Mr. Benedikta **Zupančič-eva**, šolskega leta 1898./1899. do 15. septembra 1900. l., Ljudmila **Koklič-eva**, šolskega leta 1899./1900. do 15. septembra 1900. l. in s. Mr. Ambrozija **Gornik-ova**, šolskega leta 1900. 1901. naprej.

Učiteljica: S. Mr. Danijela **Šah-ova**, šol. leta 1898./1899., Ema **Pirnat-ova**, šolskega leta 1899./1900. do 15. sept. 1900. leta in s. Mr. Englbereta **Peršič-eva**, šolskega leta 1900./1901.

Učiteljica: S. Mr. Bonaventura **Kunst-ova**, šolskega leta 1899./1900. naprej.

Učiteljica ženskih ročnih del: S. Mr. Fidelija **Berlan-ova**.

Šolski sluga: Isti kot zgoraj.

Nadzorniki: Isti kot zgoraj. *Število otrok*: 260.

*) Začetkom šolskega leta ¹⁸⁹⁷ (1899/1900) se je razširila v trirazrednico. in (1900/1901.) pa v štirirazrednico.

VI. Otroški vrtec v Rojanu.

Otvorjen 19. septembra 1889. l.

Voditeljica: Margareta **Podkrajšek-ova** do 15. avgusta 1901. l. in Mihael **Kamušičič**, od 16. avgusta 1901. l. naprej.

Vrtnarica: Viktorija **Kavčič-eva** do 31. januarija 1901. Marija **Črnigoj**, od 1. februarja 1902. l. naprej.

Škofijski nadzornik: Ivan **Črne**, župnik v Barkovljah.
Število otrok: 70.

VII. Otroški vrtec na Greti.

Otvorjen 25. septembra 1892.

Voditeljica: Margareta **Podkrajšek-ova**, do 15. avgusta 1901. l. in Mihael **Kamušičič**, od 16. avgusta 1901. l. naprej.

Vrtnarica: Margereta **Podkrajšek-ova** do 15. avgusta 1901. l. in Ida **Matjašič-eva**, od 16. oktobra 1901. l. naprej.

Škofijski nadzornik: Ivan **Črne**, župnik v Barkovljah.
Število otrok: 54.

VIII. Otroški vrtec v Pevmi pri Gorici.

Vrtnarica: Agneza **Staral-ova**, od 1. marcija 1895. l. do 14. januarija 1900. l.; Marija **Rupnik-ova**, od 15. januarja 1900. l. do 28. februarja 1901. l.; Frančiška **Stantič-eva**, od 1. marcija 1901. naprej.

Škofijski nadzornik: Dr. Frančišek **Sedej**, prvostolni kanonik, dekan i. dr.

Družbin nadzornik: Dr. Anton **Gregorčič**, vitez reda železne kzone III. vrste, namestnik dež. glavarja i. dr.

Število otrok: 56.

IX. Slovenska trirazredna ljudska šola v Št. Ruprtu pri Velikovcu.*)

Otvorjena 25. oktobra 1896. l.

Voditelj in katehet: Frančišek **Treiber**, kanonik in župnik.

*) Prvega novembra 1899. se je razširila v trirazrednico.

Učiteljica: S. Mr. Franja Cirila Šijanec-eva.

Učiteljica: S. Marija Ulaga-va, od 1. novembra 1897. l. do 31. junija 1898. l.; s. Mr. Anastazija Kopitar-jeva, od 15. oktobra 1898. l. do 31. avgusta 1899. l.; s. Mr. Anzelma Kopač-eva, od 16. oktobra 1899. l. do 15. septembra 1900. l.; s. Mr. Kornelija Zega-va, od 1. novembra 1900. l. do 15. septembra 1901. l.; s. Mr. Virgilija Bratanič-eva, od 15. oktobra 1901. l. naprej.

Učiteljica: S. Mr. Bernardina Kobal-ova, od 16. oktobra 1899. l. do 31. marcija 1900. l.; s. Mr. Leonarda Košir-jeva od 1. aprilja 1900. l. do 15. septembra 1900. l.; s. Mr. Romana Šoter-jeva, od 1. novembra 1900. l. do 15. septembra 1901. l.; s. Mr. Maksimiljana Škrober-jeva, od 15. oktobra 1901. l. naprej.

Učiteljica ženskih ročnih del: † s. M. Otilija Sekolec-eva, od 15. oktobra 1896. l. do 27. januarja 1900. l.; s. Mr. Pan-kracija Lipovšek-ova od 11. novembra 1900. l. naprej.

Število otrok: 164.

X. Otroški vrtec v Trziču.

Otvorjen 22. januarja 1900. l.

Voditelj: Josip Kragl, nadučitelj.

Vrtnarica: Agneza Staral-ova.

Družbin nadzornik v pedagogiško-didaktičnih in ekonomskih zadevah: Frančišek Špendal, kn. šk. duh. svetnik, župnik in prvomestnik tržiške podružnice.

Število otrok: 52.

Po družbi podpirani:

XI. Privatni otroški vrtec gospe Antonije Grmek-ove pri Sv. Ivanu poleg Trsta.

Otvorjen 1. julija 1898. l.

Voditeljica in vrtnarica: Gospa Antonija Grmek-ova.

Število otrok: 50.

XII. Privatni otroški vrtec gospice Dragice Gregorič-eve v Škednju pri Trstu.

Otvorjen 1. oktobra 1899. l.

Voditelj: Mihael **Kamušičič**, učitelj na družbini deški šoli v Trstu.

Vrtnarica: Dragica **Gregorič-eva**.

Število otrok: 50.

XIII. Privatni otroški vrtec gospice Antonije Čarga-ve v Rocolu.

Otvorjen 1. oktobra 1900. l.

Voditelj: Mihael **Kamušičič**, učitelj na družbini deški šoli v Trstu.

Vrtnarica: Antonija **Čarga-va**. *Število otrok:* 60.

XIV. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici.

Vrtnarica: Melvina **Plaper-jeva**.

Škofijski nadzornik: Ivan **Filipič**, dekan.

Število otrok: 71.

XV. Drugi otroški vrtec v Podgori pri Gorici.

Vrtnarica: Marija **Bunec-eva**.

Škofijski nadzornik: Ivan **Filipič**, dekan.

Število otrok: 41.

XVI. Društva „Šolski dom“ otroški vrtec v Gorici

v ulici sv. Klare.

Vrtnarica: Marija **Rupnik-ova**.

Škofijski nadzornik: Dr. Frančišek **Sedej**, kanonik in dekan.

Število otrok: 76.

XVII. Društva „Šolsni dom“ otroški vrtec

v ulici Cipressi.

Vrtnarica: Kristina **Batistič-eva**.

Škofijski nadzornik: Dr. Frančišek **Sedej**, prvostolni kanonik in dekan.

Število otrok: 63.

XVIII. Društva „Šolski dom“ otroški vrtec „Pod Kostanjevico“ pri Gorici.

Vrtnarica: Marija **Podgornik-ova**.

Škofijski nadzornik: Dr. Frančišek **Sedej**, prvostolni kanonik in dekan. *Število otrok*: 58.

XIX. Zasebna šestrazredna ljudska šola društva „Šolski dom“ s pravico javnosti

v Križnih ulicah s podružnico v ulici Cipressi z desetimi razredi. *Število otrok*: 582.

XX. Dekliški pripraviljavni tečaj za žensko izobraževališče v „Šolskem domu“.

Učiteljica: Ana **Dovgan-ova**. *Število učencev*: 51.

• XXI. Deški pripraviljavni tečaj za srednje šole v „Šolskem domu“.

Učitelj: Ivan **Vrščaj**. *Število učencev*: 35.

XXII. Dekliška obrtno-nadaljevalna šola z dvema razredoma v „Šolskem domu“.

Voditelj: Ces. svetnik Frančišek **Vodopivec**, vpok. profesor. Poleg voditelja je še sedem učnih oseb.

Število učencev: 38.

XXIII. Strokovna dekliška šola za umetno vezenje in belo šivanje, obstoječa iz treh oddelkov in oddelka za odrastle v „Šolskem domu“.

Učiteljica: Ema **Arko-va**. *Število učencev*: 23.

XXIV. Strokovna dekliška šola za krojenje in šivanje vrhne obleke, obstoječa iz dveh oddelkov za odrastle v „Šolskem domu“.

Učiteljica: Klementina **Hrovatin-ova**.

Število učencev: 40.

XXV. Deška obrtno-nadaljevalna šola s tremi razredi v „Šolskem domu“

Voditelj: Ces. svetnik Frančišek **Vodopivec**, vpokojeni profesor. — Poleg voditelja je še pet učiteljskih oseb.

Število učencev: 110.

Vseh po naši družbi poučevanih ali podpiranih otrok je približno 2437.

P. n. državni nadzorniki nadzorujejo po postavi i naše zavode.

Pripominj. Članovina, denarna in knjižna darila, prošnje, pisma, sploh vsaka doposlanina do nas naj se blagovoljno adresuje z naslovom:

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Za katere si že bodi drugačne naslove ne prevzame družba nikake garancije.

Zahvala in bodrilo.

Iz imenika podružnic ter izkaza poslanih doneskov je razvidno, da so tudi v letih 1898., 1899. in 1900. podružnična načelništva v obče jako živahno delovala in so posamezni udje naše vseslovenske družbe prinašali doneskov na altar domovinske ljubezni z ono požrtvovalnostjo, ki jo je rodilo in jo vzdržuje prepričanje, da vrše vsi skupaj in vsak posameznik s svojim delovanjem v pravem pomenu **dobro delo** in se žrtvujejo v **blag namen**. Družbino vodstvo jim izreka za to iskreno zahvalo.

Hvale vredna gorečnost, s katero so podružnice v zadnjih treh letih nabrale in doposlale slavni družbi veliko svoto 49.798 K 50 h, pa naj bo hkrati bodrilo onim podružnicam, ki so z dopošiljanjem doneskov kaj zaostale, da izkažejo toliko večje svote za prihodnje leto. Vemo da ni prijetno delo zbirati in prositi denarnih doneskov, ako je tudi namen še tako blag, ker se vsakdo boji, da bi ne bil komu nadležen. A včasih je vendar le potrebno spodbujati posameznike, ker marsikdo ob raznih drugih skrbeh prezre kaj dobrega, kar bi rad storil, ko bi ga bil kdo na primeren način na to opozoril. Mnogo pa bodo posamezni družbini udje podružničnim načelništvom olajšali delovanje, ako jim tudi neopozorjeni donašajo svojih prispevkov, kadar je to njim samim bolj prilično. Zlasti naj bi se to godilo pri vseh podružnicah, ob veselih in žalih dogodbah v narodu in v družinah; ob raznih praznovanjih, sosebnost še ob novem letu in kadar svetkujemo milí god svojih apostolov - pokroviteljev: sv. Cirila in Metoda.

Knjižica družbe sv. Cirila in Metoda.

I. zvezek: „**Franc Jožef I.**, cesar avstrijski“, strani 64. Ves natis pošel.

II. zvezek: „**Rudolf Habsburški**“, oče avstrijske cesarske rodovine, str. 77, stane 80 v.

III. zvezek: „**Valentin Vodnik**, prvi slovenski pesnik“, strani 58. Ves natis pošel.

IV. zvezek: „**Junaki**“, I. snopič, strani 88. Ves natis pošel.

V. zvezek: „**Matej Ravnikar**, tržaško-koprski škof“, strani 36, stane 80 v.

VI. zvezek: „**Pesni Valentina Vodnika**“, str. 64, stane 60 v.

VII. zvezek: „**Junaki**“, II. snopič, strani 102, stane nevezan 60 v., vezan 70 v., 100 izvodov vkup nevezanih 50 K, vezanih 60 K.

VIII. zvezek: „**Janez Cigler**, slovenski pisatelj“, strani 56, stane vezan 1 K 60 v.

IX. zvezek: „**Ljubezen do mamice**“, strani 74, stane vezan 80 v.

X. zvezek: „**Igre in pesmi za otroška zabavišča in ljudske šole**“. Predgovor 38, pesmi 103., torej v vsem 141 strani, stane vezan 1 K 20 v.

XI. zvezek: „**Naš cesar Fran Josip I.**“, II. natis. Strani 67 in stane nevezan 40 v. Spisal in založil družbin prvomestnik Tomo Zupan. Pisatelj-

založnik je daroval ves ta drugi, 5000 proizvodov broječi natis, družbi.

XII. zvezek: „**Franc Jožef I.**“, cesar avstrijski. II. pomnoženi natis. Strani 72 in stane nevezan 30 v. Spisal Francišek Hubad, c. kr. učiteljiščni ravnatelj v spomin 50letnice cesarjeve vlade.

XIII. zvezek: „**Andrej baron Čehovin**, slavni junak slovenski“. Strani 39, in stane nevezan 20 v. Spisal Janko Leban, nadučitelj v Trebelnem.

Poleg omenjenih zvezkov pa je družba izdala še: „**Materine sanje**“. Slika v jednom dejanju, 20 strani, stane nevezan 30 v. Spisal Engelbert Gangl, mestni učitelj v Ljubljani.

Zvezke I., III. in IV. pa bi — če jih je kdo oddati voljan — družba zopet sama rada nakupila.

Opomba. S kupom zvezkov II., V., VI., VIII. in IX. smo poskočili v tej meri, kakor jih družbi primanjkuje.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Naznanila

v „Vestniku“ družbe sv. Cirila in Metoda

blagovolé naj cenj. mnogobrojni člani družbe uvaževati pri naročilih. Tu objavljene tvrdke so zanesljive, postrežejo točno z dobrim blagom in nizko ceno.

Ker je dohodek naznanil odmenjen družbi v korist, je želeti, da se čest. naročniki pri naročbah sklicujejo izrecno na inserat v »Vestniku«, ker táko povdarjanje osigurava dotični tvrdki vspeh inseriranja.

❧ J. LOZAR ❧

Mestni trg št. 7. ← Ljubljana. → Mestni trg št. 7.

Priporočá

volnena perla zoper protin, za proževine za bolnike, povoščenega platna za vozičke in mize, zagrinjal na valjeih, belih sraje, barvanih sraje za hribolazce, ovratnikov, črnih in barvanih predpasnikov, žepnih robcev, za-pestnic, zavratnic, nogavic, kopitcev, doko-lenie, volne, bombaža belega in barvenega itd.

**Zalagatelj potrebščin
za sokolska in kolesarska društva.**

Vnanja naročila izvršujejo se s povratno pošto!

Vsak, kdor ima prašiče, naj kupi
doktor pl. Trnkóczy-ja

❖ **redilni prašek za prašiče** ❖

da postanejo prašiči mesnati, tolsti in debeli, njih meso okusneje, in to gotovo, brzo in ceno.

Lastniki prašičev, ki kupujejo dr. pl. Trnkóczy-ja redilni prašek za prašiče, pišejo nastopno:

Tvoji prašiči postanejo mesnati, debeli in tolsti, njih meso postane okusneje, če primešaš krmi doktor pl. Trnkóczy-ja redilnega praška za prašiče v malih količinah; že po porabi samo enega zavojčka se pokaže to prav očitno. Zavojček z rabilnim navodom 50 h, 5 zavojčkov 2 K. Dobiva se pri vseh trgovcih, če ne, potem po pošti v lekarni Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko. Pri se tudi dobiva: doktor pl. Trnkóczy-ja balzam (že 30 let svetovno-znan). 1 stekl. 20 h, 12 stekl. 2 K, 24 stekl. 4 K prosto poštnine, 6 dvanajstoric samo 10 K poštnine prosto. — Izborne grenke želodečne kapljice (enake poprejšnjim Marijaceljskim kapljicam, želodečnemu grenkemu likerju, zeliščnemu vinu i. t. d.) 1 stekl. 40 h, 6 stekl. 2 K. — Pilne, odvajalne, želodec čisteče, 1 škatla 42 h, 6 škatel 2 K 10 h. — Kašljev, pljučni in prsni sok ali zeliščni sirup, 1 stekl. 1 K 12 h, 6 stekl. 5 K. — Drgnilni, udov ali protinski cvet, 1 stekl. 1 K, 6 stekl. 4 K 50 h. — Tinktura zoper kurja očesa, 1 stekl. 80 h, 6 stekl. 3 K 50 h. — Rastvarjajoči, čistilni čaj, 1 zav. 1 K, 5 zav. 4 K.

Vsak dan prihajajoča zahvalna pisma, tudi od doktorjev, hvalijo ta sredstva.

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini in slav. občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe,

gospodom trgovcom

voščene zvitke in mēd

za prodajo v škafih, po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni.

➡ Zaloga in prodaja brinja in brinjevca. ➡

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolenc,

svečar in lector, trgovina z medom in voskom

v Ljubljani, Yolfove ulice šte. 10,

Ernst Speil v Ljubljani

Turjaški trg št. 1.

Največja zaloga

šivalnih strojev.

Nizke cene. Ugodno plačevanje na obroke, stari stroji se zamenjavajo. Popravila se izvršijo hitro dobro in ceno.

Izbrana zaloga najrazličnejših
biciklov, velicopedov, triciklov itd.

Ceniki zastoj in franko.

Milko Krapeš
urar v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3.

Zaloga
različnih stenskih
in žepnih ur.

Popravila
se točno in ceno
izvršujejo.

Za vsako kupljeno ali popravljeno uro se jamči eno leto.

L. MIKUSCH,
TOVARNA SOLNČNIKOV IN DEŽNIKOV
v Ljubljani, Mestni trg št. 15.

Prekupcem so ceniki na razpolago.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi
zavaruje človeško življenje po vseh kombinacijah, izmed katerih
so najugodnejše naslednje:

1.) **za slučaj smrti**, po kateri — naj se tista primeri kadar-
koli — izplača se zavarovani kapital **takoj** dotičnim dedičem.

2.) **za doživetje in smrt**, t. j. ako zavarovanec doživi
naprej določeno leto, katero si sam izvoli, izplača se zavarovani
kapital njemu samemu; ako prej umerje, pa takoj njegovim
dedičem. Pri tem načinu se more zavarovati tudi takó, da mu
ostane isto toliko kapitala izplačilnega **po smrti**, kolikor da je
prejel ob doživetju določene dobe.

3.) **vzajemno**, n. pr. mož in žena, brat z bratom ali
kaki drugi osebi in sicer takó, kadar umerje jeden izmed njiju,
izplača se zavarovana vsota preživelemu zavarovancu.

4.) **za dobo 20 let**, t. j. ako umerje v teh letih, izplača
se zavarovani znesek dedičem; če pa jih doživi, potem določi
sam, kakó naj se mu izplača kapital; ves hkrati, v dosmrtnih
obrokah ali pa šele po smrti.

5.) **za rento in pokojnino**, katero se dotičniku začenja
izplačevati takoj po jedenkratni ulogi gotovega zneska, ali šele
po nekolikih letih in sicer do smrti.

7.) **doto otrokom**, zlasti dekletom, katero se izplača, ko
zavarovani otrok doživi 18., 20. ali 24. leto svoje dobe in to
tudi takrat, če je zavarovalec (oče, mati, skrbnik itd.) umrl pred
koncez zavarovalne dobe, dasi v tem slučaju preneha daljnje
vplačevanje zavarovalnine. Če umrje otrok pred določenim letom,
izplača se vsa zavarovalnina roditelju, zavarovalcu itd., ali pa
se prenese ves kapital na kakšno drugo osebo.

Vse te in ostale načine zavarovanja prevzema banka
„Slavija“ **po ugodnejših pogojih in cenojših tarifih, kakor vse**
druge zavarovalnice.

Banka „Slavija“ napreduje kaj uspešno od leta do leta ter
je vredna vsega zaupanja. V letu 1901. podanih je bilo pri tem
našem zavodu **6320** ponudb za zavarovani kapital **K 17,810.500**
od katerih je bilo sprejetih **5399** ponudb za kapital **K 15,299.400**.
V isti dobi t. j. za pretečeno leto izplačalo se je v **življenskih**
oddelkih zavarovanega kapitala **K 1,195.000**. Banka „Slavija“
kot vzajemni zavod razdeluje svojim členom **ves dobiček**. Te
dividende se je izplačalo članom dosedaj **K 812.291 84 h.** Rezerve
in fondi izkazujejo z koncez leta **1900 K 22,914.962 10 h.**

Vsa podrobnejša pojasnila o zavarovalnih zadevah daje
radovoljno **Generalni zastop** banke „Slavije“ v Ljubljani,
v lastni hiši, št. 12, v **Gospodskih ulicah.**

Ivan Jebačičin

Ljubljana, Valvazorjev trg

založnik

kave družbe sv. Cirila in Metoda.

Priporoča

svojo veliko zalogo
špecerijskega, koloni-
jalnega, materijalnega
in barvenega blaga;
špirita, žganja in de-
želnih pridelkov. ==

Ob svojem času

zanesljivo kaljiva dobra ◆ ◆ ◆ ◆

◆ ◆ ◆ ◆ razna semena
na debelo in drobno

po najnižjih cenah in točni ter pošteni
postrežbi.

Domača tvrdka.

Največja zaloga
izgotovljene obleke

za gospode, gospe in dečke.

GRIČAR & MEJAČ

Preširnove ulice o Ljubljana o Preširnove ulice

Velika izbira po

poljubnem kroju izvršene obleke
iz najrazličnejšega blaga za vsak letni čas.

Najcenejše nakupovanje dobro in trpežno izgotovljenih oblek za

lovce, turiste, potovalce,
različno prikrojenih

zimskih in vrhnih sukenj,

itd. za gospode; za gospe:

plaščev in plaščkov,

tudi s krznino obloženih in obrobljenih.

V zalogi imava tudi najrazličnejše blago ter vzprejemava naročila v

izvršitev oblek

po izbranem blagu.

Najnižje cene.

Nujna naročila v najkrajšem času.

Nujna naročila v najkrajšem času.

Pivovarna
J. Kosler & Comp.

priporoča

marčno, carsko, dvojnato
marčno in exportno pivo

priznano dobre kakovosti,

tropine in sladne cime

kot najizbornejša piča za živino.

== *Cenike pošljemo na zahtevanje.* ==

V svoji z **najnovjšimi stroji in izurjenim osebom** opremljeni knjigoveznici izdelujem po naročilu vsake vrste **platnice, knjige in zapisnike** po tovarniški ceni; nalepljenje kart, načrtov na platno ali lepenko.

Čč. gg. župnikom itd. se priporočam v prevezavo novih in starih **Missale Romanum** v močno in ukusno vez v rudečo ali zlato obrezo.

Za **šolske knjižnice** vežem knjige posebno trpežno po jako nizki ceni.

Izdela **najfinejših galanterijskih del, map, okvirjev, šatulj** itd. z baržuna, usnja ali svile.

Specijalitete.

Passepartout za podobe v vsaki velikosti z jednim ali večimi izrezki, angleške ali dunajske façone, z zlato ali belo faceto, na zahtevo umetniško okrašeni z zlatom in slikarijo.

Diplome, kakor različna kaligrafična dela izvršujem v najfinejši in elegantni opremi po nizki ceni.

Reklamne table za trgovce, pisarne, stanovanja, v zlatem ali aluminijevem tisku po nizki ceni.

Tisek na nagrobne trakove v zlatu ali aluminiju.

Za **hranilnice in posojilnice** izdelujem vložne knjižice v celo ali polplatno vezane z zlatim ali črnim napisom po izvanredno nizki ceni.

Priznana trpežno vezanje zapisnikov za urade, hranilnice in posojilnice, v usnje-molestil, platno, na zahtevo z okinčanim hrbtom in okovanimi ogli.

Mape za čitalnice, kavarne in gostilne izdelujem z prožnimi hrbti, okovanimi ogli, zlatim napisom, v močnem blagu vezane.

Ljubljana **Ivan Bonač** Ljubljana
Šelenburgove ulice št. 5 in 6, Knaflove ulice št. 9.

Zaloga in trgovina papirja

ter vseh uradnih in šolskih potrebščin. (En gros, en detail.)

◊ Edina zaloga ◊

izbornih svinčnikov v korist družbi sv. Cirila in Metoda
Hardtmutovega fabrikata. (Cenik franko in brezplačno.)

Največja izber različnih slov. narodnih razglednic.
(Prekupoem velik rabat.)

Izdelovanje razglednic v svetlo- ali kromotisku pre-
vzamem po jako nizki ceni v priznani fini izvršbi.
Dopošljejo naj se mi fotografije in jaz služim z uzorci
in ceno franko in brezplačno.

Tovarniška zaloga ovijalnega papirja za sladkor, maslo
po nizkih cenah.

Priznано izborne vreče iz močnega papirja; dobro
lepljene.

Vzorci za papir in vreče brezplačno in franko.

Kartonažna tovarna

z električno silo

Zaklopnice (Faltschachtel) za
eksport s tiskom in brez tiska.

(Vzorci na zahtevo.)

Izdelovanje vsakovrstnih
škatelj za skupno in domačo
rabo.

Za gg. špecerijske trgovce imam
vedno v zalogi škatljice za 10,
20 in 40 v. čaja po jako nizki
ceni. — Vzorci na razpolago.

Kašipot mesta Ljubljane v 3 barvah à 50 v., s pošto 50 v.

Njega Svetost
papež Leo XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Lapponi-ju g. lekarnarju G. Piccoli ju v Ljubljani prisrčno zahvalo za doposlane Jim stekleniče

tinkture za želodec

in so njemu z diplomom dne 27. novembra 1897 podelili naslov „dvorni založnik Njihove Svetosti“ s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Njihove Svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo boleham
Piccoli-jevo želodčno tinkturo,
katera krepča želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljanje in telesno odprtje.

Piccoli-jevo tinkturo za želodec dobiti je
v Ljubljani

samo v lekarni „pri Angelu“ G. Piccoli, Dunajska cesta.

Naročila vsprejema proti povzetju
in točno izvršuje

G. PICCOLI, lekarnar „pri
Angelu“ v Ljubljani na Du-
vujski cesti.

Tinkturo za želodec pošilja izdejo-
vatelj v skatljah po 12 stekleničic
za K 2.52 a. vr., po 24 stekleničic
za K 4.80 a. vr., po 36 za K 7.—,
po 70 za K 13.— (poštni paket ne
čez 5 kil težak), po 110 za K 20.60.

Poštino mora plačati
p. n. naročnik.

